

Προλετάριοι όλων των χωρών ενωθείτε!

Εργατική Δημοκρατία

Μηνιαία Εφημερίδα Επαναστατικής Εργατικής Πολιτικής
Για την Ανασυγκρότηση του Παγκόσμιου Κόμματος της Προλεταριακής Επανάστασης (4η Διεθνής)

Ειδική Έκδοση Νο 8 - Ιούλης 2006

Θέσεις

- για την ανασύνταξη των Κομμουνιστών Διεθνιστών**
- για μια Ενιαία Επαναστατική Οργάνωση**
- για την ανασυγκρότηση του κινήματος της 4ης Διεθνούς**

Περιεχόμενα Ειδικής Έκδοσης Νο 8

1. Για ουσιαστική μαρξιστική συζήτηση.....Σελίδα 3
2. Που συμφωνήσαμε και σε τι διαφωνήσαμε με τους
συντρόφους της "Συνεργασίας Δ.Ε.Ε.".....Σελίδα 5
3. Απόψεις της "ΕΔ" για την πολιτική και κοινωνική κατάσταση
(Ιούνης 2001).....Σελίδα 12
4. Κακοποίηση των ιδεών του Π. Πουλιόπουλου.....Σελίδα 28

Εργατική Δημοκρατία

Μηνιαία εφημερίδα της Κίνησης Εργατικής Δημοκρατίας
και Ανασυγκρότησης της 4ης Διεθνούς
Συντάσσεται από Επιτροπή
Υπεύθυνος έκδοσης: Χάρης Σταθάτος
e-mail: xasta@otenet.gr και ergatikidimokratia@yahoo.gr

Διεύθυνση εφημερίδας:

Σωκράτους 79-81, 3ος Όροφος, Αθήνα

Τηλ.: 2105224536 - 2109357182 - 2105781385

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν αναγκαστικά τις απόψεις
της Συντακτικής Επιτροπής

Ο αριθμός των σελίδων εξαρτάται από την έκταση της ύλης.

Ειδική Έκδοση Νο 8 - Ιούλης 2006

**Διαβάστε, Ενισχύστε,
Διαδώστε την
Εργατική Δημοκρατία**
**Παλεύει για την πολιτική
ανεξαρτησία της εργατικής
τάξης και την ενιαιομετωπική
της δράση, για την οικοδόμηση
της επαναστατικής της ηγεσίας
στις βάσεις των ιδεών του
επαναστατικού μαρξισμού**

Για μια ουσιαστική μαρξιστική συζήτηση

Σε τούτη την Ειδική Έκδοση της "Εργατικής Δημοκρατίας", δημοσιεύουμε 3 κείμενα της Κίνησης μας που έχουν γραφτεί σε διαφορετικές χρονικές στιγμές και διατυπώνονται σ' αυτά οι απόψεις και οι προτάσεις μας για τα καθήκοντα και τους προσανατολισμούς που πρέπει να έχουν οι επαναστάτες μαρξιστές απέναντι στην οικονομική πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα.

Το κοινό σημείο των κειμένων αυτών είναι ότι γράφτηκαν για να προωθήσουν και να εξυπηρετήσουν την συζήτηση που επιδιώκουμε να γίνει με την ΟΚΔΕ - Σπάρτακος στα πλαίσια των επανειλημμένων άκαρπων προτάσεων ενοποίησης που τους κάναμε, στην διάρκεια των τελευταίων 20 χρόνων, στη βάση της αναγκαίας κοινής πάλης διαμόρφωση των όρων για μια Ενιαία Επαναστατική Οργάνωση Κομμουνιστών Διεθνιστών στη χώρα μας και της ανασυγκρότησης της 4ης Διεθνούς.

Τα δημοσιεύουμε ελπίζοντας και προσδοκώντας να προκαλέσουν το έναυσμα για την συζήτηση που ακόμα δεν έχει γίνει, παρά την μακροχρόνια επιμονή μας.

Το πρώτο κείμενο με τίτλο "Που συμφωνήσαμε και σε τι διαφωνήσαμε με τους συντρόφους της "Συνεργασίας Δ.Ε.Ε.", γραμμένο τον Μάη 2006, δημοσιεύεται για πρώτη φορά και αναφέρεται στα προσυνεδριακά κείμενα της αντιπολιτευτικής τάσης "Συνεργασία Δ.Ε.Ε", που σχηματίστηκε στη Διεθνή Εκτελεστική Επιτροπή της 4ης Διεθνούς (Ενιαία Γραμματεία) για το 15ο Παγκόσμιο Συνέδριο του 2003. (Τα κείμενα αυτά μπορεί να τα ζητήσει, όποιος ενδιαφέρεται, στα γραφεία μας).

Με τις απόψεις των κειμένων αυτών είχε συμπαραταχθεί η "Εργατική Δημοκρατία", στην Συνδιάσκεψη της ΟΚΔΕ του 2003 για το Παγκόσμιο Συνέδριο, όπου συμμετείχε ως παρατηρητής. Και συνέχισε να τα υποστηρίζει, ενάντια στις εισηγήσεις της πλειοψηφίας της Δ.Ε.Ε, ακόμα και όταν οι συντάκτες τους τα απέσυραν σιωπηρά από την συζήτηση, συμβιβασμένοι με την πλειοψηφία της Δ.Ε.Ε.

Η ανάγκη της τωρινής επαναδιατύπωσης των συμφωνιών και των διαφωνιών που είχαμε με τα κείμενα αυτά της "Συνεργασίας Δ.Ε.Ε", προέκυψε από την πρόταση της ΟΚΔΕ - Σπάρτακος να συζητήσουμε, στα πλαίσια της νέας πρότασης μας για ενοποίηση, τις αποφάσεις του 15ου Παγκόσμιου Συνεδρίου (του 2003).

Το δεύτερο κείμενο με τίτλο "Απόψεις για την πολιτική και κοινωνική κατάσταση", γράφτηκε από την "Ε.Δ." τον Ιούνιο του 2001 και δόθηκε για συζήτηση στην ΟΚΔΕ - Σπάρτακος, χωρίς όμως αυτή να απαντήσει ποτέ. Το δημοσιεύουμε τώρα, γιατί πιστεύουμε ότι πέρα από τα ζητήματα της συγκεκριμένης πολιτικής συγκυρίας του 2001, οι άξονες προσέγγισης των γενικότερων πολιτικών κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων παραμένουν επίκαιροι και σήμερα.

Αναμφίβολα, κοιτάζοντας απολογιστικά πια τις εξελίξεις που περιγρά-

φει το κείμενο, μπορεί να διαπιστώσει κανείς πολλές ατέλειες και ελλείψεις. Στις γενικές του γραμμές όμως, πιστεύουμε ότι με την ανάλυση αυτή, η κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα προσεγγίζονταν με σωστό τρόπο. Και το σπουδαιότερο, οι μακροπρόθεσμες γραμμές κοινωνικής και πολιτικής εξέλιξης και τα επαναστατικά καθήκοντα που απέρρεαν απ' αυτές, και ιδιαίτερα ότι είχε σχέση με τις εξελίξεις στο εργατικό κίνημα, χαράσσονταν με ευκρινή και εύγλωττο τρόπο, κρίνοντας τα με τα γεγονότα της 5ετίας που ακολούθησε. Είναι ακριβώς αυτό που προσδίδει στις αναλύσεις και τα συμπεράσματα αυτού του κειμένου επικαιρότητα. Με τον περιορισμό πάντα ότι γράφτηκε 5 χρόνια πριν.

Το τρίτο κείμενο με τίτλο "Κακοποίηση του Π. Πουλιόπουλου", γράφτηκε τον Σεπτέμβρη του 2005 από τον σ. Σταθάτο Χάρη. Γράφτηκε ως απάντηση στους προλόγους της μπροσούρας για τις "Π. Πουλιόπουλος. Συνοπτικές Θέσεις για την Πολιτική Οικονομία" (εκδόσεις - Κούριερ Εκδοτική, 2004), όπου οι συντάκτες τους, Αναστασιάδης Τάσος (στέλεχος της ΟΚΔΕ-Σπάρτακος) και Κατσορίδας Δ. κακοποιούν και διαστρεβλώνουν τις απόψεις του Π. Πουλιόπουλου για τον ιμπεριαλισμό.

Το κείμενο αυτό είχε δημοσιευθεί στις ιντερνετικές σελίδες του Indymedia όπου το διάβασαν 800 άτομα, προκαλώντας έντονη συζήτηση. Αυτοί που δεν βρήκαν τίποτα να πουν ήταν οι δράστες της κακοποίησης Α.Τ. και Κ.Δ. Αλλά και από την ΟΚΔΕ-Σπάρτακος, απ' όσο γνωρίζουμε, κανείς δεν βρήκε να πει ακόμα τίποτα, παρ' όλο που οι απόψεις ενός βασικού στελέχους της οργάνωσής τους, πέρα από τον ανεπίτρεπτο διαστρεβλωτικό του ρόλο σε βάρος του Π. Πουλιόπουλου, έρχονταν σε καταφανή αντίθεση με βασικές αρχές και θέσεις που υποτίθεται ότι η ΟΚΔΕ-Σπάρτακος αποδέχεται.

Η δημοσίευση των τριών αυτών κειμένων, πέρα από τον ενημερωτικό χαρακτήρα που έχει, για τις απόψεις που η "Εργατική Δημοκρατία" υποστήριζε και υποστηρίζει, αποσκοπεί και φιλοδοξεί στην συμβολή και πρόκληση ενός ουσιαστικού διαλόγου ανάμεσα στους επαναστάτες μαρξιστές, όπου κι αν βρίσκονται, για τα μεγάλα στρατηγικά και τακτικά προβλήματα που βασανίζουν το εργατικό και επαναστατικό κομμουνιστικό κίνημα, ώστε να διαμορφωθεί η απαραίτητη κοινή βάση για μια ενιαία επαναστατική οργάνωση κομμουνιστών διεθνιστών και για την αναγκαία ανασυγκρότηση της 4ης Διεθνούς στη βάση των ιδρυτικών της επαναστατικών αρχών.

Ιούλης 2006

ΠΟΥ ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΜΕ ΚΑΙ ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΩΝΗΣΑΜΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ ΤΗΣ "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ Δ.Ε.Ε."

Το 2002, όταν πήραμε και μελετήσαμε τα προσυενδριακά κείμενα των επτά συντρόφων της "Συνεργασίας Δ.Ε.Ε." (στο πλαίσιο της προσυενδριακής συζήτησης για το 15ο Συνέδριο της 4ης Διεθνούς) από την πρώτη στιγμή δηλώσαμε την κριτική υποστήριξή μας στα κείμενα αυτά. Θεωρώντας ότι η συγκρότηση της τάσης "Συνεργασία" στο επίπεδο της ηγεσίας της "Ενιαίας Γραμματείας" και οι απόψεις που αυτή εξέφραζε, μπορούσαν να αποτελέσουν την αφετηρία για την ανάπτυξη της αναγκαίας εσωτερικής μαρξιστικής πολιτικής πάλης, βασισμένης στην υπεράσπιση και την επαλήθευση των ιδεολογικών και προγραμματικών θεμελιών της 4ης Διεθνούς, ενάντια στα αναθεωρητικά ρεύματα που απειλούν την ίδια την ύπαρξή της.

Όπως μπορεί να το δει κανείς και στα σχετικά κείμενα που γράψαμε τότε, τα βασικά σημεία της συμφωνίας μας με τους συντρόφους της "Συνεργασίας" ήταν τα εξής:

1. Το πιο σημαντικό απ' όλα, το καθοριστικό σημείο της συμφωνίας μας, ήταν η θέση τους για την ανάγκη: **"να υπερασπιστούμε τις ιστορικές ιδεολογικές κατακτήσεις του επαναστατικού μαρξιστικού κινήματος"**. Την ανάγκη που είχε υποδείξει ο Λ. Τρότσκι από το 1936, εξηγώντας ότι σε **"αντιδραστικές εποχές σαν τη δική μας... το καθήκον της επαναστατικής πρωτοπορίας είναι να μην παρασυρθεί προς τα πίσω: πρέπει να κολυμπήσει ενάντια στο ρεύμα... πρέπει τουλάχιστον, να διατηρήσει τις ιδεολογικές της θέσεις, γιατί σ' αυτές εκφράζεται η ακριβοπληρωμένη εμπειρία του παρελθόντος. Μόνο ανόητοι θα θεωρήσουν αυτή την πολιτική "σεχταριστική"**. (Λ. Τρότσκι, "Σταλινισμός και Μπολσεβικισμός")

Προτάσσοντας αυτή τη μαρξιστική επαναστατική υπόδειξη, που ο Λ. Τρότσκι την είχε κάνει δυο χρόνια πριν από την ίδρυση της 4ης Διεθνούς και ακριβώς τέσσερα χρόνια πριν από τη δολοφονία του (όταν δηλαδή η σταλινική αντίδραση επικρατούσε στο κίνημα και η φασιστική πανούκλα απλωνόταν), οι σύντροφοι της "Συνεργασίας" επισήμαιναν, την ασυνέπεια της πλειοψηφίας της διεθνούς ηγεσίας σε θεμελιακά ιδεολογικά προβλήματα.

Με βάση συγκεκριμένα γεγονότα, έδειχναν τις καταστροφικές συνέπειες της πολιτικής και της πρακτικής που ακολουθούσε η πλειοψηφία, καλούσαν σε **"συνειδητό ιδεολο-**

γικό αγώνα από το σύνολο των στελεχών της Τ.Δ." και ταυτόχρονα παρατηρούσαν:

"Όμως, πουθενά, στη σημερινή πρακτική ή στις προοπτικές αυτής της διεθνούς ηγεσίας δεν μπορούμε να δούμε την αναγκαία δέσμευση για τέτοιου είδους ιδεολογική πάλη. Στην πραγματικότητα, βλέπουμε μια σταθερή υποχώρηση από εκείνες ακριβώς τις προγραμματικές θέσεις που θα έπρεπε να είναι στην πρώτη γραμμή της συνείδησής μας - ή αλλιώς, μια απαράδεκτη θολούρα στα ιδεολογικά ζητήματα για να αποφεύγεται κάθε αντιπαράθεση με αυτούς που έχουν άλλες απόψεις. Και αυτό δικαιολογείται σταθερά στο όνομα του ξεπερασμένου της πολυδιάσπασης "με οποιοδήποτε κόστος". ("Γιατί προτείνουμε μια άλλη λύση στο παγκόσμιο συνέδριο", σελ. 2).

Όταν μια μερίδα της διεθνούς ηγεσίας, ασκεί μια τόσο τεκμηριωμένη συντροφική κριτική και διατυπώνει τόσο βαριές κατηγορίες για τις συνέπειες της πολιτικής που ακολουθεί η πλειοψηφία, λογικά θα έπρεπε να σημάνει συναγερμός στις γραμμές όλων των οργανώσεων της Διεθνούς, έτσι ώστε το επερχόμενο 15ο Συνέδριο να βάλει τέλος οριστικό στην καταστροφική πορεία της πλειοψηφίας και να ανοίξει το δρόμο για την ανασυγκρότηση του παγκόσμιου επαναστατικού κινήματος πάνω στις μαρξιστικές ιδρυτικές βάσεις της Διεθνούς του Τρότσκι.

Ένα Συνέδριο αληθινά επαναστατικό μαρξιστικό, που θα διακήρυττε ακριβώς αυτό που έγραφαν οι σύντροφοι της "Συνεργασίας" στα κείμενά τους:

"Αυτό που, απεγνωσμένα, χρειάζονται σήμερα οι αγωνιστές, είναι ένα όραμα και ένα πρόγραμμα που να δείχνουν καθαρά προς την κατεύθυνση μιας άλλης ταξικής εξουσίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Το παγκόσμιο κίνημά μας, εξαιτίας της ιστορικής του εμπειρίας, με μαθήματα - κλειδιά από την ταξική πάλη των τελευταίων οχτώ δεκαετιών του 20ου αιώνα (δηλαδή από τη δεκαετία του 1920 μέχρι σήμερα) είναι σε θέση να προσφέρει ουσιαστικά στοιχεία αυτού του εναλλακτικού προγράμματος". ("Γιατί προτείνουμε μια άλλη λύση για το παγκόσμιο συνέδριο", σελ. 1).

Απ' αυτή τη σκοπιά βλέποντας τα πράγματα, είχαμε

σπεύσει να δώσουμε την κριτική υποστήριξή μας στην τάση της συγκεκριμένης μειοψηφίας, στους συντρόφους της "Συνεργασίας", που έδειχναν διατεθειμένοι να παλέψουν για την επαναφορά της Διεθνούς στις ιδρυτικές αφετηρίες της. Και καλέσαμε τους συντρόφους της ΟΚΔΕ να κάνουν κι αυτοί το ίδιο. Συμμετέχοντας ενεργά και συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της αναγκαίας προσυνεδριακής μαρξιστικής συζήτησης. Για την επεξεργασία της νέας προλεταριακής επαναστατικής πολιτικής και για την ανάδειξη της αντίστοιχης ηγεσίας.

2. Εκτός από την καθοριστική αυτή συμφωνία μας για την ανάγκη υπεράσπισης και επικύρωσης των ιδεολογικών και προγραμματικών κατακτήσεων του επαναστατικού μαρξιστικού κινήματος, και εξαιτίας, ασφαλώς, αυτής της βασικής συμφωνίας, βρεθήκαμε σύμφωνοι, επίσης, και σε όλα σχεδόν τα σημεία της κριτικής των συντρόφων της "Συνεργασίας" στις αποφάσεις του 14ου Συνεδρίου (1995) και στις προσυνεδριακές θέσεις που παρουσίασε η πλειοψηφία της διεθνούς ηγεσίας για το 15ο Συνέδριο.

Πριν απ' όλα συμφωνήσαμε ότι η πολιτική της πλειοψηφίας πηγάζει από **"μια βαθιά απαισιόδοξη άποψη για την παγκόσμια πολιτική κατάσταση"...** **"ότι βρισκόμαστε τώρα σε μια νέα πολιτική εποχή (ότι δηλαδή η εποχή των πολέμων και των επαναστάσεων, η οποία άρχισε πριν από τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, έχει τελειώσει)".** **"Ότι το βάθος των ηττών, που δέχτηκε το εργατικό κίνημα, ήταν τόσο που οι οργανώσεις του (τα συνδικάτα) θα έπρεπε να ανοικοδομηθούν εξ ολοκλήρου", και "μια βαθιά απαισιόδοξη άποψη για την δυνατότητα συνέχισης οικοδόμησης της Τ.Δ. βασισμένης πάνω στη συλλογική προγραμματική κληρονομιά"**

"Παρμένες μαζί, αυτές οι ιδέες ήταν σα να έλεγαν ότι η εργατική τάξη και οι οργανώσεις της είχαν οπισθοχωρήσει και ηττηθεί σε τόσο μεγάλο βαθμό που δημιουργήθηκαν εκ βαθέων νέες πολιτικές συνθήκες και μια νέα παγκόσμια τάξη". ("Σχέδιο απόφασης για το Παγκόσμιο Συνέδριο της Τέταρτης Διεθνούς", σελ. 6).

Με τέτοιες βαθιά ηττοπαθείς εκτιμήσεις και προοπτικές, οι ηγέτες της πλειοψηφίας της Ενιαίας Γραμματείας, πως θα μπορούσαν να συνεχίσουν να υπερασπίζονται τις ιδρυτικές αρχές της 4ης Διεθνούς, το μεταβατικό πρόγραμμα και την πολιτική της προλεταριακής σοσιαλιστικής επανάστασης, την στρατηγική της διαρκούς επανάστασης, την οικοδόμηση του κόμματος της προλεταριακής πρωτοπορίας, το

Ενιαίο Εργατικό Μέτωπο ενάντια στα "λαϊκά μέτωπα", την εργατική σοβιετική δημοκρατία (δικτατορία του προλεταριάτου) ενάντια στη σαπισμένη αστική δημοκρατία; Πως είναι δυνατόν να ηγηθούν στην πάλη για την επαναστατική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος ηγέτες που έχουν πάψει να πιστεύουν

στην επαναστατική δύναμη και προοπτική της εργατικής τάξης;

Όμως, οι ηττοπαθείς αυτές απόψεις ανατράπηκαν από τα γεγονότα. Σωστά οι σύντροφοι της "Συνεργασίας" έγραψαν:

"Όσον αφορά την πορεία της ταξικής πάλης, αυτή ήταν πολύ λιγότερο πεσιμιστική (απαισιόδοξη) απ' ό τι προέβλεπε η πλειοψηφία. Στην πραγματικότητα η ταξική πάλη αναζωπυρώθηκε σε ολόκληρη την Ευρώπη... Υπήρξαν μαζικές απεργίες και διαδηλώσεις στη Γαλλία..." (στο ίδιο, σελ. 9).

Αλλά η αναζωπύρωση δεν περιορίστηκε μόνο στην Ευρώπη. Οι εργατικοί ταξικοί αγώνες μπήκαν στην ημερήσια διάταξη και πάλι, σ' ολόκληρο σχεδόν τον κόσμο και νέες εργατικές εκρήξεις σημειώθηκαν, όπως στην Αργεντινή, στην Ελλάδα (2001) και αλλού.

Είχαν επομένως δίκιο οι σύντροφοι της μειοψηφίας της διεθνούς ηγεσίας να υποστηρίζουν ότι οι ηττοπαθείς αποφάσεις και θέσεις της πλειοψηφίας προκάλεσαν την καταστροφή σε μια σειρά σημαντικά τμήματα της Διεθνούς (Γερμανία, Ισπανία, Βέλγιο, Μεξικό, κ.λπ.) και αποδιοργάνωσαν ακόμα περισσότερο την ίδια τη διεθνή ηγεσία, τα καθοδηγητικά όργανα της Διεθνούς.

Και χωρίς καμιά αμφιβολία, αυτές οι βαθιά ηττοπαθείς και εξωπραγματικές απόψεις για την εργατική τάξη και το κίνημά της, ήταν η πηγή όλων των αναθεωρητικών εισηγήσεων της πλειοψηφίας για το 15ο παγκόσμιο συνέδριο. Δίχως κανένα απολογισμό των καταστροφικών αποτελεσμάτων που είχαν οι αποφάσεις του 14ου Συνεδρίου. Αγνοώντας την άνοδο της ταξικής πάλης των εργατών. Χωρίς μαρξιστική επαναστατική ανάλυση της παγκόσμιας κοινωνικό-πολιτικής πραγματικότητας. Με τη βεβαιότητα ότι: **"η εποχή των πολέμων και των επαναστάσεων έχει τελειώσει"(!)** η πλειοψηφία της διεθνούς ηγεσίας όχι μόνο εξακολούθησε να υποστηρίζει την καταστροφική πολιτική και τακτική της λεγόμενης **"αντικαπιταλιστικής ανασύνθεσης"**, αλλά βάθυνε ακόμα πιο πολύ τις αναθεωρητικές εισηγήσεις της.

Έχοντας παρακολουθήσει από κοντά και γνωρίζοντας ασφαλώς πολύ καλά την ολέθρια αυτή πορεία, οι σύντροφοι της "Συνεργασίας" απέρριψαν σωστά τις εισηγήσεις, της **"με κάθε θυσία ανασυγκρότησης"** ή **"ανασύνθεσης"**. Ορθότατα έγραψαν: **"Απορρίπτουμε οποιαδήποτε ανασυγκρότηση που βασίζεται στην ιδέα ότι ο Τροτσκισμός ήταν ιστορικά λάθος, ότι ήταν κάπως αριστεριστικός και σεχταριστικός ή κάποια ακαδημαϊκή άσχετη κατάσταση που διευθύνονταν από μικροαστούς που έδρευαν στο Παρίσι... Αν η ανασυγκρότηση, η ανασύνθεση, ή η επιθυμία να μαθαίνουμε από νέες εμπειρίες, θέλουμε να πετύχουν, τότε πρέπει να κάνουμε τις ιδέες μας συστατικό μέρος αυτής της διαδικασίας. Δεν μπορούμε να τις κρύψουμε από τις εξελίξεις".** ("Γιατί προτείνουμε μια άλλη λύση για το παγκόσμιο συνέδριο", σελ. 4)

"...οι σύντροφοι της πλειοψηφίας περήφανα δηλώνουν ότι ασχολούνται με τον "πραγματικό κόσμο??? Τοποθετώντας τα πράγματα έτσι, δέχονται ότι έχουν πάψει να σκέφτονται ως μαρξιστές και έχουν υιοθετήσει τον πραγματισμό..."

"Ωστόσο, στην πραγματικότητα η εγκατάλειψη της θεωρίας της Διαρκούς Επανάστασης καταστρέφει την ικανότητά μας να κατανοήσουμε "τον κόσμο όπως είναι".

"Όταν επιμένεις στην διαύγεια των ζητημάτων που σχετίζονται με το πρόγραμμα και τη θεωρία δεν είναι το ίδιο με το να έχεις μια σεχταριστική, ερωτική σχέση με τον Τροτσκισμό. Χρειαζόμαστε μια θεωρία ακριβώς επειδή μας ενδιαφέρει η κατανόηση "του κόσμου όπως είναι", ούτως ώστε να μπορούμε να δράσουμε σε αυτόν τον κόσμο με ένα πραγματικά επαναστατικό τρόπο". ("Κατανοώντας τον Κόσμο - Συγκεκριμένα", σελ. 15)

Απ' όλα αυτά και από ολόκληρη τη μαρξιστική κριτική και τοποθέτηση που έκαναν οι σύντροφοι της διεθνούς "Συνεργασίας" έγινε σε εμάς πολύ πιο φανερό αυτό που μας ήταν γνωστό από πριν. Ότι δηλαδή, η ρίζα του κακού στη Διεθνή μας, η αιτία της αποτυχίας, της διάσπασης και της αποδιοργάνωσης της 4ης Διεθνούς, είναι η ηττοπάθεια, ο πραγματισμός, ο καιροσκοπισμός και ο αυτοσχεδιασμός της πλειοψηφίας των ηγετών της Ενιαίας Γραμματείας. Οι οποίοι υποχωρώντας στις πιέσεις μικροαστικών και άλλων αναθεωρητικών ρευμάτων, απομακρύνθηκαν σταδιακά από τις ιδεολογικές και προγραμματικές βάσεις του τροτσκιστικού κινήματος έπαψαν να πιστεύουν στο προλεταριάτο και στην επαναστατική ιστορική αποστολή του, και μπήκαν σε πορεία συγκώνευσης με διάφορα κεντριστικά, αναρχίζοντα και αριστεροεφορμιστικά σχήματα, από πολύ καιρό χρεοκοπημένα και συνένοχα των προδοσιών και των ηττών του παγκόσμιου εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος.

Ήταν γι' αυτό που σπεύσαμε να επικροτήσουμε την πρωτοβουλία σχηματισμού της "Συνεργασίας" και ένθερμα υποστηρίξαμε την πρότασή της για την ανάπτυξη της επιτακτικά αναγκαίας πάλης για την υπεράσπιση των ιστορικών ιδεολογικών κατακτήσεων του επαναστατικού μαρξιστικού κινήματος. Και καλέσαμε, ξανά, τότε την ΟΚΔΕ να αγωνιστούμε μαζί για ένα ανοιχτό, δημοκρατικό, ενωτικό, παγκόσμιο συνέδριο ανασυγκρότησης όλων των διασπασμένων δυνάμεων της 4ης Διεθνούς, πάνω στα ιδρυτικά της θεμέλια, τα επικυρωμένα από ολόκληρη την ιστορία της παγκόσμιας πάλης των τάξεων.

Όμως, για μια ακόμα φορά ο καιροσκοπισμός κατάφερε να υπερισχύσει...

ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΩΝΗΣΑΜΕ

Οι ελπίδες μας ότι το 15ο παγκόσμιο συνέδριο θα σταματούσε τουλάχιστο την ιδεολογική και οργανωτική κατάπτωση της 4ης Διεθνούς και θα άνοιγε την προοπτική της ανασυγκρότησής της, διαψεύστηκαν. Οι εφτά ηγέτες της "Συνεργασίας", εντελώς αναπάντεχα θα λέγαμε και σε πλήρη αντίθεση με όσα είχαν γράψει, στις παραμονές του συνεδρίου, εγκατέλειψαν την ιδεολογική πάλη πριν καλά-καλά να την αρχίσουν. Και μάλιστα χωρίς να δώσουν

κάποια εξήγηση. Την ώρα ακριβώς που θα περίμενε κανείς το δυνάμωμα της αντιπαράθεσης με τους ηττοπαθείς αναθεωρητές, οι κήρυκες της υπεράσπισης των ιστορικών ιδεολογικών κατακτήσεων του μαρξιστικού κινήματος, εξαφανίστηκαν από τη σκηνή. Και άφησαν στους ιδεολογικούς αντιπάλους τους την δυνατότητα να υποστηρίξουν πως είχε υπάρξει συμφωνία, παρασκηνιακή, που πρόβλεπε την "σύνθεση" των αντίθετων απόψεων σε κοινά ντοκουμέντα!! Η εκπληκτική αυτή είδηση κυκλοφόρησε κάποια στιγμή σαν ανεπίσημη προφορική ενημέρωση!

Η αλήθεια ωστόσο είναι ότι η θλιβερή αυτή εξέλιξη δεν ήταν εντελώς απρόσμενη. Από την αρχή, μας είχε τραβήξει την προσοχή το γεγονός ότι όλα τα κείμενα των συντρόφων της διεθνούς μειοψηφίας, ενώ αναφέρονταν σε καίρια ζητήματα, σε ζητήματα ζωής ή θανάτου της 4ης Διεθνούς, ήταν όμως γραμμένα με τρόπο συμπληρωματικό, τροποποιητικό, συμβιβαστικό. Η κριτική τους είχε χαρακτήρα συμβουλευτικό, διορθωτικό, παρ' όλο που βρισκονταν αντιμετώπι με μια καταστροφική καιροσκοπική πολιτική, που εφαρμόζεται από πολλά χρόνια με ολέθριες συνέπειες. Και ενώ οι ίδιοι σωστά διαπίστωναν ότι οι εκφραστές αυτής της καταστροφικής πολιτικής είναι κοινοί **πραγματιστές και όχι μαρξιστές επαναστάτες**. Είναι δηλαδή ντιλετάντες "προοδευτικοί" διανοούμενοι της λεγόμενης "νέας αριστεράς" που τίποτε το νέο δεν έχει να παρουσιάσει. Είναι άνθρωποι που δεν αμφιβάλλουν απλά για την ορθότητα των ιδεολογικών-προγραμματικών βάσεων του κινήματος της 4ης Διεθνούς, αλλά ολοφάνερα δεν πιστεύουν σ' αυτές και συστηματικά τις υπονομεύουν και τις αντιμάχονται, βήμα το βήμα, στο όνομα του "ρεαλισμού" που δεν είναι τίποτε άλλο από το ψευδώνυμο του χειρότερου οπορτουνισμού.

Όταν οι κορυφαίοι ηγέτες της 2ης Διεθνούς, πήραν κι αυτοί το δρόμο του "ρεαλισμού", το δρόμο της αναθεώρησης του μαρξισμού, οι μαρξιστές επαναστάτες, με επικεφαλής τους τον Λένιν, τον Τρότσκι, τη Λούξεμπουργκ και άλλους πολλούς, κήρυξαν πόλεμο ανελέητο, ασίγαστο ιδεολογικό-προγραμματικό πόλεμο, μέσα στις γραμμές του παγκόσμιου σοσιαλδημοκρατικού κινήματος, ενάντια στους αποστάτες του μαρξισμού, υπερασπίζοντας επίμονα τις αληθινές ιδέες του Μαρξ - Ένγκελς απέναντι σε όλους τους παραχαράκτες τους. Δεν έγραψαν ντοκουμέντα και βιβλία να συμβουλέψουν ή να διορθώσουν τους αναθεωρητές οπορτουνιστές, μα για να αποκαλύψουν την αποστασία τους, για να αποδείξουν την ορθότητα των επαναστατικών ιδεών του μαρξισμού, για να κάνουν φανερή την αναγκαιότητα της επαναστατικής σοσιαλιστικής οργάνωσης του παγκόσμιου προλεταριάτου για την ανατροπή του καπιταλισμού, που **βρισκονταν ακόμα στα πρώτα στάδια της ιστορικής παρακμής και της κρίσης του!**

Οι ηγέτες της τροτσκιστικής "Συνεργασίας" όμως, στην εποχή της θανάσιμης αγωνίας του καπιταλισμού, στην εποχή της πιο άγριας επίθεσης στις κατακτήσεις και τα δικαιώματα της εργατικής τάξης, σ' αυτήν εδώ την εποχή των αντεπαναστατικών προληπτικών πολέμων και της παγκόσμιας τρομοκρατικής βαρβαρότητας, δεν το βρήκαν φρόνιμο να ακολουθήσουν το παράδειγμα του Λένιν, του Τρό-

τσκι και της Λούξεμπουργκ. Δεν κήρυξαν πόλεμο στους αποστάτες του τροτσκιισμού και κατεδαφιστές της 4ης Διεθνούς. Προτίμησαν αντίθετα να περιοριστούν σε μια "ευγενική" κριτική, που απόβλεπε στη βελτίωση ή την διόρθωση μιας ολοφάνερα (από πολύ καιρό) καταστροφικής αντιτροτσκιστικής πολιτικής. Μια μαρξιστική οπωσδήποτε κριτική, που άφηγε όμως ορθάνοικτη την πόρτα του συμβιβασμού με τους αρχιτέκτονες του διαλυτικού ομορτουισμού, στις γραμμές του παγκόσμιου κόμματος της προλεταριακής σοσιαλιστικής επανάστασης.

Αυτό που περισσότερο απ' όλα μαρτυρούσε τις συμβιβαστικές προθέσεις τους, την απροθυμία τους να αναλάβουν και να ηγηθούν του αναγκαίου αγώνα για την μαρξιστική επαναστατική ανασυγκρότηση της 4ης Διεθνούς, ήταν το γεγονός ότι δεν παρουσίασαν απ' την αρχή μια ενιαία ιδεολογική, προγραμματική και πολιτική πλατφόρμα, ένα ολοκληρωμένο προσυνεδριακό ντοκουμέντο μαρξιστικής ανάλυσης της παγκόσμιας οικονομικής και κοινωνικο-πολιτικής πραγματικότητας, με το οποίο να ανατρέπουν και να διαλύουν τις ηττοπαθείς εισηγήσεις των αναθεωρητών ομορτουιστών της πλειοψηφίας.

Χωρίς μια μαρξιστική επαναστατική πλατφόρμα, που να αναλύει την έκταση και το βάθος της ιστορικής παρακμής και της αποσύνθεσης του παγκόσμιου καπιταλισμού. Και ταυτόχρονα, να αποδεικνύει την τεράστια δύναμη που διαθέτει το παγκόσμιο προλεταριάτο σήμερα, εξηγώντας μαζί και τις αιτίες της κρίσης του εργατικού κινήματος. Δηλαδή, δίχως τεκμηριωμένη μαρξιστική αντίκρουση των επιχειρημάτων του αναθεωρητισμού, που στηρίζεται στις ήττες και στις προδοσίες, η όποια αποσπασματική κριτική δεν μπορεί να δώσει καμιά λύση σε κανένα πρόβλημα. Και κανένας σοβαρός ιδεολογικός αγώνας δεν μπορεί να αναπτυχθεί για την επανατοποθέτηση της 4ης Διεθνούς στις προγραμματικές ιδρυτικές βάσεις της. Η ηττοπάθεια και ο ομορτουισμός, που κυριαρχούν στις γραμμές του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος και τρέφονται διαρκώς από τις ίδιες τις προδοσίες τους και τις ήττες που προκαλούν, δεν είναι δυνατό να καταπολεμηθούν και να ηττηθούν, παρά μόνο με τον τρόπο που πολέμησαν και νίκησαν τους σοσιαλπροδότες ομορτουιστές της 2ης Διεθνούς, οι θεμελιωτές του παγκόσμιου κομμουνιστικού κινήματος, οι ηγέτες της πρώτης νικηφόρας σοσιαλιστικής επανάστασης, με την επαλήθευση και ανάπτυξη του μαρξισμού.

Οι πρωταγωνιστές της διεθνούς "Συνεργασίας" όμως δεν έδειξαν πως ήταν αποφασισμένοι να ακολουθήσουν το επαναστατικό παράδειγμα του Λένιν και του Τρότσκι. Δεν παρουσίασαν τη δική τους μαρξιστική ανάλυση και εκτίμηση της παγκόσμιας κατάστασης. Δεν έδειξαν τις επαναστατικές προοπτικές. Δεν κάλεσαν σε ανυποχώρητο αγώνα για την ήττα των ομορτουιστών και των σεχταριστών αναθεωρητών που κατακομμάτιασαν το κίνημα της 4ης Διεθνούς. Και δεν πρότειναν να συγκληθεί παγκόσμιο ενωτικό συνέδριο όλων των διεθνιστών κομμουνιστών, για την ανασυγκρότηση του διαλυμένου κομμουνιστικού κινήματος, ύστερα από τη διάλυση της ΕΣΣΔ και την ανοικτή προσχώρηση των σταλινικών ηγετών στο ιμπεριαλιστικό στρατόπε-

δο και στη σοσιαλδημοκρατία.

Διαπιστώνοντας όλες αυτές τις "παραλείψεις" είδαμε ότι η Κίνηση της "Συνεργασίας" δεν ήταν δυστυχώς εκείνη η μαρξιστική επαναστατική τάση της μπολσεβίκικης αναγέννησης που έχει ανάγκη το κίνημα για να βγει από την πολύχρονη κρίση του. Ότι ήταν άλλη μια προσπάθεια επαναφοράς των αναθεωρητών στο μαρξιστικό δρόμο. Και διόρθωσης της καταστροφικής πολιτικής τους. Δηλαδή μια μάταιη ναυαγοσωστική προσπάθεια. Ωστόσο, η πρότασή τους για την υπεράσπιση των ιστορικών ιδεολογικών κατακτήσεων του μαρξιστικού επαναστατικού κινήματος, μπορούσε, κατά την γνώμη μας, να γίνει το έναυσμα για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης στη βάση των οργανώσεων της Διεθνούς. Γι' αυτό και κρίναμε αναγκαία την κριτική συμπάρταξη μαζί τους. Και προτείναμε την δραστήρια παρέμβαση κάθε τάσης και κάθε επαναστάτη που διατηρεί την πίστη του στις μαρξιστικές ιδέες, στο πρόγραμμα και τις αρχές της Διεθνούς. **Παρέμβαση με σκοπό την ανατροπή της αναθεωρητικής ομορτουιστικής πολιτικής, μέσα από ένα αναγεννητικό, ενωτικό, πραγματικά κομμουνιστικό συνέδριο.** Ελπίζαμε πως ίσως έτσι θα μπορούσαν να ξεπεραστούν οι αυταπάτες και οι αδυναμίες των συντρόφων της διεθνούς "Συνεργασίας". Και να προχωρήσουν σε μια καθαρή αντιπαράθεση και ρήξη με τις διαλυτικές πολιτικές του ομορτουιστικού και του σεχταριστικού αναθεωρητισμού. Όμως, οι ελπίδες μας αποδείχτηκαν αβάσιμες. Οι συμβιβαστικές διαθέσεις των ιδρυτών της "Συνεργασίας" ήταν πολύ πιο βαθιές απ' όσο μπορούσε κανείς να υπολογίσει. Η εισήγησή τους για την υπεράσπιση των ιδεολογικών και προγραμματικών βάσεων της 4ης Διεθνούς, κατέληξε σε μια παρασκηνιακή συμφωνία "σύνθεσης" των απόψεών τους με τους εκφραστές του ηττοπαθούς πραγματισμού, με τους αρχιτέκτονες του αναθεωρητισμού και της διάλυσης της επαναστατικής πρωτοπορίας μέσα σε μια άμορφη μάζα χρεοκοπημένων περιθωριακών αριστεροεφορμιστικών, κεντρικών και αναρχιζόντων ομάδων και στοιχείων.

Το αποτέλεσμα μιας τόσο απαράδεκτης υποχώρησης, δεν θα μπορούσε βέβαια να είναι καλύτερο απ' αυτό που ονομάστηκες "15ο συνέδριο". **Ένα ακόμη "συνέδριο" της πιο "απαράδεκτης ιδεολογικής θολούρας, για να αποφεύγεται κάθε αντιπαράθεση με αυτούς που έχουν άλλες απόψεις"** όπως το είχαν γράψει οι σύντροφοι της "Συνεργασίας". Ένα "συνέδριο" στο οποίο οι πραγματιστές της ομορτουιστικής πλειοψηφίας μαζί με τους "μαρξιστές" της μειοψηφίας, συμφώνησαν και συναποφάσισαν (ενωμένοι πάνω απ' όλα) να συνεχίσουν και να βαθύνουν ακόμα πιο πολύ την καταστροφική πολιτική και τακτική του προηγούμενου αναθεωρητικού "συνεδρίου" του 1995. Έδωσαν δηλαδή συνέχεια στην ίδια εκείνη παρασκηνιακή διαδικασία που πριν από λίγο η συνεργαζόμενη μειοψηφία την είχε αποδοκιμάσει, γράφοντας:

"Από το 1991, όταν έγινε το επόμενο συνέδριο (το προηγούμενο είχε γίνει το 1985) για μερικούς συντρόφους, ήταν ήδη καθαρό ότι συντελούνταν μεγάλες αλλαγές. Η Τ.Δ. γίνονταν όλο και περισσότερο αποκεντρωμένη και η προγραμματική της ταυτότητα έχανε

την προτεραιότητά της, τα ιδεολογικά της σύνορα διαβρώνονταν και η αρχή της ιδιότητας του μέλους υποβαθμιζόνταν. Αυτό βασίζονταν σε μια εξελισσόμενη αντίληψη των καθηκόντων μας, που δεν εκφράστηκε ποτέ ανοιχτά. Θεωρητικοποιήθηκε ως μέρος αυτού που μπορούμε να το αποκαλέσουμε "υπόγεια συζήτηση". Συζητήσεις που έγιναν άτυπα ανάμεσα σε μια ομάδα ελίτ αυτοεκλεγμένων "ηγετών" που ποτέ δεν παρουσίασαν τις σκέψεις τους στα δημοκρατικά εκλεγμένα όργανα της Διεθνούς. Ωστόσο, οι άτυπες συζητήσεις τους ήταν η κινητήρια καθοδηγητική δύναμη της εξέλιξης της διεθνούς μας οργάνωσης". ("Ο απολογισμός από το 1995", σελ. 6).

Η υπονομευτική αυτή διαδικασία, που στοίχισε απερίγραπτες καταστροφές σε μια σειρά σημαντικές χώρες, επικυρώθηκε από ένα ακόμα "συνέδριο", το 15ο, και με την υπόγεια συμμετοχή και συνενοχή των μαρξιστών της "Συνεργασίας". Προκαλώντας ακόμα μεγαλύτερη απογοήτευση στις γραμμές των αφοσιωμένων αγωνιστών της 4ης Διεθνούς, σ' όλο τον κόσμο. Και επιτείνοντας κι άλλο την πολυδιάσπαση του παγκόσμιου επαναστατικού κινήματος. Ακόμα μεγαλύτερη "αποκέντρωση" επιβλήθηκε, με την απόλειψη των ιδρυτικών αρχών του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού από το καταστατικό της Διεθνούς. Τα ιδεολογικά σύνορα και η προγραμματική ταυτότητα του παγκόσμιου κόμματος της σοσιαλιστικής επανάστασης, διαβρωμένα και εξασθενημένα από καιρό, άρχισαν να κατεδαφίζονται χωρίς σοβαρή αντίσταση. Η γαλλική οργάνωση πρωτοστατώντας πάντα στο έργο της κατεδάφισης, πέταξε από το πρόγραμμά της την κεντρική επαναστατική θέση της δικτατορίας του προλεταριάτου, προς χάριν της "δημοκρατίας" του γαλλικού ιμπεριαλισμού. Ενώ οι ηγέτες του Βραζιλιάνικου τμήματος, συνεπέστεροι δημοκράτες και πιο ρεαλιστές, μπήκαν ανοιχτά στην υπηρεσία της καπιταλιστικής εξουσίας, αναλαμβάνοντας κυβερνητικά καθήκοντα και μάλιστα στο όνομα της "σοσιαλιστικής δημοκρατίας"!!

Τα θαυματοργά αυτά έργα, όπως και η συνέχιση της προσπάθειας **διάλυσης όλων των τμημάτων μέσα σε ετερόκλητες κατασκευές "αντικαπιταλιστικής ανασύνθεσης"**, είναι το προϊόν της υπόγειας ιδεολογικο-πολιτικής "σύνθεσης" που φιλοτέχνησαν οι πραγματιστές μαζί με τους ευλύγιστους "μαρξιστές" στις παραμονές του 15ου "συνεδρίου", υλοποιώντας τις οδηγίες της **"ομάδας ελίτ αυτοεκλεγμένων ηγετών"** που παίρνει τις αποφάσεις σε "άτυπες συζητήσεις", έξω από τα "εκλεγμένα όργανα της Διεθνούς".

Απέναντι σ' αυτή την καταστροφική εξέλιξη, το καθήκον των αληθινών τεταρτοδιεθνιστών είναι να παλέψουν με όλες τις δυνάμεις τους για την ανατροπή των αποφάσεων όλων των αναθεωρητικών συνεδρίων, με την σύγκληση ενωτικού συνεδρίου όλων των διεθνιστών κομμουνιστών, βασισμένου πάνω στις μπολσεβίκικες ιδρυτικές αρχές και θέσεις της 4ης Διεθνούς.

Η ηττοπάθεια και ο αναθεωρητισμός όλων των αποχρώσεων, έχουν τις ρίζες τους στις προδοσίες και στις ήττες του αιώνα που πέρασε. Στο νέο αιώνα, της επιταχυνόμενης

αποσύνθεσης του παρακμασμένου παγκόσμιου καπιταλισμού, νέες επαναστατικές θύελλες εγκυμονούνται και νέες επαναστατικές δυνάμεις της προλεταριακής πρωτοπορίας έρχονται στην επιφάνεια. Οι μαρξιστές επαναστάτες που δεν παρασύρθηκαν από το ρεύμα της αντίδρασης και της αναθεώρησης, μα έμειναν ακλόνητοι στις κατακτημένες ιδεολογικές θέσεις του επαναστατικού μαρξιστικού κινήματος, στην ακριβοπληρωμένη εμπειρία του παρελθόντος, όσο λιγοστοί κι αν μπορεί να είναι, θα βρουν και πάλι τη δύναμη να συντρίψουν τους πανικόβλητους αποστάτες της προλεταριακής επανάστασης και του σοσιαλισμού. Ήδη τα πρώτα σημάδια της νέας επαναστατικής εποχής έχουν αρχίσει να κάνουν την εμφάνισή τους, με τον σχηματισμό νέων επαναστατικών προλεταριακών πυρήνων και τάσεων στους κόλπους όλων των αναθεωρητικών οργανώσεων και κομμάτων. Προμηνύοντας την μπολσεβίκικη αναγέννηση του παγκόσμιου κομμουνιστικού κινήματος. Η ίδια η αποτυχημένη απόπειρα συγκρότηση μαρξιστικής επαναστατικής τάσης (η προσπάθεια της διεθνούς "Συνεργασίας") απέναντι στην αναθεωρητική πλειοψηφία της "Ενιαίας Γραμματείας" ήταν ένα πρώτο σύμπτωμα της νέας επαναστατικής ανάτασης που διαμορφώνεται. Δεν έκαναν λάθος οι πρωτεργάτες της διεθνούς "Συνεργασίας" όταν, από το φθινόπωρο του 2000, έγραφαν:

"Αυτό, που απεγνωσμένα χρειάζονται σήμερα οι αγωνιστές, είναι ένα όραμα και ένα πρόγραμμα που να δείχνουν καθαρά προς την κατεύθυνση μιας άλλης ταξικής εξουσίας σε παγκόσμιο επίπεδο..."

Πράγματι, στη νέα επαναστατική εποχή μου μπήκαμε, οι νέοι αγωνιστές έχουν ανάγκη από το επαναστατικό μαρξιστικό όραμα και το πρόγραμμα της 4ης Διεθνούς, το Μεταβατικό Πρόγραμμα της σοσιαλιστικής επανάστασης, για το φωτεινό κομμουνιστικό μέλλον της ανθρωπότητας.

Κι αν οι ιδρυτές της "Συνεργασίας" δεν βρήκαν τη δύναμη να συνεχίσουν την πάλη γι' αυτό το όραμα και το πρόγραμμα, έδειξαν όμως το δρόμο που πρέπει και θα βαδίσουν οι νέοι μαχητές της 4ης Διεθνούς, μαζί με τα στελέχη που έμειναν ακλόνητα στις ιδεολογικές της θέσεις. Μέσα στους νέους επαναστατικούς αγώνες που αναδύονται, στη Γαλλία, στην Ευρώπη και στον κόσμο ολόκληρο, οι ηττοπαθείς, οι σκεπτικιστές και οι συνθηκολόγοι θα σαρωθούν και οι μαρξιστές επαναστάτες θα υπερισχύσουν. Η 4η Διεθνής αναγεννημένη θα μπει επικεφαλής του παγκόσμιου επαναστατικού προλεταριάτου και θα το οδηγήσει στην εκπλήρωση της ιστορικής αποστολής του, στη νέα αυτή εποχή

των πολέμων και των προλεταριακών σοσιαλιστικών επαναστάσεων.

Η ΠΑΛΗ ΤΟΥ ΕΡΝΕΣΤ ΜΑΝΤΕΛ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΣΜΟ

Οι σύντροφοι που θέλουν να διαπιστώσουν το βάθος της ιδεολογικο-πολιτικής κατάπτωσης της διεθνούς ηγεσίας μας, μπορούν να συγκρίνουν τις αναλύσεις και τις τοποθετήσεις των παλαιότερων παγκόσμιων συνεδρίων, (στα οποία συμμετείχε ακόμα και η αναθεωρητική τάση του Μ. Πάμπλο) με τις εισηγήσεις και τις αποφάσεις του 13ου, 14ου, και 15ου συνεδρίου (1991 - 1995 - 2003).

Για παράδειγμα παραθέτουμε εδώ ένα μικρό απόσπασμα, από το "σχέδιο θέσεων" του 7ου συνεδρίου (1963) που αναφέρεται στο ζήτημα της οικοδόμησης νέων επαναστατικών κομμάτων και της Διεθνούς. Γράφουν:

"Χρειάζεται να ξαναεπιβεβαιώσουμε όχι μονάχα τον κεντρικό στρατηγικό σκοπό να δημιουργήσουμε καινούργια επαναστατικά μαζικά κόμματα, για να εξασφαλίσουμε τη νίκη της παγκόσμιας σοσιαλιστικής επανάστασης, αλλά και την απόλυτη ανάγκη να συνδέσουμε τον πυρήνα αυτών των κομμάτων που υπάρχει σήμερα, ή τις δυνάμεις που βρίσκονται στο δρόμο της πραγματοποίησης αυτού του σκοπού, γύρω από ένα διεθνές κέντρο, από μια επαναστατική Διεθνή που να στηρίζεται στο διεθνή δημοκρατικό συγκεντρωτισμό.

Η ύπαρξη και το αδιάκοπο δυνάμωμα του επαναστατικού κέντρου είναι απαραίτητα για νάχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα στο πεδίο της θεωρίας όσο και της πρακτικής δράσης" ("Σχέδιο θέσεων για τη διαλεκτική της παγκόσμιας επανάστασης σήμερα", "Μαρξιστικό δελτίο" Γενάρης 1963).

Η θέση αυτή σαφέστατα αποτελεί συνέχεια των ιδρυτικών προγραμματικών θέσεων της 4ης Διεθνούς. Μόνο που η τότε πλειοψηφία, με τις οπορτουνιστικές και τυχοδιωκτικές τακτικές της (βαθύς εισοδισμός στα σταλινικά Κ.Κ., αντάρτικα και χωρίς αρχές ενοποιήσεις) δεν ήταν δυνατό να πραγματοποιήσει τον κεντρικό στρατηγικό σκοπό της δημιουργίας των νέων επαναστατικών κομμάτων και οικοδόμησης της 4ης Διεθνούς, με βάση τις αρχές του μπολσεβίκικου δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, όπως έλεγαν οι αποφάσεις, των συνεδρίων.

Ωστόσο, η τότε ηγεσία με λαθεμένες, καιροσκοπικές, τακτικές, ήθελε παρ' όλα αυτά να χτίσει τη Διεθνή και τα κόμματά της. Έβλεπε την ανάγκη της επαναστατικής ηγεσίας, του Διεθνούς επαναστατικού δημοκρατικού -συγκεντρωτικού Κέντρου, την ανάγκη ανάπτυξης της μαρξιστικής θεωρίας και της προλεταριακής επαναστατικής δράσης.

Η σημερινή πλειοψηφία της Ενιαίας Γραμματείας όμως δεν κάνει απλά κάποια πολιτικά και τακτικά λάθη μόνο (λά-

θη που κάθε ηγεσία μπορεί να κάνει). Αλλά, όπως σωστά το έγραψαν οι σύντροφοι της διεθνούς "Συνεργασίας" η σημερινή πλειοψηφία έχοντας ξεπέσει στον **πραγματισμό και στην ηττοπάθεια**, έχει εντελώς απεμπολήσει το στρατηγικό σκοπό της οικοδόμησης του παγκόσμιου κόμματος της σοσιαλιστικής επανάστασης, έχει στην ουσία εγκαταλείψει την πάλη για την συγκρότηση της νέας επαναστατικής δημοκρατικο-συγκεντρωτικής ηγεσίας σε κάθε χώρα και παγκόσμια. Αυτό είναι το κορυφαίο ζήτημα που έθεσαν (δυστυχώς όχι με τον αποφασιστικό τρόπο που επιβαλλόταν) οι σύντροφοι της "Συνεργασίας", με τις κριτικές τους και τα συγκεκριμένα στοιχεία που έδωσαν, σχετικά με τις αποφάσεις του 14ου συνεδρίου (1995) τις καταστροφές που αυτές οι αποφάσεις προκάλεσαν, αλλά και για τις εισηγήσεις της πλειοψηφίας για το 15ο συνέδριο, όπως και για την λειτουργία και τον τρόπο που διαμορφώνει τις αποφάσεις της ηγεσία, έξω από τα εκλεγμένα όργανα της Διεθνούς!!

Για το ίδιο αυτό στρατηγικό ζήτημα της οικοδόμησης νέων επαναστατικών κομμάτων και για την σπουδαιότητα των μαρξιστικών προγραμματικών συζητήσεων, πιστεύουμε ότι θα ήταν πολύ χρήσιμο αν κάθε σύντροφος μελετούσε με προσοχή, όχι μόνο τα σχετικά έργα του **Λένιν** και του **Τρότσκι** αλλά και την μπροσούρα του Ερν. Μάντελ: "Στην υπεράσπιση της 4ης Διεθνούς" γραμμένη το 1985 - 86.

Με την μπροσούρα του αυτή ο Μάντελ, κατατροπώνει τις αναθεωρητικές απόψεις των ηγετών του ΣΕΚ Αυστραλίας και υπερασπίζεται τις ιδρυτικές αρχές της 4ης Διεθνούς στα βασικά ζητήματα. Στην πραγματικότητα ολόκληρη η τοποθέτησή του συμφωνεί με την τοποθέτηση των συντρόφων της "Συνεργασίας". Είναι μια μαρξιστική απόκρουση των αναθεωρητικών απόψεων που υποστηρίζει από καιρό η σημερινή ηγεσία της Ενιαίας Γραμματείας.

Παρά τα δικά του πολιτικά και τακτικά λάθη, ο Μάντελ υπερασπίζονταν τις θεμελιακές αρχές και τις ιστορικές ιδεολογικές κατακτήσεις του επαναστατικού μαρξιστικού κινήματος. Το απόσπασμα που παραθέτουμε εδώ, από την μπροσούρα του, βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τις αναθεωρητικές, ηττοπαθείς και διαλυτικές τοποθετήσεις των εισηγητών της πλειοψηφίας του 15ου συνεδρίου. Και αποδεικνύει καθαρά την ανάγκη της πάλης για την ανατροπή της καταστροφικής πολιτικής και πρακτικής αυτής της ηγεσίας.

Απαντώντας στον αναθεωρητή ηγέτη του ΣΕΚ Αυστραλίας, στον Lorimer, ο Μάντελ, ανάμεσα στ' άλλα έγραφε:

"2. Η κύρια αιτία της από τότε (1914) επιβίωσης του καπιταλιστικού συστήματος σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι υποκειμενική και όχι αντικειμενική. Δεν οφείλεται στο γεγονός ότι η αστική τάξη είναι πολύ ισχυρή για να ανατραπεί. Οφείλεται στο ότι οι αντικειμενικές συνθήκες για την ανατροπή του - ένα ανάλογο επίπεδο ταξικής συνείδησης του προλεταριάτου και μια αντίξια για το καθήκον αυτό επαναστατική ηγεσία - δεν έχουν συνυπάρξει στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Αυτό είναι κατά πρώτο λόγο το αποτέλεσμα του ρόλου που έπαιξαν ο σταλινικός ρεφορμισμός και ο αστικός εθνικισμός στο οργανωμένο εργατικό κίνημα, που με τη σειρά τους,

είναι οι ιδεολογικές και πολιτικές εκφράσεις των ιδιαίτερων συμφερόντων των εργατικών γραφειοκρατιών σαν κοινωνικές δυνάμεις στις χώρες τους. Ο σταλινισμός και ο μετασταλινισμός είναι η πολιτική έκφραση της υπεράσπισης των ιδιαίτερων υλικών συμφερόντων της σοβιετικής γραφειοκρατίας. Επομένως, ο αγώνας για την πολιτική ανεξαρτησία της εργατικής τάξης είναι αλληλένδετος με τον αγώνα για την αυτονομία της από τις συνδικαλιστικές γραφειοκρατίες. Αυτές είναι οι δύο αναγκαίες προϋποθέσεις για την δυνατότητα ανατροπής του καπιταλισμού παγκόσμια. Κάνουν αναγκαία την ταυτόχρονη οικοδόμηση νέων επαναστατικών κομμάτων σε εθνικό επίπεδο και μιας νέας επαναστατικής Διεθνούς". ("Στην υπεράσπιση της 4ης Διεθνούς", σελ. 74).

Με δικά του λόγια ο Μάντελ επαναλαμβάνει όσα ο Τρότσκι και το ιδρυτικό συνέδριο της 4ης Διεθνούς έχουν υποστηρίξει, για την καθοριστική σημασία της κρίσης ηγεσίας του προλεταριάτου. Που μετά την εξόντωση των μπολσεβίκων ιδρυτών της νέας Διεθνούς, εξελίχτηκε σε απουσία μαρξιστικής επαναστατικής ηγεσίας. Απουσία ηγεσίας αντάξιας των αντικειμενικών συνθηκών σήψης του παγκόσμιου καπιταλισμού και της σοβιετικής γραφειοκρατίας. Μια παρατεταμένη απουσία επαναστατικής προλεταριακής ηγεσίας, που εκφράστηκε και με τη βαθιά κρίση και το κομμάτισμα της 4ης Διεθνούς. Έτσι, φτάσαμε σήμερα στο σημείο, η πλειοψηφία της ηγεσίας της Ενιαίας Γραμματείας να μην είναι με το μέρος των θέσεων του Μάντελ, αλλά με το μέρος των αναθεωρητών του Αυστραλέζικου ΣΕΚ, που εγκατέλειψαν, το 1985, την 4η Διεθνή, επειδή έκριναν πως όχι μόνο δεν ήταν αναγκαία η οικοδόμησή της, αλλά αντίθετα η ύπαρξή της, το πρόγραμμά της και η διαρκεπαναστατική θεωρία της στέκοταν, εμπόδιο στη **"σύνθεση με τις νέες επαναστατικές ηγεσίες της Κούβας, της Νικαράγουας και των Φιλιππίνων"**.

Για παρόμοιους λόγους, η σημερινή πλειοψηφία, επιδιώκοντας την συγχώνευσή της με τα λεγόμενα "νέα κοινωνικά κινήματα, πάση θυσία", όχι μόνο δεν παλεύει για την οικοδόμηση νέων επαναστατικών προλεταριακών κομμάτων και της Διεθνούς, αλλά κατεδαφίζει συστηματικά τις ιδεολογικές, προγραμματικές και οργανωτικές βάσεις του μπολσεβίκικου κινήματος της 4ης Διεθνούς, **"για να αποφεύγεται κάθε αντιπαράθεση με αυτούς που έχουν άλλες απόψεις"**.

Ο Μάντελ όμως είχε σωστά επισημάνει:

"Οι κύριες αιτίες της ρήξης του αυστραλέζικου ΣΕΚ με την 4η Διεθνή δεν είναι αυτές που επικαλείται η ηγεσία της οργάνωσης. Είναι κυρίως πολιτικές. Πηγάζουν από την βήμα - βήμα αντικατάσταση των πολιτικών του επαναστατικού μαρξισμού με καιροσκοπικό πραγματισμό. Είναι χρήσιμο να αναλυθεί ο ιδεολογικός μηχανισμός αυτής της στροφής και οι πολιτικές συνέπειές του - στην

έκταση που δείχνει τους κινδύνους που απειλούν οποιαδήποτε επαναστατική οργάνωση που οικοδομείται σε μη ευνοϊκό περιβάλλον και σε πολύ σύνθετο αν όχι διεθνές πλαίσιο. Αυτό πρέπει να δώσει παύση σε οποιαδήποτε αντανάκλαση σε άλλη ομάδα ή τάση επηρεαζόμενη από τους ίδιους δαίμονες που έχουν εμπνεύσει τον ρεβιζιονισμό του ΣΕΚ. Αυτές οι ομάδες θα δούνε στην εξέλιξη του ΣΕΚ το μέλλον τους αν δεν σταματήσουν εγκαίρως". (στο ίδιο, σελ. 10).

Δεν χρειάστηκαν, παρ' όλα αυτά, παρά μόνο λίγα χρόνια για ν' αποδειχτεί ότι οι δαίμονες του αναθεωρητισμού και του πραγματισμού, είχαν ήδη εγκατασταθεί στην ίδια την ηγεσία της Ενιαίας Γραμματείας. Κάνοντας φανερή την παρουσία τους (περισσότερο έντονη από πριν) στο παγκόσμιο συνέδριο του 1991, μόλις 4 ή 5 χρόνια ύστερα από τον θάνατο του Ερν. Μάντελ!

Αλλά έπρεπε να μεσολαβήσει η διάλυση μιας σειρά σημαντικών τμημάτων και μια χωρίς προηγούμενο αποδιοργάνωση της Διεθνούς, για να αποφασίσει ένα αριθμός στελεχών της διεθνούς ηγεσίας, στις παραμονές του 15ου συνεδρίου, να υψώσουν φωνή, αποδείχνοντας ότι η πλειοψηφία της Ενιαίας Γραμματείας πάσχει πολύ σοβαρά από την ίδια καταστροφική ασθένεια του πραγματισμού, από την οποία είχε προσβληθεί η ηγεσία του ΣΕΚ Αυστραλίας. Και όπως τα γεγονότα έδειξαν στη συνέχεια, δεν έκαναν καθόλου λάθος στην κριτική και τις προειδοποιήσεις τους οι συμμετέχοι της "Συνεργασίας". Αντίθετα, το μεγάλο τους λάθος είναι που συνθηκολόγησαν με τους πραγματιστές και δεν συνέχισαν τον τασιακό ιδεολογικό αγώνα που είχαν ξεκινήσει.

Όλα λοιπόν τώρα θα εξαρτηθούν από την πάλη των νέων μαρξιστικών τάσεων που συγκροτούνται στις γραμμές των τμημάτων της 4ης Διεθνούς εναντίον της καταστροφικής πολιτικής του διαλυτικού πραγματισμού, της ηττοπάθειας και του αναθεωρητισμού. Για την ανασυγκρότηση της Διεθνούς και των τμημάτων της πάνω στις ιδρυτικές της βάσεις. Για την ανάδειξη μιας νέας μαρξιστικής επαναστατικής ηγεσίας.

Μάης 2006

Η Οργανωτική Επιτροπή
της Κίνησης Εργατικής Δημοκρατίας

ΑΠΟΦΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

*Το κείμενο αυτό γράφτηκε και δόθηκε για
συζήτηση στην ΟΚΔΕ τον Ιούνιο του 2001*

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Το τέλος του 20ου αιώνα βρίσκει την ανθρωπότητα τελεματωμένη μέσα στις αξεπέραστες αντιθέσεις του καπιταλιστικού συστήματος και της κρίσης του. Σε αντίθεση με τις τεράστιες παραγωγικές δυνατότητες, που έχει δημιουργήσει η ανθρώπινη εργασία, η ζωή της συντριπτικής πλειοψηφίας των ανθρώπων είναι βουτηγμένη μέσα στην ανεργία, την φτώχεια τις στερήσεις, την εξαθλίωση, την οικολογική καταστροφή και τους πολέμους. Ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής οδηγεί τις κοινωνικές αντιθέσεις και ανισότητες σε πρωτόγνωρα επίπεδα, συγκεντρώνοντας τον τεράστιο κοινωνικό πλούτο, που παράγει η παγκόσμια εργατική τάξη και οι άλλοι εργαζόμενοι, στα χέρια λίγων εκμεταλλευτών και ρίχνοντας ολόκληρη την κοινωνία στο βάλτο της παρακμής.

2. Ο επαναστατικός μαρξισμός με επιστημονικό και πειστικό τρόπο, επιβεβαιωμένο από την ιστορική πραγματικότητα, έχει εξηγήσει τις αιτίες του καπιταλιστικού αδιεξόδου και έχει δείξει τον δρόμο της επαναστατικής ανατροπής του καπιταλισμού και της σοσιαλιστικής αναδιοργάνωσης της κοινωνίας. Ιδιαίτερα μετά τον πρώτο ιμπεριαλιστικό πόλεμο και με την νικηφόρα προλεταριακή επανάσταση στη Ρωσία, προσδιόρισε με μεγαλύτερη ακρίβεια, στις συνθήκες της ιμπεριαλιστικής παρακμής, τον τρόπο και τον δρόμο για την κατάκτηση της εξουσίας από την εργατική τάξη και την οικοδόμηση του προλεταριακού κράτους, που συγκεκριμενοποιήθηκαν στην ίδρυση και στο πρόγραμμα της Τρίτης Διεθνούς. Ο σταλινικός εκφυλισμός της Τρίτης Διεθνούς και οι νέες συνθήκες που δημιούργησε ο εκφυλισμός του πρώτου εργατικού Σοβιετικού κράτους, γέννησαν την πάλη της Αριστερής Αντιπολίτευσης και την ίδρυση της Τέταρτης Διεθνούς, που προσδιόριζαν σαν το κεντρικότερο πρόβλημα της παγκόσμιας πολιτικής κατάστασης και ολόκληρης της ανθρωπότητας την διάσταση ανάμεσα στις υπερώριμες αντικειμενικές συνθήκες ανατροπής του καπιταλισμού και οικοδόμησης του σοσιαλισμού και στην αδυναμία του υποκειμενικού παράγοντα, δηλαδή του προλεταριάτου, να ανταποκριθεί στο ιστορικό του καθήκον εξαιτίας της "ιστορικής κρίσης της ηγεσίας του". Το Μεταβατικό Πρόγραμμα της 4ης Διεθνούς, επιστέγασμα ολόκληρης της επαναστατικής εμπειρίας των αγώνων του προλεταριάτου και της μαρξιστικής μεθόδου, αποτελεί τη μέθοδο γεφύρωσης της ιστορικής διάστασης μεταξύ των αντικειμενικών συνθηκών και του υποκειμενικού παράγοντα, αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των καθημερινών ζωτικών προβλημάτων που προκαλεί η κρίση του καπιταλισμού και στη σύνδεση με το γενικότερο ιστορι-

κό καθήκον ανατροπής του καπιταλισμού.

3. Σήμερα, 51 χρόνια μετά την ίδρυση της Τέταρτης Διεθνούς, δυστυχώς, η ιστορική κρίση ηγεσίας του προλεταριάτου παραμένει άλυτη με ακόμα πιο ολέθριες συνέπειες για το ίδιο το προλεταριάτο και ολόκληρη την ανθρωπότητα. Οι δυνάμεις της 4ης Διεθνούς, αποδείχτηκαν ανίκανες, λόγω υποκειμενικών κυρίως αδυναμιών και λαθεμένων προσανατολισμών, να αξιοποιήσουν τις ταραγμένες συνθήκες της μεταπολεμικής περιόδου και ιδιαίτερα αυτές των 3 τελευταίων δεκαετιών, για να δώσουν λύση στην οικοδόμηση της επαναστατικής ηγεσίας του προλεταριάτου. Έτσι, μέσα στις συνθήκες μακρόχρονης καπιταλιστικής κρίσης, το παγκόσμιο προλεταριάτο έμεινε αλυσοδεμένο στις ολέθριες επιρροές της σταλινικής οπισθοδρόμησης και της σοσιαλδημοκρατικής ρεφορμιστικής απάτης και ολόκληρη η ανθρωπότητα παραμένει δέσμια στην καπιταλιστική βαρβαρότητα.
4. Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες, συνεχίζουν, άραγε, να είναι επίκαιρες οι επαναστατικές ιδέες και οι θέσεις της 4ης Διεθνούς; Ισχύει ακόμη η διαπίστωση ότι "η παγκόσμια πολιτική κατάσταση, στο σύνολό της, χαρακτηρίζεται πριν απ' όλα από την ιστορική κρίση της ηγεσίας του προλεταριάτου"; Και συνεχίζει να αποτελεί η λογική του Μεταβατικού Προγράμματός την γέφυρα μέσα από την οποία θα ανυψωθεί η συνείδηση του προλεταριάτου στο ύψος των ιστορικών του καθηκόντων;
5. Πολλοί αριστεροί, κι ανάμεσά τους και μερικοί που αυτοτοποθετούνται στο χώρο του επαναστατικού μαρξισμού και του τεταρτοδιεθνισμού, βιάζονται να απαντήσουν ότι αυτά πλέον αποτελούν "ιστορικά" ζητήματα του παρελθόντος και ότι η σημερινή πραγματικότητα προτάσσει "άλλες" "νέες" προσεγγίσεις. Μόνο που όταν τις παρουσιάζουν, όχι μόνο "νέες" δεν είναι αλλά στην συντριπτική τους πλειοψηφία, είναι αντιγραφική και επανάληψη καταδικασμένων και ξεπερασμένων συμβιβαστικών ρεφορμιστικών συνταγών, με ή χωρίς "σύγχρονο" περιτύλιγμα, που επανειλημμένα έχουν συμβάλει στην καταδίκη και καταστροφή του εργατικού και σοσιαλιστικού κινήματος. Άλλοι, πάλι "τροτσκιστές", συνεχίζουν να υποστηρίζουν στα λόγια το μεταβατικό πρόγραμμα και τις ιδέες της 4ης Διεθνούς αλλά στην πράξη δεν εφαρμόζουν καμιά από αυτές και κατακυλούν στην λογική των "μίνιμουμ" προγραμμάτων, ή στο παράταιρο πάντρεμα του επαναστατικού μαρξισμού και του "νεοκεϋνσιανισμού, ή στην συμπόρευση με διάφορους άλλους πολιτικούς σχηματισμούς, όχι στην βάση της λογικής του Ενιαίου Ταξικού Μετώπου, που θα ήταν τελείως κατανοητό και επιθυμητό, αλλά για την αναζήτηση "προβολής" στη βάση συγχυσμένων και απροσδιόριστων "πολιτικών πλατφόρμων" που κανείς δεν

ξέρει που θέλουν να πάνε και μέχρι που φτάνουν.

6. Εμείς και, ευτυχώς, πάρα πολλοί άλλοι ακόμα μέσα στο τεταρτοδιεθνιστικό επαναστατικομαρξιστικό κίνημα, βασιζόμενοι στην ψύχραιμη θεώρηση της αντικειμενικής πραγματικότητας και χρησιμοποιώντας τις μεθόδους της μαρξιστικής ανάλυσης, θεωρούμε ότι η σημερινή πραγματικότητα, οι αντιθέσεις της και όλα τα βασικά χαρακτηριστικά της, κάνουν όσο ποτέ άλλοτε επίκαιρες τις ιδέες και τις θέσεις της 4ης Διεθνούς. Και αναγάγουν την έλλειψη της επαναστατικής ηγεσίας του προλεταριάτου, εθνικά και παγκόσμια, στο κυρίαρχο και καθοριστικότερο ζήτημα, όχι μόνο της εργατικής τάξης αλλά ολόκληρης της κοινωνίας. Επιβάλλουν την πάλη μέσα στο εργατικό κίνημα στη βάση ενός επαναστατικού Μεταβατικού Προγράμματος, διατυπωμένου μέσα στις σημερινές συνθήκες. Απαιτούν την κοινή καθημερινή δράση των δυνάμεων του επαναστατικού μαρξισμού για την προώθηση του Ενιαίου Ταξικού Μετώπου μέσα στο εργατικό κίνημα. Και ζητάνε την συνένωσή τους μέσα από την προσπάθεια οικοδόμησης μιας ενιαίας επαναστατικής μπολσεβίκικη οργάνωσης, εθνικά και παγκόσμια.

B. Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

I. Η επιστροφή του στασιμοπληθωρισμού

Πριν λίγο καιρό, οι σελίδες των εφημερίδων, των οικονομικών εντύπων, οι αναλύσεις των οικονομικών οργανισμών και οι αναφορές των οικονομικών επιτελείων ολόκληρου του αστικού κόσμου ήταν συνεπαρμένες με την αποτελεσματικότητα της παγκοσμιοποίησης και την θαυματουργή αποδοτικότητα της καπιταλιστικής οικονομίας. Ξεκινώντας τις μεγάλες κρίσεις που προηγήθηκαν, με πομπώδεις τρόπους, διακήρυτταν το τέλος των κρίσεων και την έλευση της "νέας οικονομίας" που θα εξασφάλιζε συνεχή και απεριόριστη ανάπτυξη. Ανακάλυπταν σε αυτή ότι δήθεν ξεπερνάει τα χαρακτηριστικά του καπιταλισμού, καταργεί τα εθνικά σύνορα, μετατρέπει τον κόσμο σ' ένα "παγκόσμιο χωριό" και εισάγει μια νέα εποχή "οικονομικής ανάπτυξης". Μερικοί μάλιστα δεν δίστασαν να ισχυριστούν ακόμα και ότι μέσα από την επέκταση των χρηματιστηρίων καταργήθηκαν και οι ταξικές διαφορές.

Κάθε αμφισβήτηση στα "ευαγγέλια" αυτά θεωρούνταν αδιανόητη, και η δεκαετής αυξητική πορεία των δεικτών της αμερικάνικης οικονομίας εμφανίζονταν σαν αδιαμφισβήτητη υπερ-ιστορική απόδειξη της "νέας εποχής".

Η δειλή ανάκαμψη των οικονομικών δεικτών των οικονομιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάστηκε σαν απαρχή του θαύματος και στην Ευρώπη και οι ηγέτες της αφιέρωσαν μια ειδική περισπούδαστη σύσκεψη, στην Πορτογαλία, για να μελετήσουν και να επισπεύσουν το φαινόμενο της "νέας οικονομίας" και στις δικές τους ανεργόπληκτες οικονομίες.

Όλα αυτά τα ρόδινα όμως, ξαφνικά τέλειωσαν. Την θέση τους την πήρε το μεγάλο άγχος των διεθνών καπιταλιστικών επιτελείων για τον τρόπο και την ταχύτητα της πτώσης της αμερικάνικης οικονομίας. Το όνειρο έγινε εφιάλτης και οι μεγαλοφυσείς ανά τον κόσμο αστοί οικονομολόγοι, οι ίδιοι που δεν

δέχονταν καμιά αμφισβήτηση για το θαύμα της "νέας εποχής" και της "νέας οικονομίας" τώρα με αγωνία μετράνε και ξαναμετράνε τις βαριές επιπτώσεις που θα έχει η γρήγορα επερχόμενη ύφεση του αμερικάνικου καπιταλισμού.

Οι τελευταίες απεγνωσμένες κινήσεις μείωσης των επιτοκίων (5 μέχρι τα μέσα Μαΐου) του "πολύ" ηγέτη της FED, μήπως και καταφέρει να φρενάρι την επιταχυνόμενη πτώση της κατανάλωσης και των επενδύσεων, όπως και η ανακοίνωση για την κίνηση της βιομηχανικής δραστηριότητας (δείκτης NAPM) στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας επιβεβαίωσαν την προηγηθείσα ομολογία του Άλαν Γκρίσπαν για μηδενική ανάπτυξη και ρίχνουν τη βαριά σκιά τους πάνω σε ολόκληρη την παγκόσμια οικονομία. Τώρα πια, ο εφιάλτης της ύφεσης της αμερικάνικης οικονομίας έχει αρχίσει και, σύμφωνα με τους Financial Times, οι "παλιές καλές ημέρες" είναι παρελθόν.

Ο τρομαγμένος τρόπος της "εσωστρέφειας" και της "ανασύνταξης" με τον οποίο η νέα αμερικάνικη ηγεσία δηλώνει ότι θα αντιμετωπίσει την κατάσταση αυτή, σκορπάει τρόπο και ρίγη στον υπόλοιπο καπιταλιστικό κόσμο, αφού εγγυημένα οδηγεί στην αποσταθεροποίηση της Ασίας, της Ευρώπης και της Λ. Αμερικής.

Οι τρομακτικές συνέπειες που είχε η 10ετής περίοδος ανάπτυξης των ΗΠΑ, -"αφαίμαξη" κεφαλαίων από την παγκόσμια οικονομία, αστρονομική διόγκωση του εξωτερικού χρέους που μόνο στον "Τρίτο Κόσμο" από τα 1300 δις. δολάρια που ήταν το 1992 πετάχτηκε στα 2100 δις. δολάρια στα τέλη του 2000, η τεράστια συσσώρευση και συγκεντροποίηση πλούτου σε λίγα χέρια κλπ- δεν θα είναι τίποτα μπροστά σε αυτές της ύφεσης που έρχεται.

Ιδιαίτερα στην Ευρώπη, που "κρουολογεί με το πρώτο βήξιμο της αμερικάνικης οικονομίας" (Ο.Τσάμπερλεν), οι μαθητευόμενοι μάγοι της "νέας οικονομίας", ηγέτες των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης", (με τον τίτλο του σοσιαλδημοκράτη οι περισσότεροι), με απελπισία συνειδητοποιούν ότι τα όνειρά τους για υψηλούς ρυθμούς ανάκαμψης, -που θα στηρίζονταν κυρίως στην υπερκαταναλωτική αμερικάνικη δραστηριότητα και στην υποτιθέμενη ανάκαμψη των παγκόσμιων αγορών-, πνίγονται στην αμερικάνικη ύφεση και στην απειλή της "υπερθέρμανσης" των οικονομιών τους. Έτσι, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Ιανουαρίου 2001 (ινστιτούτο DIW) υπολογίζονταν ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της Γερμανίας θα επιβραδυνθεί εφέτος στο 2,5% από το 3,1% του 2000 εξαιτίας της μείωσης των γερμανικών εξαγωγών στις ΗΠΑ (η θεαματική αύξηση κατά 11,3% που είχαν το 2000 λόγω μείωσης του ευρώ θα πέσει στο 7,4% εφέτος) ενώ, στο σύνολο της Ευρώπης, ο ρυθμός ανάπτυξης θα επιβραδυνθεί στο 3,1% από το 3,5% του 2000. Σε κάθε μήνα που περνάει όμως, οι προβλέψεις γίνονται ακόμα χειρότερες και, 5 μήνες μετά, τον Ιούνιο, οι προβλέψεις για την ανάπτυξη στη ζώνη του Euro έπεσαν στο 2,3% και της Γερμανικής οικονομίας στο 2%. (ΤΟ ΒΗΜΑ, 3/6/2001)

Με τρόπο και πανικό βλέπουν ότι είναι τώρα ξανά υποχρεωμένοι να πάρουν, νέα πιο σκληρά, μέτρα σε βάρος των εκμεταλλευόμενων, πριν ακόμα καλά-καλά να έχουν τελειώσει τα προηγούμενα, και ότι στα μεγάλα ποσοστά ανεργίας θα προστεθούν ακόμα περισσότερα. Το εξαφανισμένο τέρας του πληθωρισμού ξανακάνει την εμφάνισή του και σε συνδυασμό με την αυξανόμενη ανεργία και την επενδυτική απραξία οδηγούν σε μια "σούπα" στασιμοπληθωρισμού.

Έτσι, τα μεγαλεπήβολα σχέδια για "ευρωπαϊκή ενοποίηση" μένουν μετέωρα ανάμεσα στις ιδιαίτερες και αντίθετες επιδιώξεις του γερμανικού και γαλλικού κεφαλαίου και στέκουν έκθετα στους κλυδωνισμούς της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Το εγχείρημα της καθιέρωσης "ενιαίου νομίσματος" αναπτύσσεται μέσα σε συνθήκες έντονης νομισματικής αστάθειας και παραγωγικών ανισορροπιών που προδικάζουν νέους, πιο θεαματικούς κλυδωνισμούς και ταλαντεύσεις του "ευρο". Στο τέλος, αντί για "ενοποίηση", τα "εθνικά" κέντρα της κάθε χώρας μέλους, θα κάνουν ότι μπορούν για να περισώσουν τα συμφέροντα της δικής τους οικονομίας, οδηγούμενοι σε διάφορες αναιρετικές παραλλαγές της θρυλούμενης "ενιαίας" καπιταλιστικής Ευρώπης

2. Οργανική κρίση παρακμής

Στην πραγματικότητα, η σημαντική επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας, που σηματοδοτεί την πορεία προς μια νέα ύφεση γεννήθηκε μέσα από τις συνθήκες της προηγούμενης αναιμικής ανάκαμψης, και όπως κι αυτή, δεν είναι παρά μια διακύμανση στη γενική πορεία κρίσης της καπιταλιστικής οικονομίας. Μια διακύμανση σαν όλες τις προηγούμενες που ακολούθησαν το ξέσπασμα της κρίσης από το 1973 και μετά και που ενώ δεν μπόρεσαν να δώσουν την ώθηση για το ξεπέραςμα της κρίσης, τα προβλήματα που συσσωρεύσαν προετοίμασαν μια επόμενη, πιο βαθιά, ύφεση.

Μια κρίση υπερπαραγωγής και υπερσυσσώρευσης που αντανακλά τη βασική και αδιέξοδη αντίθεση που καθορίζει το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα και προσδιορίζει την παρακμή του. Από την μια μεριά ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής, οι παραγωγικές κεφαλαιοκρατικές σχέσεις της ατομικής ιδιοκτησίας και των εθνικών συνόρων, και από την άλλη οι υπεραναπτυγμένες, για αυτές τις σχέσεις, παραγωγικές δυνάμεις. Η ανικανότητα και η αδυναμία του καπιταλισμού να ανταποκριθεί στην ανάγκη της οικονομίας και της κοινωνίας για διεύρυνση των παραγωγικών δυνάμεων και την αντιμετώπιση των αναγκών τους αποτελεί την ουσία της καπιταλιστικής κρίσης.

Οι παραγωγικές επενδύσεις που θα διεύρυναν και θα επέκτειναν τις παραγωγικές δυνάμεις για τους καπιταλιστές είναι ασύμφορες αφού ήδη ένας τεράστιος όγκος συσσωρευμένου κεφαλαίου μένει αδρανής και αναζητάει απεγνωσμένα τρόπο και τόπο δραστηριοποίησης και αναπαραγωγής σε όσο πιο σύντομο διάστημα και όσο πιο εύκολο τρόπο γίνεται.

Το μεγαλύτερο μέρος των σημερινών επενδύσεων στην παραγωγή σήμερα αφορούν κυρίως αντικατάσταση και ανανέωση των φθορών των υπάρχοντων παραγωγικών δυνάμεων. Και στο βαθμό που γίνονται επενδύσεις στην παραγωγή σε νέους τομείς (πληροφορική, επικοινωνίες, κλπ), ο όγκος τους δεν επαρκεί να καλύψει την ανάγκη της διευρυνόμενης αναπαραγωγής ενώ οι νέες αξίες που παράγουν συσσωρεύονται πάνω στα ήδη υπάρχοντα αδιάθετα αποθέματα προϊόντων και κεφαλαίου, ανακυκλώνοντας τους όρους και τις συνθήκες εμβάθυνσης της κρίσης.

3. "Παγκοσμιοποίηση" και καπιταλισμός

Από αυτή ακριβώς την κατάσταση γεννιέται η κερδοσκοπι-

κή δραστηριότητα του κεφαλαίου. Η αδυναμία να διευρύνουν τα κέρδη τους μέσα από την επίπονη, ανασφαλής και χρονοβόρα διαδικασία παραγωγής εμπορευμάτων, οδηγεί τους κεφαλαιοκράτες, με τους τεράστιους όγκους ανενεργού και συσσωρευμένου κεφαλαίου στα χέρια τους, να αναζητούν σε όλο τον πλανήτη τρόπους για να το κάνουν κερδοφόρο με την απορρόφηση και την λεηλάτηση του συσσωρευμένου και παραγόμενου πλούτου σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Αξιοποιώντας την ανάπτυξη των εφαρμογών της πληροφορικής και της επικοινωνίας και επιβάλλοντας την ελεύθερη διακίνηση των κεφαλαίων τους πάνω από σύνορα, τελωνειακούς φραγμούς και άλλες "εθνικές" και "τοπικές" δεσμεύσεις, κινούνται άναρχα και σαν "ακυβέρνητη θεριζοαλωνιστική μηχανή που αρμαθιάζει τεράστιο πλούτο και σοδειές και πίσω της αφήνει μεγάλες αυλακίες και ερείπια".

Την λειτουργία αυτή, που γνώρισε τεράστια και τρομακτική ανάπτυξη τα τελευταία δέκα περίπου χρόνια την αποκαλούν "παγκοσμιοποίηση" και "νέα οικονομία" και πάνω της στηρίξαν τις ελπίδες τους για την "νέα" καπιταλιστική επανάσταση, αντίστοιχη της "βιομηχανικής".

Μα κι αν ακόμα, κάνοντας αφαίρεση της πραγματικότητας, δεχόμαστε αυτές τις αστικές προσδοκίες σαν πιθανή εξέλιξη, ο καπιταλισμός, μέσω των ιδίων των νόμων της παραγωγικής του διαδικασίας, με αστραπιαία ταχύτητα θα έφτανε και αυτή τη τεχνολογική "επανάσταση" στα στενά όρια χωρητικότητας των παραγωγικών του σχέσεων (πολύ πιο γρήγορα απ' ό,τι το έκανε με την πρώτη "βιομηχανική" επανάσταση) και θα βρίσκονταν ξανά στην σημερινή θέση αποσύνθεσης, αναπαράγοντας με πολλαπλάσια ορμή τις αντιθέσεις του, ενώ η ανθρωπότητα δεν θα μετακινούνταν ούτε χιλιοστό από την κατάσταση καταστροφής που την έχει φέρει η καπιταλιστική παρακμή.

Πέρα όμως από τις αστικές φαντασιώσεις περί "παγκοσμιοποίησης" της οικονομίας, στην ουσία, αυτή δεν αναφέρεται παρά μόνο στην διακίνηση των κεφαλαίων και δεν αφορά τις παραγωγικές διαδικασίες που συνεχίζουν να κινούνται κάτω από τους ασφυκτικούς περιορισμούς των εθνικών συνόρων και της ατομικής ιδιοκτησίας. Η παγκόσμια οικονομική παραγωγική διαδικασία παραμένει σταθερά χωρισμένη και διασπασμένη σε "εθνικές" οικονομίες, που παρά την στενή τους αλληλεξάρτηση συνεχίζουν να κινούνται και να λειτουργούν μανιασμένα με βασικό κριτήριο την αύξηση των δικών τους ξεχωριστών κερδών σε βάρος των άλλων. Ακόμα και στο εσωτερικό των οικονομικών και πολιτικών "συνασπισμών" που δημιουργούνται ("Ευρωπαϊκή Ένωση", NAFTA, κλπ) κάτω από την πίεση της αδυσώπητου ανταγωνισμού της διεθνούς καπιταλιστικής πραγματικότητας, το "εθνικό" κριτήριο παραμένει ο βασικός και κυρίαρχος κανόνας.

Αναμφίβολα, η οικονομία σήμερα, είναι περισσότερο από ποτέ άλλοτε διεθνοποιημένη και αλληλοεξαρτώμενη. Το παγκόσμιο εμπόριο και οι διεθνείς οικονομικές σχέσεις που επιβάλλει έχουν αλληλοσυνδέσει τόσο στενά τις εθνικές οικονομίες ώστε να αποτελούν τους κύριους προσδιοριστικούς παράγοντες της πορείας τους. Η όποια εξέλιξη, σε κάθε γωνιά του πλανήτη, επιδρά πάνω στο σύνολο της οικονομίας και οι δονήσεις της μεταφέρονται σε κάθε εθνική οικονομία.

Αυτή η διεθνοποιημένη οικονομική πραγματικότητα εμπεριέχει και την πιο βασική αντίθεση της καπιταλιστικής παραγωγής. Ενώ οι παραγωγικές δυνάμεις που η ίδια έχει αναπτύξει δεν μπορούν να κινηθούν παρά μόνο σε διεθνές επίπεδο και

απαιτούν το χώρο μιας ενιαίας παγκόσμιας οικονομίας, η καπιταλιστική παραγωγή κινείται μέσα στα όρια των "εθνικών" οικονομιών και της ατομικής ιδιοκτησίας, μη μπορώντας να "ξεπεράσει" τα όρια αυτά χωρίς να αναιρέσει τους όρους της ίδιας της ύπαρξης. Είναι ακριβώς γι' αυτό που ο καπιταλισμός αποτελεί απόλυτο παράγοντα φραγής στην παραπέρα ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων και διάλυσης για την ανθρωπότητα.

Η τάση αυτής της διεθνοποίησης, βέβαια, δεν είναι κάτι καινούριο. Συνυπάρχει στις ιδιότητες του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής από την γέννησή του. Είναι σύμφυτη με την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων της κοινωνίας και την κάλυψη των αναγκών της.

Η ουσιαστική διαφορά της διεθνοποίησης του κεφαλαίου με την αποκαλούμενη "παγκοσμιοποίηση" είναι ότι η διεθνοποίηση έχει επιβληθεί πάνω στους καπιταλιστές ως απόρροια του τρόπου παραγωγής τους εκφράζοντας την ανάγκη ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων έξω από εθνικά σύνορα, ενώ η "παγκοσμιοποίηση" είναι μια συνέπεια της διεθνοποίησης της οικονομίας και μια προσπάθεια αντίδρασης των κεφαλαιοκρατών στις αντιφάσεις και τα αδιέξοδα του συστήματός τους, η προσπάθεια κερδοφόρας κίνησης ανά τον κόσμο. Ενώ η διεθνοποίηση της οικονομίας εκφράζει την ανάγκη κατάργησης των "εθνικών συνόρων", η "παγκοσμιοποίηση" αντίθετα συσσωρεύει κέρδη για την ενίσχυση των "εθνικών" οικονομιών.

Αυτή η διαδικασία, παρά τους αστικούς ισχυρισμούς, δεν έχει να κάνει τίποτα με καμιά "επανάσταση". Αντίθετα, μέσω της "παγκοσμιοποίησης" τεράστιοι όγκοι κεφαλαίων συγκεντρώνονται στις ισχυρές και μεγάλες "εθνικές" οικονομίες των ιμπεριαλιστικών κέντρων και ολόκληρες περιοχές του πλανήτη, απογυμνωμένες από ζωτικά για την ύπαρξή τους κεφάλαια καταδικάζονται σε μαρασμό, διάλυση και καταστροφές.

Οι διαλυτικές συνέπειες της "παγκοσμιοποίησης" αρχίζουν να σπέρνουν έντονες ανησυχίες και ανάμεσα σε αστούς οικονομολόγους. Οι δημοσιευμένες αστικές κραυγές αγωνίας πως "η παγκοσμιοποίηση, έτσι όπως τείνει να διαμορφωθεί αποτελεί παθολογικό φαινόμενο της οικονομίας" ή πως "δεν αποτελεί τίποτα παραπάνω από μια προστατευτική ομπρέλα της διεθνούς κερδοσκοπίας που προκάλεσε μια τερατογέννηση, φτιάχνοντας Ιφούσκες! και Ιουρές! στην οικονομία" ακούγονται όλο και πιο συχνά. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα του τύπου, ακόμα και στην σύνοδο του ΔΝΤ στην Πράγα, στις επίσημες ομιλίες των υπουργών Οικονομικών, των κεντρικών τραπεζιτών και των μεγαλοεπιχειρηματιών που συμμετείχαν "δεν υπήρχαν πανηγυρισμοί πλέον για την απελευθέρωση των αγορών..." Τρομαγμένοι από τις οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της αρπακτικής κινητικότητας των κεφαλαίων στις "απελευθερωμένες" αγορές του κόσμου, μίλησαν για την "ανάγκη θέσπισης νέων παγκόσμιων κανόνων για την καταπολέμηση των υπερβολών του παγκόσμιου καπιταλισμού" και προσπάθησαν να τις ξορκίσουν προσθέτοντας υποκριτικά δίπλα στις λέξεις "οικονομική ανάπτυξη" και "σταθερότητα" τη λέξη "δικαιοσύνη".

Στην κατεύθυνση των ίδιων ξορκισμών κινούνται και όσοι "οραματίζονται" να "σταματήσουν" την "παγκοσμιοποίηση" μέσω των ευχολογίων για μείωση των κερδών των πολυεθνικών και για πιο "δίκαιη κατανομή" τους ή μέσω επιβολής φόρων πάνω στα χρηματιστηριακά κέρδη του πολυεθνικού κεφαλαίου.

Όμως, στην αποκαλούμενη "παγκοσμιοποίηση" δεν υπάρχει τίποτα καινούριο πέρα από τον γνωστό μας καπιταλισμό, στο ιμπεριαλιστικό του στάδιο παρακμής. Δεν αντιπροσωπεύει καμιά "νέα οικονομία" αλλά αποτελεί μια διευρυμένη σε παγκόσμια κλίμακα έκφραση των αντιφάσεων και των αδιεξόδων του καπιταλιστικού συστήματος. Το καινούριο που υπάρχει είναι η εκρηκτική αύξηση των μεγεθών της κεφαλαιοκρατικής κερδοσκοπίας σε βάρος του συσσωρευμένου κοινωνικού πλούτου πάνω σε ολόκληρο τον πλανήτη και οι πιο εξελεγμένοι τρόποι άσκησής της, η τρομακτική διεύρυνση της ανισομέρειας μέσα στην παγκόσμια οικονομία, η τεράστια μεγέθυνση του χάσματος ανάμεσα σε φτωχούς και πλούσιους και η τρομερά μεγάλη ταχύτητα διεύρυνσης της εξαθλίωσης. Η "απελευθερωμένη" κίνηση των κεφαλαίων πάνω από τα εθνικά σύνορα δεν τα καταργεί αλλά κάνει ακόμα πιο έντονη την αντίθεσή τους με τις κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες. Η συγκέντρωση του οικονομικού και κοινωνικού πλούτου σε όλο και λιγότερα χέρια δεν εξαλείφει την ατομική ιδιοκτησία αλλά διογκώνει ακόμα περισσότερο την αντίθεσή της με το μέγεθος των παραγωγικών δυνάμεων και δυνατοτήτων της κοινωνίας.

Η "παγκοσμιοποίηση" δεν κάνει τίποτα άλλο, λοιπόν, από το να τονίζει με τραγικό τρόπο την υπερωριμότητα των αντικειμενικών συνθηκών και προϋποθέσεων ανατροπής και κατάργησης ολόκληρου του καπιταλιστικού συστήματος και την αναγκαιότητα του σοσιαλισμού. Κάθε σοβαρή εναντίωση στις διαλυτικές συνέπειες της ξεφεύγει από τα όρια των ευχολογίων, της αυταπάτης ή και της απάτης, μόνο στο βαθμό που προετοιμάζει, οργανώνει και αναπτύσσει την κοινωνική και πολιτική πάλη για την ανατροπή των αστικών παραγωγικών σχέσεων που την γεννούν.

Μια τέτοια εναντίωση δεν στρέφεται προς την ουτοπία της "κατάργησης" της διεθνοποίησης της οικονομίας και την διαφύλαξη των "εθνικών συνόρων" (που ισοδυναμεί με επιδίωξη "κατάργησης" της ανάπτυξης των δημιουργημένων παραγωγικών δυνάμεων για την διαφύλαξη των ξεπερασμένων παραγωγικών αστικών σχέσεων) όπως ονειρεύονται οι θιγμένοι μικροαστοί και μεσοαστοί, αλλά που παλεύει για την κατάργηση των αστικών παραγωγικών σχέσεων και την αναδιοργάνωση και ανασυγκρότηση της οικονομίας στην βάση των σοσιαλιστικών σχέσεων παραγωγής.

Ακριβώς αυτό μας οδηγεί στην επικαιρότητα των επαναστατικών θέσεων του Ιδρυτικού Συνεδρίου της 4ης Διεθνούς και της μεθόδου του Μεταβατικού της προγράμματος. Είναι αυτά τα εργαλεία με τα οποία μπορούν να διαμορφωθούν οι υποκειμενικές συνθήκες και συγκεκριμένα η ανύψωση της συνείδησης του προλεταριάτου στο ύψος των ιστορικών καθηκόντων της τάξης του σαν της μόνης τάξης που διαθέτει την παραγωγική και κοινωνική δύναμη να οδηγήσει στην σοσιαλιστική αναδιοργάνωση της κοινωνίας. Η οργάνωσή του και η συγκρότηση της επαναστατικής συλλογικής ηγεσίας του, εθνικά και παγκόσμια, μπαίνουν, από την ίδια την πραγματικότητα, στην "ημερήσια διάταξη" και αποτελούν τα κυρίαρχα και καθοριστικότερα στοιχεία μιας πάλης ενάντια στην καπιταλιστική "παγκοσμιοποίηση".

Η πάλη για το ξεπέρασμα της ιστορικής κρίσης ηγεσίας του προλεταριάτου, ο ενιαιομετωπικός ταξικός τρόπος δράσης μέσα στο εργατικό κίνημα, η ανοικοδόμηση και αναγέννηση της 4ης Διεθνούς οργάνωσης με βαθιές ρίζες στις γραμμές του διεθνούς προλεταριάτου, η οικοδόμηση επαναστατικών

μπολσεβίκικων οργανώσεων σε κάθε χώρα, αποτελούν τα πρώτα και κυρίαρχα πολιτικά συμπεράσματα κάθε συζήτησης για την "παγκοσμιοποίηση" και την πορεία της διεθνούς κρίσης του καπιταλισμού.

Όσο αυτά τα ζητήματα παραμένουν άλυτα και η εργατική τάξη, εθνικά και παγκόσμια, δεν καταφέρνει να αντιτάξει συλλογικό και συντονισμένο αγώνα με βάση ένα επαναστατικό πρόγραμμα, τα καπιταλιστικά επιτελεία, με βασικούς βοηθούς τους σοσιαλδημοκράτες, τους ρεφορμιστές και τους σταλινικούς, θα καταφέρνουν να αποπροσανατολίζουν, να μπερδεύουν, και να ελίσσονται, βοηθώντας την καπιταλιστική εξουσία να χαλιναγωγεί τις κοινωνικές αντιδράσεις και να μεταβιβάζει τα βάρη της κρίσης του εκμεταλλευτικού συστήματός στις πλάτες των εργατών και ολόκληρης της κοινωνίας.

Και όσο η εργατική τάξη δεν καταφέρνει να ξεπεράσει την κρίση της επαναστατικής της ηγεσίας και να αποτελέσει πόλο συσπείρωσης και αναφοράς της πλατειάς δυσαρέσκειας και αγανάκτησης που σκορπάει η κρίση και το αδιέξοδο του καπιταλισμού σε όλα τα άλλα στρώματα της φτωχής αγροτιάς, των ακτημόνων των μικροεμπόρων και μικροεπαγγελματιών, της νεολαίας και των άλλων εκμεταλλευόμενων, θα γινόμαστε μάρτυρες της όλο και πιο συχνής εμφάνισης πολιτικών σαν τον Μπερλουσκόνι στην Ιταλία ή άλλων (όπως τα επιτελεία της Monde Diplomatique και άλλων "οργανισμών") που, ως "λαϊκίστικα" υποκατάστατα της εργατικής επαναστατικής απουσίας, θα εμφανίζονται δήθεν ως "πολέμιοι" των δεινών της "παγκοσμιοποίησης", "πουλώντας" φτηνό λαϊκισμό και παρασέρνοντας σε εκφυλιστικούς δρόμους, ακόμα και φασιστικούς, τις ανυπόμονες και υποφέρουσες μικροαστικές μάζες.

4. Η κατάσταση του εργατικού κινήματος, επίκεντρο των εξελίξεων

Αστοί "κοινωνιολόγοι" αναλυτές, εξυπηρετώντας τις ευνόητες ιδεολογικοπολιτικές ανάγκες της καπιταλιστικής εξουσίας, επιμένουν στις ανιστόρητες προσπάθειές τους να αποδεδμεύσουν την πορεία των κοινωνικών εξελίξεων από την ταξική πάλη. Διάφορες παραλλαγές της ίδιας "θεωρίας", "εξαφανίζουν" την εργατική τάξη ως τάξη από το πολιτικό και κοινωνικό προσκήνιο, ανάγοντας τις κοινωνικές εξελίξεις ως αποτέλεσμα της δράσης των πολιτικών αρχηγών και των "αταξικών" πολιτών.

Ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία του '90 και κάτω από την επίδραση των αυταπατών για την "νέα οικονομία", οι θεωρίες αυτές γνώρισαν ιδιαίτερη έξαρση, προβάλλοντας το χρηματιστήριο σαν το "κωνενευτήρι" μέσα στο οποίο εξαφανίζεται οριστικά κάθε ταξική διαφορά.

Πίσω από αυτές τις αστικές θεωρήσεις κινούνται και οι κάθε είδους "θεωρητικοί" απολογητές του σοσιαλδημοκρατικού και σταλινικού ρεφορμισμού. Που, μαθημένοι να προσαρμόζονται πάντα και με ιδιαίτερο ζήλο στις κατευθύνσεις και τις υποδείξεις των αφεντικών και των επιτελείων τους, θεωρούν και προβάλλουν κάθε αναφορά στις ταξικές διαφορές, και ιδιαίτερα στην εργατική τάξη, σαν το πιο "παράξενο" και "αναχρονιστικό" πράγμα. Ειδικά ό,τι έχει σχέση με τις ανάγκες οργάνωσης και συγκρότησης της εργατικής τάξης προκαλεί την ιδιαίτερη αποστροφή τους και το αντιμετώπιζον σαν να αφορά ζήτημα των προηγούμενων αιώνων.

Για όλους αυτούς, η εργατική τάξη δεν έχει καμιά θέση στην

σημερινή κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα. Κλείνοντας σφικτά τα μάτια μπροστά στην πραγματικότητα, ψελλίζουν "θεωρητικά" και "αταξικά" ξόρκια μήπως και απομακρύνουν τον εργατικό κίνδυνο που εξ αντικειμένου απειλεί το αστικό καθεστώς και τα πλουσιοπάροχα προνόμιά τους.

Στον απόηχο αυτών των αντιλήψεων αναπτύσσονται και μερικές άλλες που, ενώ απορρίπτουν τον ανιστόρητο ισχυρισμό για την "αταξική" ερμηνεία της κοινωνικής εξέλιξης, ωστόσο, αμφισβητούν, τον σημερινό πρωτοποριακό και καθοριστικό ρόλο του εργατικού κινήματος σ' αυτή. Ερμηνεύοντας την υποκειμενική αδυναμία που προκαλεί η κρίση της επαναστατικής ηγεσίας ως "αντικειμενική" αδυναμία της εργατικής τάξης, οι θιασώτες αυτής της αντίληψης έχουν αποδουθεί σε ένα κυνήγι αναζήτησης "νέων" κοινωνικών πρωτοποριών και "νέων κινήματων", πέρα από την εργατική τάξη. Εναλλάσσοντας τις προτιμήσεις τους πότε στην φτωχή αγροτιά, πότε στην νεολαία, κυρίως την μικροαστική, πότε στους διανοούμενους επικεντρώνουν τους πολιτικούς, προγραμματικούς και οργανωτικούς προσανατολισμούς τους σε αυτά τα κοινωνικά στρώματα, ελπίζοντας ότι με την "πρωτοπόρα" δράση τους θα παρασύρουν και τις υπόλοιπες εκμεταλλεόμενες μάζες. Έτσι, μέσα από άλλο δρόμο, και οι αντιλήψεις αυτές, καταλήγουν να "εξαφανίζουν" την εργατική τάξη μέσα στην άμορφη μάζα των "εκμεταλλευόμενων".

Αρκετοί πάλι -πολλούς από τους οποίους τους συναντάμε και μέσα στις γραμμές του επαναστατικού τεταρτοδιεθνιστικού κινήματος- καταλήγουν στο ίδιο σημείο, από άλλες, όμως, αφετηρίες. Επικαλούμενοι τον "συσχετισμό δύναμης" ανάμεσα στο κεφάλαιο και το εργατικό κίνημα, σχεδόν μόνιμα τον θεωρούν αρνητικό και σε βάρος της εργατικής τάξης για να βγάλουν από την "ημερήσια διάταξη" το καθήκον της πάλης για την οργάνωση των εργατικών δυνάμεων, για την οικοδόμηση επαναστατικών οργανώσεων, για την αντιμετώπιση της κρίσης της προλεταριακής επαναστατικής ηγεσίας. Μεταθέτοντας τους στόχους αυτούς σε "αυριανούς" καιρούς "ευνοϊκότερων" ταξικών συσχετισμών δύναμης, υποκαθιστούν και αυτοί την αναγκαιότητα δράσης μέσα στο εργατικό κίνημα με άλλες δραστηριότητες σε "υποκατάστατους" της εργατικής τάξης πολιτικούς και κοινωνικούς χώρους.

Ποια είναι λοιπόν η πραγματική σημερινή κατάσταση μέσα στο εργατικό κίνημα; Ποιες οι υποκειμενικές αδυναμίες του, οι αντικειμενικές δυνατότητές και ο πραγματικός συσχετισμός δύναμης;

α) Η ποσοτική και κοινωνική δύναμη της εργατικής τάξης

Σύμφωνα με του υπολογισμούς της Παγκόσμιας Τράπεζας, το 1997, οι μισθωτοί εργάτες σε ολόκληρο τον κόσμο ανέρχονται σε 2,8 δισεκατομμύρια. Από αυτούς, γύρω στους 550 εκατομμύρια εργάζονται στην βιομηχανία και 850 εκατομμύρια στις υπηρεσίες. Αλλά πέρα από το νούμερο αυτό των αυστηρά μισθωτών, υπάρχει και ένας μεγάλος αριθμός, ίσως το ίδιο μεγάλος, ανθρώπων, των "μισο-προλεταρίων" που εξασφαλίζουν την ζωή τους με την αυτοαπασχόληση, το μικροεμπόριο, τις μικροκλοπές, ζητιανεύοντας, υπηρετές, κλπ.

Σήμερα, για πρώτη φορά στην ιστορία, η εργατική τάξη και η περιφέρειά της είναι ή πλησιάζουν να είναι η πλειοψηφία του

πληθυσμού.

Αν αναλογιστούμε ότι το 1917, την χρονιά της επανάστασης στην Ρωσία, οι μισθωτοί εργάτες με τις οικογένειές τους ήταν μόνο το 17% του πληθυσμού και ότι μόνο το 2% του πληθυσμού ζούσε συγκεντρωμένο στις μεγάλες πόλεις, τότε καταλαβαίνουμε εύκολα την τεράστια μεταβολή που έχει συντελεστεί σήμερα και την τρομακτική οικονομική, πολιτική και κοινωνική σημασία που έχει.

Ο μισός πληθυσμός της γης, συγκεντρωμένος σε μικρές ή μεγάλες επιχειρήσεις και εργοστάσια, υποχρεωμένος, να στροβιλίζεται μέσα στην αντίθεση κεφαλαίου εργασίας, να νοιάζεται για την αύξηση ή την μείωση του μισθού, να συγκρούεται με τα αφεντικά, να ζητά και να ελπίζει καλύτερη περίθαλψη, συντάξεις, εκπαίδευση, καλύτερες συνθήκες δουλειάς, καλύτερη ζωή, αυτό από μόνο του αποτελεί τον βασικό και κεντρικό παράγοντα διαμόρφωσης των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων. Αποκαλύπτει την τεράστια ποσοτική αλλά και ποιοτική δύναμη που διαθέτει αντικειμενικά το εργατικό κίνημα για να συντρίψει μια για πάντα τον παρακμασμένο καπιταλισμό σε κάθε γωνιά του πλανήτη.

Επίσης, η σημερινή εργατική τάξη είναι τόσο οργανωμένη όσο καμιά άλλη βασική παραγωγική τάξη. Με τα στοιχεία του 1995, οι οργανωμένοι στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα έφταναν τα 164 εκατομμύρια. Αν και σε κάποιες περιοχές του κόσμου, ο αριθμός των συνδικαλισμένων μειώνεται (όπως για παράδειγμα στην Δ. Ευρώπη), σε πολλές περιοχές- κλειδιά ο συνδικαλισμός αυξάνει και δυναμώνει. Μεταξύ του 1985 και 1995, στην Ν. Κορέα, τα μέλη των συνδικαλιστικών οργανώσεων αυξήθηκαν στο 61%, στην Ταϊβάν στο 50%, στην Ταϊλάνδη 77% και στην Ν. Αφρική 127%. Σε ολόκληρη την Ασία οι οργανωμένοι σε συνδικαλιστικές οργανώσεις ανέρχονται στα 34 εκατομμύρια που σαν αριθμός πλησιάζει τα 41 εκατομμύρια της Δ. Ευρώπης.

Μα ακόμα και στην Δ. Ευρώπη, τα μειωμένα ποσοστά του συνδικαλισμού δεν οφείλονται στην άρνηση της εργατικής τάξης να οργανωθεί και να παλέψει, αλλά αποτελούν αντίδραση των εργαζομένων στον έλεγχο των συνδικαλιστικών οργανώσεων από το ρεφορμισμό. Είναι αποτέλεσμα των διαλυτικών συνεπειών της ρεφορμιστικής πολιτικής και της αναποτελεσματικότητάς της. Είναι η συνέπεια της ταύτισης των συνδικαλιστικών ηγεσιών με τα κομματικά αφεντικά τους την προδοτική πολιτική τους και την καπιταλιστική εξουσία. Η απογοήτευση και η αποδιοργάνωση που έχει σκορπίσει στο ευρωπαϊκό προλεταριάτο δεν είναι παρά μέρος των συνεπειών της κρίσης επαναστατικής ηγεσίας που το μαστίζει και δεν έχει να κάνει με τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές δυνατότητες της τάξης.

Αντίθετα, το γεγονός ότι στις δυτικοευρωπαϊκές χώρες, η καπιταλιστική εξουσία, για να μπορέσει να καθυποτάξει τις εργατικές αντιδράσεις και να καταφέρει να λειτουργήσει πολιτικά οικονομικά και κοινωνικά, υποχρεώνεται να καταφεύγει στην διακυβέρνηση σοσιαλδημοκρατικών και "σοσιαλιστικών" κυβερνήσεων, αποδεικνύει την δύναμη που διαθέτει αντικειμενικά το έστω και αποδιοργανωμένο και απογοητευμένο από το σοσιαλδημοκρατικό και σταλινικό ρεφορμισμό.

Αντικειμενικά, λοιπόν, η εργατική τάξη αποτελεί την ηγεμονική τάξη μέσα στην κοινωνία. Είναι η μόνη δύναμη που έχει συγκεντρωμένες τις δυνάμεις της μέσα στην παραγωγή, διαθέτει την απαραίτητη πείρα και συσπείρωση και οι συνθήκες ζω-

ής της την οδηγούν προς την οργάνωση και αποτελούν την βάση του αντικαπιταλιστικού σοσιαλιστικού προγράμματος για την κατάργηση κάθε εκμετάλλευσης. Είναι η τάξη που μπορεί να συγκεντρώσει γύρω από τους δικούς της στόχους κάθε άλλη εκμεταλλεμένη τάξη ή κοινωνικό στρώμα που στενάζει κάτω από την καπιταλιστική σκλαβιά και παρακμή.

β) Η υποκειμενική αδυναμία του εργατικού κινήματος

Αυτό που εμποδίζει την εργατική τάξη να τελειώνει με τον καπιταλισμό, παρ' όλο που συγκεντρώνει για τον στόχο αυτό και την υποστήριξη όλων σχεδόν των άλλων εκμεταλλεμένων τάξεων, είναι η απουσία μιας επαναστατικής ηγεσίας που θα μετέτρεπε την αγανάκτηση και την οργή που πλεονάζουν σε πρόγραμμα αντικαπιταλιστικής σοσιαλιστικής δράσης. Μιας ηγεσίας που θα αφαιρούσε την δυνατότητα από το σοσιαλδημοκρατικό και σταλινικό ρεφορμισμό να αποδιοργανώνει και να αποπροσανατολίζει και θα ανύψωνε την συνείδηση των εργαζομένων στο επίπεδο της ταξικής επαναστατικής συνείδησης, στο επίπεδο που απαιτούν οι ώριμες αντικειμενικές συνθήκες για το γκρέμισμα του παρακμασμένου καπιταλισμού και την οικοδόμηση του σοσιαλισμού.

Είναι αυτό ακριβώς το καθοριστικό στοιχείο που διαμορφώνει και τον σημερινό ταξικό συσχετισμό δύναμης όχι μόνο στις χώρες του αναπτυγμένου καπιταλισμού αλλά σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Αυτό επιτρέπει στον προδοτικό ρεφορμισμό, με την δήθεν "εκσυγχρονιστική" πολιτική του να ξεπουλάει τους στόχους του εργατικού κινήματος για χάρη της διατήρησης της αστικής "δημοκρατίας", να καθηλώνει τους εργατικούς αγώνες για χάρη του αστικού κοινοβουλίου, να προσφέρει τις κατακτήσεις και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων στο βωμό της "ανταγωνιστικότητας" και των κερδών του κάθε "εθνικού" καπιταλισμού.

Οι καταστροφικές συνέπειες αυτής της πολιτικής πάνω στην καθημερινή ζωή των εργατών έχει καταλυτικές αρνητικές επιδράσεις αφού αποδιοργανώνουν, απορρυθμίζουν και απογοητεύουν το εργατικό κίνημα, επιτρέποντας στα καπιταλιστικά επιτελεία να ελίσσονται πολιτικά, να ανακυκλώνουν και να διαιωνίζουν την κρίση του συστήματός τους σε βάρος ολόκληρης της κοινωνίας.

γ) Η επίδραση της κατάρρευσης των σταλινικών καθεστώτων

Σημαντικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία, ιδιαίτερα της τελευταίας δεκαετίας, διαδραμάτισε η σύγχυση και η απογοήτευση που σκόρπισε στο παγκόσμιο εργατικό κίνημα η κατάρρευση των σταλινικών καθεστώτων, που παρουσιάστηκε σαν "κατάρρευση του σοσιαλισμού".

Αντικειμενικά, η κατάρρευση των πολιτικών καθεστώτων της σταλινικής γραφειοκρατίας που επήλθε κάτω από το βάρος της προδοτικής αντεπαναστατικής πολιτικής δεκαετιών, μπορούσε και έπρεπε να αποτελέσει την αφητηρία επαναστατικής αναγέννησης του παγκόσμιου εργατικού κινήματος.

Μέσα στα ίδια τα σταλινικά καθεστώτα υπήρχαν όλες οι αντικειμενικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της πολιτικής ε-

πανάστασης του προλεταριάτου, την ανατροπή των γραφειοκρατικών εκτρωμάτων και την εγκαθίδρυση υγιών σοβιετικών καθεστώτων προλεταριακής δημοκρατίας. Στον υπόλοιπο κόσμο, η κατάρρευση της σταλινικής γραφειοκρατίας αφαιρούσε από τις κεφαλαιοκρατικές πολιτικές δυνάμεις έναν σημαντικό σύμμαχο αφού μείωνε την δυνατότητα των σταλινικών ψευτοκομμουνιστικών ηγεσιών να ελέγχουν και να συγκρατούν το εργατικό κίνημα.

Δυστυχώς, τίποτα από αυτά δεν έγινε. Στο εσωτερικό της πρώην ΕΣΣΔ και των άλλων εκφυλισμένων εργατικών κρατών, η ανυπαρξία συγκροτημένων δυνάμεων του επαναστατικού μαρξισμού επέτρεψε ώστε η αναζητούμενη δημοκρατία και οι πολυπόθητες ελευθερίες από την μεριά των μαζών να καπηλευθούν από την αστική προπαγάνδα και τις δυνάμεις της γραφειοκρατίας για να τις "ταυτίσουν" με τις έννοιες της καπιταλιστικής δημοκρατίας και της "ελευθερίας" της αγοράς και της εκμετάλλευσης για να καταφέρουν μεγάλα πλήγματα στις επαναστατικές οικονομικές και κοινωνικές κατακτήσεις της νικηφόρας προλεταριακής επανάστασης του 1917 που είχαν επιζήσει από την καταστροφική λαίλαπα της σταλινικής γραφειοκρατίας. Σήμερα, 11 σχεδόν χρόνια από την κατάρρευση των σταλινικών καθεστώτων, οι συνέπειες αυτής της καπηλείας και του αποπροσανατολισμού είναι περισσότερο από ορατές. Οι οικονομίες και οι λαοί των χωρών αυτών, γραπωμένες στα αρπακτικά νύχια του παγκόσμιου καπιταλισμού, σφαδάζουν μέσα στην φτώχεια, την αθλιότητα και την διάλυση. Και παρ' όλο που ακόμα δεν έχουν καταφέρει να ξεριζώσουν όλες τις βαθιές κοινωνικές ρίζες των επαναστατικών κατακτήσεων των εργατικών καθεστώτων, έχουν στραφεί προς τον δρόμο της καπιταλιστικής παλινόρθωσης.

Στον υπόλοιπο κόσμο, η ανυπαρξία μιας Διεθνούς Οργάνωσης του παγκόσμιου προλεταριάτου με μαζικές ρίζες μέσα στο εργατικό κίνημα επέτρεψε στα καπιταλιστικά και ρεφορμιστικά επιτελεία να εμφανίσουν την κατάρρευση των καθεστώτων της σταλινικής γραφειοκρατίας ως "κατάρρευση του σοσιαλισμού". Για μια ολόκληρη δεκαετία το παγκόσμιο προλεταριάτο δέχονταν ένα καταιγισμό καθημερινής προπαγάνδας απ' όλα τα ΜΜΕ και με κάθε άλλο τρόπο που υπήρχε για το "τέλος" του σοσιαλισμού και την "οριστική" ήττα του μαρξισμού. Οι ιδεολογικοπολιτική σύγχυση που κατέκλυσε το εργατικό κίνημα αντανάκλαστηκε στην απογοήτευση την ηττοπάθεια και την αποκάριση που ακολούθησε.

Για άλλη μια φορά ακόμα, εξαιτίας της αδυναμίας των επαναστατικών δυνάμεων του μαρξισμού, οι αυξημένες αντικειμενικές επαναστατικές δυνατότητες μετατράπηκαν στο αντίθετό τους, δίνοντας αρνητικά αντί για θετικά αποτελέσματα.

δ) Η ανάγκη της πάλης για την αναγέννηση της 4ης Διεθνούς

Είναι περισσότερο φανερό, πιστεύουμε, η επιβίωση του παρακμασμένου καπιταλιστικού συστήματος με όλες τις καταστροφικές συνέπειες που αυτό συνεπάγεται, η δυνατότητα των επιτελείων του να φορτώνουν την οικονομική κρίση του στο εργατικό βιοτικό επίπεδο και την κοινωνία, η δυνατότητα των ρεφορμιστικών σοσιαλδημοκρατικών και σταλινικών μηχανισμών να αποπροσανατολίζουν και να εγκλωβίζουν την ταξική συνείδηση στα όρια του εθνικορεφορμισμού, αποδιοργα-

νώνοντας τους αγώνες των εργατικών μαζών, η δυνατότητα των σταλινικών και καπιταλιστικών δυνάμεων να λεηλατούν τις μεγάλες κατακτήσεις της Οκτωβριανής επανάστασης και να οδηγούν τις κοινωνίες της πρώην ΕΣΣΔ και των άλλων παραμορφωμένων εργατικών κρατών προς την βαρβαρότητα της καπιταλιστικής παλινόρθωσης, έχει να κάνει με την ανυπαρξία παγκόσμιας ηγεσίας και οργάνωσης της σοσιαλιστικής προλεταριακής επανάστασης. Η απουσία επαναστατικής ηγεσίας του προλεταριάτου προσδιορίζει την υποκειμενική αδυναμία του σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδα να ανταποκριθεί στα ιστορικά του καθήκοντά και να αξιοποιήσει τις τεράστιες δυνατότητες νίκης που εμπεριέχονται στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική αποσύνθεση του καπιταλισμού και να οδηγήσει την οικονομία και την κοινωνία στην σοσιαλιστική αναδιοργάνωση.

Σε μια εποχή που, το υψηλό επίπεδο διεθνοποίησης της καπιταλιστικής οικονομίας φέρνει, στο επίκεντρο των εθνικών και διεθνών οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων, επιτακτικότερα από ποτέ άλλοτε, το ζήτημα του προλεταριακού διεθνισμού, το κεντρικότερο και σοβαρότερο καθήκον των μαρξιστών επαναστατών είναι η συστηματική και συνειδητή πάλη για την αντιμετώπιση αυτής της προλεταριακής αδυναμίας. Κάθε μαρξιστής επαναστάτης είναι υποχρεωμένος σήμερα να επιστρατεύσει όλες τις δυνάμεις του στην πάλη για την προλεταριακή αναγέννηση της 4ης Διεθνούς πάνω στα μπολσεβίκικα θεμέλια που της έβαλε το ιδρυτικό της Συνέδριο.

Αυτό σημαίνει μια σθεναρή ιδεολογικοπολιτική πάλη για την υπεράσπιση και την μαρξιστική ανάπτυξη των αληθινών ιδεών του μπολσεβικισμού, για το πρόγραμμα της προλεταριακής σοσιαλιστικής επανάστασης, για την οικοδόμηση μπολσεβίκικων επαναστατικών οργανώσεων μέσα από την ένωση των διασπαρμένων της προλεταριακής πρωτοπορίας, για την ταξική πολιτική ανεξαρτησία και την επαναστατική εργατοδημοκρατική ανασυγκρότηση και αναγέννηση του εργατικού κινήματος σε κάθε μια χώρα και στον κόσμο ολόκληρο.

(Βλέπε και σχετικό κείμενο "Ενοποίηση και Αναγέννηση της 4ης Διεθνούς", δημοσιευμένο στο Δελτίο Συζήτησης Νο 2 της Επιτροπής Ενοποιητικής Πρωτοβουλίας - Οκτώβρης 1998)

ε) Οι "νέες διεθνείς" και το 4διεθνιστικό κίνημα

Δυστυχώς, όμως, σε μια εποχή που τα καθημερινά διεθνικά και εθνικά γεγονότα, επιβάλλουν επιτακτικά μια τέτοια πάλη, το μεγαλύτερο μέρος των δυνάμεων του τεταρτοδιεθνιστικού κινήματος δεν φαίνεται να την συνειδητοποιούν. Οι ηγέτες του πολυπρόσωπου μεταπολεμικού τροτσκιισμού, περιχαρακωμένοι στα χρεοκοπημένα σχήματα των "Διεθνών" τους εμφανίζονται περισσότερο ανήμποροι να δώσουν λύση στο θεμελιακό πρόβλημα ηγεσίας του παγκόσμιου προλεταριάτου. Πολλοί από αυτούς, μάλιστα, εγκαταλείπουν εντελώς τα θεμέλια της 4ης Διεθνούς, και προσανατολίζονται στην ίδρυση "νέων" Διεθνών με αφετηρίες που βρίσκονται πίσω από την 3η ακόμα και την 2η Διεθνή. Με το πρόσχημα της "ανανέωσης" σβήνουν με μια μονοκονδυλιά τις πιο σημαντικές ιδεολογικοπολιτικές κατακτήσεις του παγκόσμιου εργατικού κινήματος και με ένα τεράστιο οπισθοδρομικό ιδεολογικοπολιτικό σφάλμα αναζητούν τα πρότυπα της Πρώτης Διεθνούς (όπως οι ίδιοι λένε.)

Προφανώς, ο ανιστόρητος αυτός αναχρονισμός ανταποκρίνεται καλύτερα στην πρόθεσή τους να αντιπροσωπεύσουν το μωσαϊκό της διεθνούς μικροαστικο - επαναστατικής θολούρας και απελπισίας.

Μια σοβαρή παραλλαγή αυτών των προθέσεων εκδηλώνεται με το νεότευκτο "κίνημα κατά της παγκοσμιοποίησης". Ο Κριστόφ Αγκιτόν, στέλεχος της 4ης Διεθνούς (Μαντελ.) -και ταυτόχρονα υπεύθυνο δημοσίων σχέσεων της γαλλικής οργάνωσης ΑΤΤΑC (Ένωση για τη Φορολόγηση των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών προς όφελος των Πολιτών) που η ίδρυσή της το 1998 ήταν ιδέα του διευθυντή της γαλλικής αστικής εφημερίδας "Μόντ Ντιπλωματίκ"- με μια συνέντευξή του στην "Ελευθεροτυπία" μας αναγγέλλει με έπαρση ότι υπάρχει μια "εκκολαπτόμενη νέα διεθνή που συντονίζει τις κινητοποιήσεις κατά της παγκοσμιοποίησης που σε αντίθεση όμως με τις διεθνείς του παρελθόντος είναι ανοικτή σε διαφορετικές απόψεις, λειτουργεί χωρίς ενιαία ιδεολογική γραμμή και καθοδήγηση... Είμαστε μπροστά στη διαδικασία δημιουργίας κλπ αλλά μιας ευέλικτης συμμαχίας διαφορετικών ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικές χώρες με κάποιους συγκεκριμένους στόχους... Η σύνοδος της υπό διαμόρφωση αυτής νέας διεθνούς έγινε στο Πόρτο Αλέγκρε" (Ελευθεροτυπία, 20/6/2001)

Με τέτοιες απόψεις και ιδέες, που όμοιες παραλλαγές τους τις συναντάμε σε όλες σχεδόν τις υπάρχουσες ηγεσίες των αυτοαποκαλούμενων "Διεθνών" είναι μήπως δύσκολο να καταλάβουμε γιατί το τεταρτοδιεθνιστικό κίνημα βρίσκεται στο περιθώριο των εξελίξεων; Τέτοιοι ηγέτες, όχι μόνο δεν παλεύουν για την οικοδόμηση της προλεταριακής επαναστατικής ηγεσίας, αλλά κάνουν ότι μπορούν για να αποπλίσουν τις επαναστατικές ιδέες του 4διεθνιστικού κινήματος μέσα σε "λαϊκομετωπικές" "συμμαχίες" με δήθεν σοσιαλιζόντα αστικά ρεύματα τύπου "Μόντ". Γίνονται φορείς και κήρυκες αντεπαναστατικών ιδεών και αντιλήψεων που καλούν την επαναστατική πρωτοπορία όχι στη πάλη για την συγκρότησή τους σε μια επαναστατική διεθνή οργάνωση με βάση της αφετηρίες και τις ιδέες του επαναστατικού μαρξισμού αλλά για την διάλυσή τους μέσα σε "μια νέας διεθνή, όχι όμως με συγκεκριμένη ιδεολογία, ηγεσία, ιεραρχία, κεντρικά όργανα" που ποιος ξέρει τι άλλο θα εξυπηρετεί πέρα από τα γούστα και τους πολιτικοιδεολογικούς στόχους των αφεντικών του διευθυντή της "Μόντ".

Οι αντιλήψεις αυτές, ουσιαστικά, οδηγούν στην εγκατάλειψη της αντίληψης του προλεταριακού διεθνισμού και στην υποκατάστασή της με τις αντιλήψεις ενός "γεωγραφικού" αταξικού ρεφορμιστικού διεθνισμού.

Ο προλεταριακός διεθνισμός, που απορρέει από την οργανική θέση του προλεταριάτου στην καπιταλιστική παραγωγή, απαιτεί την επαναστατική συγκρότηση των προλεταριακών δυνάμεων μέσα σε κάθε χώρα και βασίζεται στην ενιαία σύνδεση των αγώνων τους σε ένα ενιαίο διεθνές σύνολο. Απαιτεί την ύπαρξη και συγκρότηση μιας ενιαίας επαναστατική προλεταριακής διεθνούς με ξεκάθαρους προλεταριακούς σοσιαλιστικούς ιδεολογικούς προσανατολισμούς και θέσεις, με σαφείς καταστατικές δομές και λειτουργίες της πλέριας εργατική δημοκρατίας για την εξασφάλιση της δημοκρατικής λήψης των αποφάσεων, την ανάπτυξη των προβληματισμών και την διακίνηση των διαφορετικών ιδεών και απόψεων και της συγκεκριμένης και ενιαίας δράσης για την αναγκαία αποτελεσματικότητα στην επίδιξη των στόχων της.

Αντίθετα, η "εκκολαπτόμενη νέα διεθνή" του Πόρτο Αλέ-

γκρε, του Αγκιτόν της "Μόντ" κ.α. χωρίς "ενιαία ιδεολογική γραμμή", χωρίς δομή και λειτουργία, με ταξική βάση το απροσδιόριστο ταξικά συνοθύλευμα του "κινήματος κατά της παγκοσμιοποίησης" και περιορίζει τον "διεθνισμό" στην γεωγραφική μετακίνηση από χώρα σε χώρα κάποιων δεκάδων χιλιάδων νέων, μικροαστικής κυρίως προέλευσης. Αλλά ακόμα κι αυτή, δεν γίνεται με βάση τις ανάγκες του εργατικού κινήματος αλλά με βάση τις συνεδριάσεις των ηγετών του καπιταλιστικού κόσμου, ζητώντας την "διόρθωση" της καπιταλιστικής λειτουργίας και της ιμπεριαλιστικής δράσης των μονοπωλίων για να βάλουν "τον άνθρωπο πάνω από τα κέρδη".

Οι επαναστάτες μαρξιστές, έχοντας ιστορική επίγνωση των καταστροφών που, οι αντιλήψεις αυτές αντιπροσωπεύουν, όχι μόνο για το 4διεθνιστικό αλλά για ολόκληρο το εργατικό κίνημα, είναι υποχρεωμένοι να τις πολεμήσουν με όλες τους τις δυνάμεις. Κάθε 4διεθνιστής αγωνιστής είναι υποχρεωμένος να απόρριψη όλες αυτές τις δήθεν "ανανεωτικές" προτάσεις για "νέες" Διεθνείς, έξω και πέρα από την αξεπέραστη κληρονομιά του μπολσεβικισμού και της Οκτωβριανής σοσιαλιστικής επανάστασης. Κάθε ελπίδα καταπολέμησης της καπιταλιστικής αποσύνθεσης, κάθε δυνατότητα νίκης της εργατικής τάξης και σοσιαλιστικής ανοικοδόμησης της κοινωνίας περνάει μέσα από την ικανότητα του προλεταριάτου να αποκτήσει επαναστατική διεθνή ηγεσία. Και μια τέτοια ηγεσία δεν θα μπορέσει ποτέ να ανταποκριθεί στην οργάνωση και τον συντονισμό του προλεταριακού αγώνα για την κατάληψη της εξουσίας αν δεν βασίζεται στα επαναστατικά συμπεράσματα του επαναστατικού μαρξισμού, στη θεμελιώδη εμπειρία της μεγάλης Οκτωβριανής Επανάστασης και της 3ης Διεθνούς και κυρίως, στο επιστέγασμα όλων αυτών, στα θεμέλια της 4ης Διεθνούς, στο Μεταβατικό της Πρόγραμμα και το Καταστατικό της

Γ. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ι. Ελληνικός καπιταλισμός και Διεθνές περιβάλλον

Μέσα στο δυσμενές διεθνές οικονομικό κλίμα, ο ελληνικός καπιταλισμός καλείται να δοκιμάσει τις αντοχές του, στηρίζοντας τις ελπίδες του όχι τόσο στις "ασθενείς δικές του δυνάμεις" όσο στο ότι "δεν θα αντιμετωπίσει την οποιαδήποτε κρίση μόνος του στα πλαίσια μιας μεγάλης πολυεθνικής ένωσης" (ΤΟ ΒΗΜΑ, 7/1/01) που αντιπροσωπεύει η ένταξη στο ευρώ.

Στις εκτιμήσεις του τύπου "Η Ελλάδα με την ένταξή της στο ευρώ ανήκει πλέον σε μια ζώνη νομισματικής σταθερότητας και συναλλαγματικής εξασφάλισης που τη θωρακίζουν αποτελεσματικά έναντι των διαταραχών της διεθνούς οικονομίας" (στο ίδιο), εκφράζεται ανάγλυφα ο βασικός προσανατολισμός των επιτελείων του ελληνικού καπιταλισμού σε σχέση με την "Ευρωπαϊκή Ένωση", σαν ένα απάνεμο λιμάνι προστασίας απέναντι στις θύελλες της διεθνούς καπιταλιστικής κρίσης.

Για χάρη αυτού του σκοπού και, ταυτόχρονα, για να στηρίξει τα σχέδια της ιμπεριαλιστικής του επέκτασής στα Βαλκάνια και την υπόλοιπη γύρω περιοχή, οι ιθύνοντες του ελληνικού αστικού καθεστώτος με "υπερηφάνεια" εκκώρυσαν, στα όργανα της "ΕΕ", και κυρίως στην ΕΚΤ, βασικές "εθνικές" οικο-

νομικές και πολιτικές αρμοδιότητες (άσκηση νομισματικής πολιτικής κλπ) ή ανέχονται βαριές οικονομικές απώλειες σε όφελος του υπόλοιπου ευρωπαϊκού κεφαλαίου (διόγκωση ελλείμματος εμπορικού ισοζυγίου, άρση δασμολογικής προστασίας της ελληνικής αγοράς κλπ).

2. Η "παραλίγο" ανάκαμψη αναμόχλευσε όλα τα δομικά προβλήματα

Από τους τελευταίους μήνες του 2000 και μετά, όλοι οι σχεδιασμοί των κυβερνητικών και άλλων οικονομικών επιτελείων του ελληνικού καπιταλισμού ανατρέπονται τραγικά.

Η οικονομική ανάκαμψη που αχνοφάνηκε τα τελευταία χρόνια έφτασε πολύ γρήγορα στο σημείο καμψής της σύντομης τροχιάς της και αρχίζει την κατιούσα πριν καν γίνουν γνωστά τα πολυδιαφημισμένα αγαθά της. Ακολουθώντας την γενική πορεία της "Ευρωπαϊκής Ένωσης", η ελληνική οικονομία, κινείται πολύ χαμηλότερα από τα σχέδια των κυβερνητών της, που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις "χαμογελαστές" προβλέψεις τους για ρυθμούς ανάπτυξης 5%. Τα αδιέξοδα "υπερθέρμανση" στα οποία κατέληξε η δεκαετής αυξητική πορεία της Ιρλανδικής οικονομίας (με μέσο ρυθμό ανάπτυξης 6,5%), -που αποτελούσε παράδειγμα προς μίμηση "οικονομικής απογείωσης" για τα ελληνικά αστικά επιτελεία-, έκοψε τα φτερά των ονείρων τους και τους προσγείωσε ανώμαλα στην πραγματικότητα της καπιταλιστικής κρίσης.

Μαζί με τους δασκάλους τους, τους αμερικάνους οικονομολόγους της "νέας οικονομίας", τα οικονομικά επιτελεία της ελληνικής κυβέρνησης και οι υπόλοιποι ευρωπαίοι κυβερνήτες με έκπληξη διαπιστώνουν ότι παρά τις δοξασίες και τους ξορκισμούς τους ο αποκαλούμενος "επιχειρηματικός κύκλος", δηλαδή η σπειροειδής περιστροφική κίνηση μεταξύ ανάκαμψης και ύφεσης που χαρακτηρίζει την κίνηση της καπιταλιστικής οικονομίας λειτουργεί με την ίδια και ακόμα μεγαλύτερη ένταση.

Η ανεργία συνεχίζει να ανεβαίνει μαστίζοντας κυρίως τη νεολαία, ενώ ο πληθωρισμός, για την καταπολέμηση του οποίου δικαιολογήθηκαν αμέτρητες οικονομικές και κοινωνικές θυσίες, κάνει συνεχώς έντονη την παρουσία του. Και αν στην επερχόμενη νέα επιβράδυνση προσμετρηθούν και οι συνέπειες της προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας στο ευρώ, τότε, στα αμέσως επόμενα χρόνια, οι δύο αυτοί βασικοί δείκτες πρέπει να αναμένεται ότι θα φουντώσουν σε μεγάλα ύψη.

3. Ελληνικός καπιταλισμός και ΕΥΡΩ

Τα ελληνικά αστικά επιτελεία, προσδοκούν ότι οι συνέπειες των διεθνών κρίσεων θα είναι πιο μετριασμένες για την ελληνική οικονομία εξαιτίας της συμμετοχής της στην ΟΝΕ της "Ευρωπαϊκής Ένωσης" και στο ευρώ. Κατά πόσο αυτό ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα;

Αν η περιοχή της ζώνης του ευρώ βρισκόταν σε μια κατάσταση μακροπρόθεσμης νομισματικής σταθερότητας και ισορροπίας και αν το ευρώ εκπροσωπούσε οικονομίες με αυξητική παραγωγική δραστηριότητα, τότε θα μπορούσε να δεχτεί κανείς ότι η συμμετοχή μιας πιο αδύναμης οικονομίας στη ζώνη αυτή θα πρόσφερε, ίσως, τις συνθήκες προστασίας απέναντι στις μεγάλες διεθνείς οικονομικές και κυρίως νομισματι-

κές αναταραχές.

Δυστυχώς, για τα επιτελεία του ελληνικού καπιταλισμού, η "Ευρωπαϊκή Ένωση" κάθε άλλο παρά σε μια τέτοια κατάσταση βρίσκεται. Αντίθετα, τα βασικά χαρακτηριστικά της "ΕΕ" είναι: (α) νομισματική αστάθεια και αβεβαιότητα με ένα αδύναμο και ασταθές ευρώ να ταλαντεύεται επικίνδυνα γύρω από το δολάριο σύμφωνα με τους κλυδωνισμούς της παγκόσμιας οικονομίας, (β) αδύναμες οικονομίες σε κρίση που δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τους αναγκαίους ρυθμούς ανάπτυξης που απαιτεί ο όγκος των υπαρχόντων παραγωγικών δυνάμεων και δυνατοτήτων, (γ) κοινωνίες βαθιά πληγωμένες και ταραγμένες από αθεράπευτα προβλήματα ανεργίας, φτώχειας, στέρησης της μεγάλης πλειοψηφίας του πληθυσμού τους, (δ) πολιτικά καθεστώτα και κυβερνήσεις αδύναμες να ελέγξουν την κοινωνική δυσανεμία και αγανάκτηση των εκμεταλλευομένων και ολοκληρωτικά απορροφημένες από την διαφύλαξη και εξυπηρέτηση των κερδών και των κοινωνικών συμφερόντων της "εθνικής" τους κεφαλαιοκρατικής ολιγαρχίας.

Κατά συνέπεια, η ελπίδα ότι ένα τέτοιο οικονομικά και κοινωνικά ασταθές περιβάλλον, θα αποτελέσει νομισματικό και οικονομικό "απάνεμο λιμάνι" για τον αδύναμο και με τα ίδια χαρακτηριστικά ελληνικό καπιταλισμό αποτελεί αν όχι μεγάλη αρλούμπα, τουλάχιστο μεγάλη αυταπάτη.

Μα δεν είναι μόνο αυτό. Αν προσμετρηθούν οι όροι και οι υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η ελληνική κυβέρνηση από την ένταξη της δραχμής στην ΟΝΕ, τότε τα πράγματα γίνονται ακόμα χειρότερα για τον ελληνικό καπιταλισμό. Με βάση αυτούς τους όρους, οι ελληνικές κυβερνήσεις πρέπει να βάζουν την δημοσιονομική τους πολιτική στην προκρούστεια κλίνη του ευρώ με καταλυτικές συνέπειες πάνω στο σύνολο της ελληνικής κοινωνίας. Και καταλήγουν στην τραγελαφική (ακόμα και με τα σταθμά της αστικής οικονομικής θεωρίας) πολιτική αυστηρών μέτρων για περιορισμό της ζήτησης (περιορισμός εισοδημάτων της μεγάλης πλειοψηφίας) την ίδια στιγμή που επιδιώκουν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα, είναι υποχρεωμένες να προσαρμόζουν την δημοσιονομική κυρίως πολιτική τους, σε δύο βασικούς άξονες: (α) στην διασφάλιση "πάσης θυσίας" πλεονασματικών προϋπολογισμών και (β) στην "ευελιξία προσαρμογής της στις συνθήκες ζήτησης".

Η τεχνοκρατική τους διατύπωση μπορεί να μην δείχνει αμέσως την πραγματική τους σημασία αλλά η εφαρμογή τους σε μια οικονομία που το κατά κεφαλή εισόδημά της είναι 10600 ευρώ έναντι 21000 ευρώ του μέσου όρου στην ευρωζώνη, με 3% και πάνω προβλεπόμενο για το 2001 πληθωρισμό έναντι 1,9% της ευρωζώνης, και με ΑΕΠ που αντιστοιχεί στο 1,9% της ευρωζώνης σημαίνει κοινωνικές τραγωδίες.

Η "διασφάλιση πλεονασματικών προϋπολογισμών" που προϋποθέτει μια σταθερή αύξηση της ροής των "καθαρών" πόρων, επιβάλλει ως αναπόφευκτη κυβερνητική πολιτική την όλο και διευρυνόμενη εκποίηση και το ξεπούλημα του δημόσιου και πλούτου μέσω των "ιδιωτικοποιήσεων" (με απαρχή των επιχειρήσεων και των δικαιωμάτων του δημοσίου) και την συνεχή αύξηση του φορολογικού ξεζουμίσματος των εργαζομένων και των άλλων εκμεταλλευομένων. Από την άλλη, η "ευελιξία προσαρμογής της δημοσιονομικής πολιτικής στις συνθήκες ζήτησης", έχει να κάνει με την εξασφάλιση ή τον περιορισμό ρευστότητας στην οικονομία, δηλαδή με τον πληθωρισμό. Με δεδομένο το γεγονός ότι η κυβερνητική πολιτική δεν διαθέτει

πια τη δυνατότητα να ρυθμίζει την ρευστότητα της οικονομίας μέσω της νομισματικής πολιτικής (το δικαίωμα αυτό εκχωρήθηκε με την ένταξη στην ΟΝΕ στην ΕΚΤ), ο μηχανισμός που μένει είναι η πολιτική των δαπανών του δημοσίου. Δηλαδή, η εισοδηματική πολιτική, η φορολογική πολιτική, οι προσλήψεις, οι κοινωνικές δαπάνες, τα δημόσια έργα κλπ. που καθορίζουν άμεσα και έμμεσα το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων και των άλλων εκμεταλλευομένων θα χρησιμοποιούνται σαν ο βασικός μοχλός αντιμετώπισης των αυξημένων πληθωριστικών πιέσεων και της εξασφάλισης της "ανταγωνιστικότητας" της ελληνική οικονομίας, δηλαδή της κερδοφορίας του ελληνικού κεφαλαίου.

Ήδη, στελέχη του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης, παραδέχονται το "εκρηκτικό μίγμα" που δημιουργεί η επιδείνωση της οικονομίας στην ΕΕ σε συνδυασμό με τα τρέχοντα προβλήματα της ελληνική οικονομίας (την χαμηλή ανταγωνιστικότητα, την επιστροφή των πληθωριστικών προσδοκιών, την διαφαινόμενη επιβράδυνση δημοσίων εσόδων, τις αυξήσεις σε μισθούς και συντάξεις λόγω πληθωρισμού, κλπ). Αντιμέτωποι με το χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα (76,3% του ΕΕ μέσου όρου), την χαμηλή παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας (62% του ευρωπαϊκού μέσου όρου), την χαμηλή της ανταγωνιστικότητα (τελευταία θέση στην ΕΕ) και τα χαμηλά ποσοστά απασχόλησης (στις ηλικίες 15-64 55,6% έναντι του 70% που είναι ο στόχος της ΕΕ) προδικάζουν ένα βίαιο σοκ για την επόμενη διετία. ("Οικονομία" της Κ.Ε. 20/5/01)

Με άλλα λόγια, το ευρώ αποτελεί μια νέα προκρούστεια κλίνη που μαζί με τα σκαμπανεβάσματα της οικονομικής κρίσης, εδραιώνουν νέες πιο σκληρές αντεργατικές και αντιλαϊκές πολιτικές λιτότητας για χάρη και μόνο των κερδών και των συμφερόντων του ελληνικού κεφαλαίου.

4. Κυβερνητική πολιτική και δεξιόστροφα ζικ - ζακ

Δεν είναι καθόλου τυχαίο λοιπόν που ο "χαμογελαστός" υπουργός ΥΠΕΘΟ ανήγγειλε νέα, χωρίς χρονικό περιορισμό, περίοδο πολιτικής λιτότητας, σύμφωνα με το πρόσφατα εγκριθέν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή "σχέδιο ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας" και το σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής συστηματικά και απαρέγκλιτα στρέφεται σε βάρος των δικαιωμάτων και κατακτήσεων της εργατικής τάξης και στον περιορισμό του βιοτικού της επιπέδου.

Στο όνομα του "ευρωανταγωνισμού", της "διατηρησιμότητας", και της "σύγκλισης με την ευρωζώνη" απαιτούν την "αποδοχή σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο μιας βίαιης προσαρμογής της οικονομίας με δραστική όμως συρρίκνωση του διαθέσιμου εισοδήματος των εγχώριων νοικοκυριών" ("Οικονομία" της Κ.Ε., 20/5/2001). Έτσι, το μεγάλο ποσοστό (22%) του ελληνικού πληθυσμού που ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας θα μεγαλώσει ακόμα περισσότερο και το ήδη μικρό εργατικό εισόδημα που την τελευταία μόνο πενταετία μειώθηκε κατά 21,5% θα γίνει ακόμα μικρότερο.

Το κυβερνητικό σχέδιο του ασφαλιστικού ήταν ένα σαφές δείγμα αυτών των προθέσεων και των προσανατολισμών της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ και ο "τρομονόμος" μια σαφής καθεστωτική προετοιμασία για τις απειλούμενες και επερχόμενες κοινωνικές αναταραχές.

Η άτακτη και πανικόβλητη υποχώρηση για το ασφαλιστικό που υποχρεώθηκε να κάνει η κυβέρνηση μπροστά στην έκρηξη της εργατικής οργής και λαϊκής αγανάκτησης, έκανε μερικούς να πιστέψουν ότι κάτω από την πίεση των εργατικών αγώνων σηματοδοτείται μια "νέα κυβερνητική πορεία" "προς τα αριστερά" και προς μια πολιτική "κοινωνικών παροχών". Κάτι τέτοιο όμως είναι μακριά από την πραγματικότητα και όσοι το πιστεύουν αυταπατώνται.

Όσο και αν οι μεγάλες συγκεντρώσεις για το ασφαλιστικό υποχρέωσαν όλα τα κόμματα τη κοινοβουλευτικής σκηνής και ιδιαίτερα την κυβέρνηση να αλλάξουν "γλώσσα" και ένταση στο λόγο τους και να τον μεταστρέψουν σε πιο "λαϊκιστικό" ή "αντιδεξιό", δεν επηρέασαν καθόλου τους στόχους και τους προσανατολισμούς τους που παραμένουν σταθερά αντεργατικοί και αντιλαϊκοί.

Μπορεί η απειλή για ανεξέλεγκτες κοινωνικές εκρήξεις και αναταραχές, και ιδιαίτερα ο κίνδυνος να διευρυνθεί μια διάσταση μεταξύ κυβερνητικής πολιτικής και συνδικάτων, να υποχρέωσε σε υποχώρηση και ήττα την κυβέρνηση (γεγονός που φέρνει στην επιφάνεια την τεράστια δύναμη που διαθέτει το εργατικό κίνημα όταν καταφέρνει τέτοια αποτελέσματα ακόμα και με αυθόρμητες και ενστικτώδεις κινήσεις άμυνας) δεν την απέτρεψε όμως από τις προθέσεις της. Συνεχίζει την προσπάθεια να περάσει τα σχέδιά της για το ασφαλιστικό, αλλά τώρα, με άλλη μέθοδο, μέσω της πολιτικής του "διαλόγου", χρησιμοποιώντας τον έλεγχο που έχει με τα φερέφώνά της πάνω στις ηγεσίες των συνδικαλιστικών οργάνων.

Στην ουσία, η κυβέρνηση και ηγεσία του ΠΑΣΟΚ, μετά το φιάσκο που έπαθε από την λαθεμένη εκτίμησή της για την κατάσταση και τις δυνατότητες του εργατικού κινήματος, με την τακτική του "διαλόγου" που επαναφέρει, προσπαθεί να ξαναχρησιμοποιήσει το "όπλο" για το οποίο συγκεντρώνει τις προτιμήσεις των καπιταλιστικών επιτελείων στην κυβερνητική διαχείριση της εξουσίας τους. Την δυνατότητα δηλαδή να συγκρατεί το εργατικό κίνημα και τις αντιδράσεις των εργαζομένων απέναντι στην σκληρή αντιλαϊκή πολιτική της μέσω του ελέγχου της ηγεσίας των συνδικαλιστικών οργάνων, μέσω της διάσπασης και της αποδιοργάνωσης του εργατικού κινήματος, μέσω της συστηματικής καλλιέργειας της απογοήτευσης της αποκάρδιωσης των εκμεταλλευομένων.

Όλα αυτά και σε συνδυασμό με την απουσία μιας αξιόπιστης εναλλακτικής εργατικής πολιτικής λύσης αποτελούν την βασικότερη και κεντρική αδυναμία του εργατικού κινήματος που ανάγεται στο καθοριστικότερο παράγοντα των πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων. Συντηρούν στην συνείδηση της πλειοψηφίας των εργαζομένων τις αυταπάτες και την κοινοβουλευτική προσκόλλησή τους στο ΠΑΣΟΚ (παρά τις φθορές και τις απώλειες που αναπόφευκτα αναπτύσσει η αντιλαϊκή του πολιτική) και αποτελούν την μόνη πραγματική δύναμη της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ αλλά κι ολόκληρου του αστικού καθεστώτος.

5. Εργατικό Κίνημα, Αστικό Καθεστώς και Κυβέρνηση

Μα η "δύναμη" αυτή υποδηλώνει και το αντίστροφό της, την δύναμη του εργατικού κινήματος που, για να τιθασευτεί, χρειάζεται την βοήθεια της "σοσιαλιστικής" απάτης του ΠΑ-

ΣΟΚ και της αποδιοργανωτικής δράσης των ανθρώπων του στην ηγεσία των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Το συμπέρασμα της "Κ. Ελευθεροτυπίας" (3/6/01) από την απάντηση του Σημίτη στις επικρίσεις του ΣΕΒ είναι χαρακτηριστικό: "Ο πρωθυπουργός είπε με "αριστερή" δυνατή (ίσως και επιτακτική) φωνή αυτό που άλλοτε οι συντηρητικοί ψιθύριζαν στο δεξί αυτί του συνομιλητή τους: Είναι ΠΑΣΟΚ αλλά είναι ο μόνος τρόπος που μπορεί να διαχειριστεί με το μικρότερο κόστος τους κραδασμούς που φέρνει ο εκσυγχρονισμός της Ελλάδας!".

Το αστικό καθεστώς, με την αντιλαϊκή πολιτική του, και την κρίση του συστήματός του, καταδικάζοντας στην φτώχεια και την στέρηση όλο και μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, έρχεται αντιμέτωπο με τους εργαζόμενους και τα άλλα στρώματα των εκμεταλλευομένων. Η αγανάκτηση και η οργή που αναπτύσσεται στη βάση της κοινωνίας συγκλονίζουν και απειλούν τα θεμέλια της εξουσίας του. Η κοινωνική του αστάθεια καταλήγει σε πολιτική κρίση που ισορροπεί, για ένα διάστημα τουλάχιστον, μόνο με την άνοδο στην κυβέρνηση κόμματος που να συγκεντρώνει την αποδοχή των εργαζομένων.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ αποτελεί, στην ουσία, την έκφραση της ισορροπίας ανάμεσα στους δύο αντίθετους κοινωνικούς πόλους της ελληνικής κοινωνίας. Συμπυκνώνει και εκφράζει ταυτόχρονα από την μια την δύναμη της εργατικής τάξης και την αδυναμία της να δράσει ακόμα σαν ανεξάρτητη τάξη για την κατάκτηση της εξουσίας και την σοσιαλιστική ανατροπή του καπιταλισμού. Από την άλλη την αδυναμία της αστικής τάξης να ασκήσει την πολιτική και οικονομική της εξουσία με την κυβερνητική μορφή που θα ήθελε, χωρίς σεβασμό σε κοινωνικά δικαιώματα και κατακτήσεις, και τη δύναμή της να φρενάρει και να "ελέγχει" τις κοινωνικές αντιδράσεις μέσω της κυβερνητικής πολιτικής των ψευτοσοσιαλιστών.

Η υποχώρηση της κυβέρνησης στο ασφαλιστικό, όπως και το "μπαστάρδεμα" του νόμου περί εργασιακών σχέσεων που προηγήθηκε, μαζί και κάθε άλλη νομοθετική ή άλλη κυβερνητική δραστηριότητα που ξεκινάει σαν αμιγή έκφραση των απαιτήσεων και των αναγκών της αστικής τάξης και του καθεστώτος και κάτω από την πίεση ή τον φόβο των εργατικών και λαϊκών αντιδράσεων αλλοιώνεται και "συμψηφίζεται" σε κάτι που τελικά δεν ικανοποιεί κανέναν, αποτελεί ζωντανή έκφραση αυτής της "ισορροπίας".

Είκοσι χρόνια τώρα, (με μια τριετή διακοπή από των "εθνικών κυβερνήσεων" και της κυβέρνησης Μητσοτάκη), η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ, προσφέρει αυτές τις υπηρεσίες της στο αστικό καθεστώς με σωτήρια γι' αυτό αποτελέσματα, καταφέροντας να ανακόψει το μεγάλο κύμα της κοινωνικής ριζοσπαστικοποίησης της δεκαετίας του '70 και να το καναλιζάρει, (έχοντας βέβαια και την σημαντική βοήθεια και την ανοχή της σταλινικής ηγεσίας του ΚΚΕ), μέσα στα κοινοβουλευτικά κανάλια της αστικής εξουσίας.

Μέσα σε αυτά τα χρόνια, το αστικό καθεστώς και οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, κατάφεραν σοβαρά και καίρια πλήγματα στο βιοτικό επίπεδο και τις κατακτήσεις του εργατικού κινήματος. Στην τελευταία πενταετία το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων μειώθηκε κατά 21,5%, η εντατικοποίηση της δουλειάς αυξήθηκε σημαντικά, ένα μεγάλο κομμάτι της εργατικής τάξης αναγκάζεται να κάνει και δεύτερη δουλειά για να τα βγάλει πέρα, ενώ ο πρόσφατος νόμος για τις "εργασιακές σχέσεις" νομιμοποιεί την κατάργηση του 8ωρου.

Παρά όλα αυτά όμως δεν κατάφεραν ακόμα να το καθυποτάξουν, όπως περιμένανε και θα θέλανε. Η χρόνια απογοήτευση που έσπειρε η αναποτελεσματικότητα των διασπασμένων και πρόσκαιρων αγώνων που "οργάνωνε" η κυβερνητική ΓΣΕΕ έκανε τους βιομηχάνους και την κυβέρνηση να πιστέψουν ότι πραγματικά το είχαν καταφέρει. Έτσι τόλμησαν να παρουσιάσουν τα συντριπτικά σχέδιά τους για το ασφαλιστικό,

Η ουσιαστικά αυθόρμητη έκρηξη, όμως, της εργατικής αγανάκτησης, που προκάλεσε, τους προσγείωσε ανώμαλα και άγρια στην πραγματικότητα. Με τρόμο διαπιστώνουν ότι τώρα, που είναι υποχρεωμένοι να πάρουν ακόμα πιο σκληρά μέτρα για την "προσαρμογή της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας στην ευρωζώνη" έχουν απέναντί τους ένα μπουκτισμένο από τα ψέματα και τις υποσχέσεις δυνατό και σφριγηλό κίνημα που απειλεί να ξεπεράσει και αυτά τα διασπαστικά εμπόδια της ηγεσίας της ΓΣΕΕ για να προστατέψει τα απειλούμενα δικαιώματά του.

Η διαπίστωση αυτή είχε άμεσα αποτελέσματα και επιδράσεις πάνω στο πολιτικό σκηνικό της χώρας. Ο Σημίτης, εγκαταλείποντας άρον - άρον το πολυδιαφημισμένο "ήπιο" καθηγητικό και "υπεύθυνο" πολιτικό ύφος θυμήθηκε τις αντιδεξιές κορώνες και την αφορισμένη μέχρι τώρα παπανδρεϊκή ρητορεία προσπαθώντας να επαναφέρει την χαμένη ισορροπία του κλυδωνιζόμενου κυβερνητικού σκάφους. Ο Κ. Καραμανλής, βιαστικά απέκρυψε κάθε συμφωνία με τα κυβερνητικά σχέδια και "κατάπιε" τις προτάσεις του για το ασφαλιστικό. Οι βιομήχανοι, επαναπαυμένοι με την δουλοπρέπεια του προέδρου της ΓΣΕΕ Χ. Πολυζωγόπουλου, έκαναν κριτική στην κυβέρνηση για την "στροφή" της και επιμένουν στην τήρηση των αντεργατικών συμφωνιών.

Πολλοί προσπάθησαν να ερμηνεύσουν την κόντρα του ΣΕΒ με την κυβέρνηση σαν απόσυρση της εμπιστοσύνης των βιομηχάνων προς την κυβέρνηση και υποστήριξη της ΝΔ γι' αυτή την θέση. Πέρα από το ότι μια τέτοια ερμηνεία οι ίδιοι οι βιομήχανοι βιάστηκαν να την αναιρέσουν, χαρακτηρίζοντας την κόντρα σαν "εποικοδομητική κριτική και σε καμιά περίπτωση εχθρική στάση", κάτι τέτοιο θα ήταν μια ανάποδη θεώρηση της πραγματικότητας και των ταξικών συσχετισμών που εμπειρέχει.

Όπως αρκετές φορές έχει αποδειχθεί μέχρι τώρα, οι βιομήχανοι και τα άλλα καπιταλιστικά κέντρα λήψης αποφάσεων, έχουν βγάλει για καλά το μάθημά τους από την περίοδο του 1999 και με την κυβέρνηση Μητσοτάκη. Η αδυναμία της να περάσει έστω και ένα αποφασιστικό μέτρο και να τελειώσει έστω και την πρώτη της τετραετία τους δίδαξε πολύ καλά ποιες κυβερνητικές δυνατότητες διαθέτουν. Πολύ περισσότερο σήμερα, με πρόσφατες τις μεγάλες συγκεντρώσεις για το ασφαλιστικό και το φιάσκο της κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, θα ήταν παράλογο να σκέφτονται την αντιμετώπιση της κρίσης και των αναγκαιών για το καθεστώς μέτρων που πρέπει να πάρουν, με κυβέρνηση την ΝΔ και αντιπολίτευση το ΠΑΣΟΚ. Αν για το ασφαλιστικό η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ (με την σχέση που έχει με το συνδικαλιστικό κίνημα) υποχρεώθηκε σε άτακτη στροφή 180 μοιρών, τι θα γίνει με μια κυβέρνηση της Ν. Δημοκρατίας; Γι' αυτό, και η κόντρα τους περιορίζεται στην "εποικοδομητική κριτική", για να εμποδίζουν, τουλάχιστον, όσο μπορούν τα "πισωγυρίσματα" της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ από τον καπιταλιστικό "εκσυγχρονισμό". Οι επιδιωκόμενες πολιτικές λύσεις τους, προς το παρόν, φαίνεται να περιορίζονται στις "κε-

ντροαριστερές" (ή και προς "κεντροδεξιές" αν το κατάφεραν) κατευθύνσεις ή γενικότερα προς λύσεις που θα μπορέσουν να "αποκοιμίσουν" τις εργατικές αντιστάσεις με νέες υποσχέσεις ώστε να υλοποιήσουν την σκληρή αντεργατική πολιτική που χρειάζονται.

Με όλα αυτά, νομίζουμε ότι βγαίνει καθαρά πως το κεντρικό ζήτημα που καθορίζει την πορεία των πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων και κατά συνέπεια προσδιορίζει και τους προσανατολισμούς των επαναστατών μαρξιστών, είναι η δυνατότητα του αστικού καθεστώτος και των ρεφορμιστικών ηγεσιών να κρατήσουν κάτω από τον έλεγχό τους, διασπασμένο και ασυντόνιστο το εργατικό κίνημα. Ή, να το πούμε αντίστροφα, η δυνατότητα των επαναστατών μαρξιστών να δράσουν αποτελεσματικά και με αποφασιστικότητα μέσα στις γραμμές του εργατικού κινήματος, με ένα σαφές πολιτικό πρόγραμμα, βασισμένο στη λογική του μεταβατικού προγράμματος της 4ης Διεθνούς, για να εξουδετερώσουν τις ρεφορμιστικές επιδράσεις, να συμβάλουν στην ανασυγκρότηση του συνδικαλιστικού κινήματος, στην οργάνωσή του, στον συντονισμό των αγώνων του και στην απόκτηση ενός προγράμματος δράσης ενάντια στην καπιταλιστική επίθεση, προς την κατεύθυνση της εργατικής πολιτικής λύσης, την κυβέρνηση των εργαζομένων με σοσιαλιστικό πρόγραμμα.

6. Ελληνοτουρκικές αντιθέσεις και Βαλκάνια

Μια από τις σημαντικότερες παραμέτρους της ελληνικής πραγματικότητας, αλλά και ολόκληρης της περιοχής των Βαλκανίων, είναι η ελληνοτουρκική αντίθεση. Ο ελληνικός και τούρκικος καπιταλισμός αποτελούν τους δύο κύριους αντιπάλους όχι μόνο της περιοχής του Αιγαίου αλλά και της ευρύτερης περιοχής των Βαλκανίων. Δύο τοπικοί ιμπεριαλισμοί με αντιτιθέμενα συμφέροντα για την μοιρασιά και την λεηλασία της περιοχής αυτής.

Η αντίθεση αυτή δεν είναι καινούρια. Από την σύσταση των 2 κρατών, οι άρχουσες τάξεις τους βρίσκονται σε μια συνεχή διαμάχη διεκδικήσεων και επικράτησης. Με σημαία το "εθνικό συμφέρον" η κάθε μια τους προσπαθεί διαρκώς να "προστατέψει" και να διευρύνει τους χώρους εκμετάλλευσης σε βάρος της άλλης, καταδικάζοντας τις κοινωνίες των δύο χωρών σε μια διαρκή "εθνική" αντιπαράθεση.

Από την κατάρρευση των σταλινικών καθεστώτων και μετά, η αντιπαράθεση αυτή ξεπέρασε τα όρια της "υφαλοκρηπίδας" εκμετάλλευσης του Αιγαίου και της Κύπρου και επεκτάθηκε στις προσφερόμενες προς άγρια εκμετάλλευση νέες αγορές των Βαλκανίων. Τα οικονομικά και πολιτικά επιτελεία του ελληνικού και του τούρκικου καπιταλισμού με αρπακτικό τρόπο άπλωσαν τα σχέδια εκμετάλλευσης και λεηλασίας των λαών και του πλούτου των Βαλκανίων δημιουργώντας ένα νέο ευρύτερο και καθοριστικότερο πεδίο συγκρούσεων. Τα τραπεζικά, βιομηχανικά και εμπορικά κεφάλαια με οδηγό τις κυβερνήσεις των δύο χωρών ενεπλάκησαν σε άγριο εμπορικό πόλεμο για τον έλεγχο μεγαλύτερων μεριδίων των Βαλκανικών αγορών. Η κατάκτηση κάθε νέας θέσης εκμετάλλευσης και η επικράτηση σε κάθε νέο τομέα έχει τεράστια σημασία αφού εξασφαλίζει στις άρχουσες τάξεις της Ελλάδας και της Τουρκίας καλύτερες προϋποθέσεις ανταπόκρισης και επιβίωσης στον άγριο αντα-

γωνισμό της παγκόσμιας αγοράς.

Στο νέο αυτό πεδίο αντιπαράθεσης των δύο τοπικών ιμπεριαλισμών άλλαξε και η μορφή των συγκρούσεων αλλά και η σημασία των απαιτούμενων όπλων.

Τώρα μετράει η ποσότητα και ο όγκος των κεφαλαίων που διατίθεται από την κάθε αστική τάξη για την "διείσδυση" στα Βαλκάνια. Μετράει η δυναμική της οικονομίας του κάθε καπιταλισμού. Μετράνε οι "συμμαχίες" και οι "επιρροές" που αναπτύσσονται στο εσωτερικό της κάθε Βαλκανικής αγοράς. Ο σχηματισμός των "ορθόδοξων" και των "μουςουλμανικών" "τόξων" αποτέλεσαν τα πρώτα "σχέδια" διείσδυσης των δύο καπιταλισμών για ολόκληρη την δεκαετία του 1990. Μετράνε οι διασυνδέσεις και οι προσβάσεις με το υπόλοιπο διεθνές κεφάλαιο και τους συνασπισμούς του.

Στο πεδίο αυτό οι πολεμικοί εξοπλισμοί, που, το μέγεθός τους, στην προηγούμενη περίοδο, καθόριζε και τον ισχυρό της αντιπαράθεσης, όχι μόνο περνούν σε δεύτερη μοίρα αλλά αποτελούν και εμπόδιο αφού απορροφούν και δεσμεύουν τεράστιες ποσότητες κεφαλαίων, αποδυναμώνουν την δυναμικότητα των οικονομιών και επιδεινώνουν την κρίση τους.

Η μεταφορά της ελληνοτουρκικής αντίθεσης και σύγκρουσης στο πεδίο της οικονομικής αντιπαράθεσης άλλαξε ριζικά και τους συσχετισμούς της. Τώρα, σε πλεονεκτική θέση είναι ο ελληνικός καπιταλισμός. Η αξιοποίηση της καλύτερης οικονομικής του κατάστασης, και η πιο προχωρημένη διασύνδεσή του με το υπόλοιπο ευρωπαϊκό κεφάλαιο μέσω της "Ευρωπαϊκής Ένωσης" του έδωσαν, στην δεκαετία του 1990, την πρωτοβουλία των κινήσεων.

Η ελληνοτουρκική αντίθεση, βέβαια, δεν καθορίζεται αποκλειστικά και μόνο από τα αντιτιθέμενα συμφέροντα του ελληνικού και τούρκικου κεφαλαίου. Εμπλέκονται σε αυτά και διασταυρώνονται με σφοδρότητα μαζί τους οι γενικότεροι σχεδιασμοί και τα συγκρουόμενα συμφέροντα για ολόκληρη την περιοχή, των μεγαλύτερων ιμπεριαλισμών και ιδιαίτερα των ΗΠΑ και τις Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η γεωπολιτικής θέση της Τουρκίας, η σημασία που είχε για τα πετρέλαια της Κασπίας τον έλεγχό τους και την μεταφορά τους στην Δύση, η σημασία της συμμετοχής της ελληνικής κυβέρνησης στις επιχειρήσεις παλινρόθωσης του καπιταλισμού στα Βαλκάνια και "κατευνασμού" των κοινωνικών και "εθνικών" τρικυμιών που προκαλεί είναι μερικοί από τους λόγους που η Ελλάδα και η Τουρκία συμμετέχουν στα ευρωπαϊκά και αμερικάνικα ιμπεριαλιστικά σχέδια και συμφέροντα.

Οι κυβερνήσεις των ΗΠΑ, έχοντας γνώση των συνεπειών που θα είχε μια ελληνοτουρκική σύρραξη για την συνοχή του NATO αλλά και για την ισορροπία ολόκληρης της περιοχής των Βαλκανίων και της Παραευξίνηας Ζώνης, με σταθερό και επίμονο τρόπο, προσπαθούν να "κατευνάσουν" τις αντιθέσεις και να τις "κρατήσουν" μέσα στα όρια των διπλωματικών παζαριών και ανταλλαγών, δίνοντας προτεραιότητα στην προώθηση των γενικότερων δικών τους σχεδιασμών. Στην ίδια κατεύθυνση κινούνται και τα επιτελεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο διαμορφώνονται και αναπτύσσονται οι σημερινές κυβερνητικές πολιτικές των δύο καπιταλιστικών τάξεων. Στις κυβερνήσεις και των δύο χωρών, οι κυρίαρχες πολιτικές κινούνται μέσα στα πλαίσια της "συνεννόησης" και της "συμφωνίας" για τον περιορισμό των εξοπλισμών, και για την "διευθέτηση" των διαφορών, ιδιαίτερα αυτών που μπορούν να αποτελέσουν αφορμή συρράξεων. Τα "ζείμπέκικα"

του Γιωργάκη Παπανδρέου και του Τζέμ αποτελούν έκφραση των πολιτικών προσανατολισμών των κυβερνήσεών τους.

Ωστόσο όμως, παρ' όλο που για δεκαετίες ολόκληρες, οι Η-ΠΑ, ακολουθούν αυτό το δρόμο των πιέσεων, η ελληνοτουρκική αντίθεση, πάντα ξεπηδάει σαν ένα από τα πιο ανατρεπτικά στοιχεία των ιμπεριαλιστικών ισορροπιών που επιχειρούνται στην Βαλκανική περιοχή. Πιο ανάγλυφα αποτυπώνεται το τελευταίο διάστημα. Παρά τις συνεχείς διαβουλεύσεις του Γιωργάκη με τον Τζέμ και παρά τις συνεχείς κυβερνητικές "διακηρύξεις" για την "ειρηνική" διευθέτηση των διαφορών, μέσα στις τάξεις των κεφαλαιοκρατικών επιτελείων και των δύο χωρών, ακόμα και μέσα στις γραμμές των κυβερνήσεών τους, εκδηλώνονται συνεχώς αντιδράσεις και διαφοροποιήσεις εκφράζοντας τα θιγόμενα "εθνικά" συμφέροντα διαφορετικών μερίδων του κεφαλαίου της κάθε χώρας και αναγεννώντας τις βασικές αιτίες της ελληνοτουρκικής διαφοράς. Αυτό σημαίνει ότι κάτω από το καπιταλιστικό καθεστώς και την εξουσία των κεφαλαιοκρατικών τάξεων, οι αντιθέσεις τους για μεγαλύτερα μερίδια λεηλασίας της Βαλκανικής και Παραεξήνειας περιοχής αλλά και η εξασφάλιση μεγαλύτερων ρόλων στα γενικότερα ιμπεριαλιστικά σχέδια θα τροφοδοτεί συνεχώς την απειλή "εθνικού" αδελφοκτόνου αιματοκυλίσματος των λαών της Ελλάδας και της Τουρκίας.

Απέναντι στην καπιταλιστική αυτή πραγματικότητα, οι επαναστάτες μαρξιστές, χωρίς να σταματήσουν να πολεμώντας με όλες τις δυνάμεις τους την καλλιέργεια κάθε μορφής εθνικισμού, πρέπει να προπαγανδίζουν σταθερά και επίμονα τα κοινά διεθνιστικά αντικαπιταλιστικά συμφέροντα του προλεταριάτου των δύο χωρών και την ανάγκη ανάπτυξης κοινής πάλης προς την κατεύθυνση της Ενιαίας Σοσιαλιστικής Ομοσπονδίας Ελλάδας, Τουρκίας και όλων των Βαλκανίων.

Δ. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

1. Τα εργατικό - αστικό ΠΑΣΟΚ

Η ερμηνεία των κυβερνητικών παραπλανητικών ελιγμών και των ζικ - ζακ σε "αριστερή στροφή", αν δεν είναι εθελουφλία είναι σίγουρα άγνοια του χαρακτήρα αυτής της κυβέρνησης και του ΠΑΣΟΚ, και των πραγματικών αναγκών του καθεστώτος.

Από χρόνια τώρα, το ΠΑΣΟΚ έχει πάψει να έχει τα χαρακτηριστικά ενός κεντριστικού σχηματισμού και ο μηχανισμός του έχει τελείως ανεξαρτητοποιηθεί στην διαμόρφωση των προσανατολισμών και της πολιτικής του από τις οποιοσδήποτε αντιδράσεις της βάσης του και της κοινωνίας. Με οριακό σημείο της Συνδιασκέψης του 1977, με τις οποίες η Παπανδρεϊκή ηγεσία του ΠΑΣΟΚ εδραίωσε τον κομματικό της μηχανισμό σε βάρος των δημοκρατικής κομματικής λειτουργίας και των σοσιαλιστικών προσανατολισμών της Ιδρυτικής Διακήρυξης του 74, και ιδιαίτερα μετά την ανάληψη της κυβερνητικής διαχείρισης και της σύνδεσής του με τον κρατικό μηχανισμό, το ΠΑΣΟΚ αποκρυσταλλώθηκε σε ένα μηχανισμό δια-

χείρισης της αστικής εξουσίας, που μόνο η εργατική του βάση και οι αυταπάτες της το συνδέουν με τις αφετηρίες του.

Γι' αυτό και ο χαρακτηρισμός του εργατικού - αστικού κόμματος αποδίδει σήμερα την πραγματική φύση του ΠΑΣΟΚ. Ένας κομματικός μηχανισμός αποκρυσταλλωμένος και με ιδιαίτερα συμφέροντα -στενά συνυφασμένα με τα ταξικά συμφέροντα της αστικής τάξης- με σκοπούς και πολιτική την καλύτερη διαχείριση της αστικής εξουσίας και από την άλλη μια βάση εργατική που μην έχοντας τι άλλο να υποστηρίξει εμμένει, παρά την κοινωνική της διαφοροποίηση, να συντηρεί τις αυταπάτες της και να υποστηρίζει το ΠΑΣΟΚ.

Αναμφίβολα, η εργατική βάση του ΠΑΣΟΚ, που συγκεντρώνει και την πλειοψηφία των εργαζομένων της χώρας, αποτελεί μια καθοριστική δύναμη για την υπεράσπιση των συμφερόντων του εργατικού κινήματος. Και οι ρεφορμιστικές αυταπάτες που την ακινητοποιούν προσφέρουν την δυνατότητα στην ηγεσία και κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ να ασκεί την πολιτική του κεφαλαίου καταφέροντας σοβαρά πλήγματα στο βιοτικό επίπεδο και τις κατακτήσεις της.

Κάθε μαρξιστική δύναμη που θέλει να παλέψει για την υπεράσπιση και την προώθηση των συνολικών εργατικών πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων είναι υποχρεωμένη να στρέψει την προσοχή της και τις προσπάθειές της ενάντια στις αυταπάτες αυτές, στην αποκόλληση της βάσης αυτής από τις καταστροφικές επιδράσεις της ψευτο σοσιαλιστικής ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ.

2. Η ρεφορμιστική πολιτική του σταλινισμού και των παραφυάδων του

Την καταστροφική πολιτική των κυβερνητικών δυνάμεων και του κυβερνητικού συνδικαλισμού έρχεται να την συμπληρώσει η συμβιβαστική και ρεφορμιστική πολιτική των ηγεσιών του σταλινισμού, όλων των αποχρώσεων.

Η ηγεσία του ΚΚΕ, του πιο συγκροτημένου πολιτικού σχηματισμού στο χώρο της Αριστεράς και του εργατικού κινήματος, αντιμέτωπη με μια βαθιά κρίση των δυνάμεών της, ακολουθεί τα τελευταία χρόνια μια πολιτική αριστερής φρασεολογίας με έντονα ρεφορμιστικό και συμβιβαστικό περιεχόμενο. Παρά τα φανταχτερά λόγια της Γ. Γραμματέας του, και παρά την συνεχή καταδίκη της κυβερνητικής πολιτικής, στην ουσία οι στρατηγικές προτάσεις και κατευθύνσεις που κάνει και έχει, κινούνται πάνω στις ίδιες ρεφορμιστικές ράγες που κινήθηκε και κινείται η κυβερνητική πολιτική της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ στην Παπανδρεϊκή και Σημιτική εκδοχή της. Αυτές του "εκδημοκρατισμού" του "εθνικού" καπιταλιστικού συστήματος και της "Λαϊκομετωπικής" συνεργασίας και συμβιβασμού των αντίθετων τάξεων. Τελευταία κορυφαία εκδήλωση αυτών των προσανατολισμών της ηγεσίας του ΚΚΕ ήταν και ο σχηματισμός των κυβερνήσεων "Εθνικής Ενότητας" του 1989 με τον Μητσοτάκη και τον Ζολώτα.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο λοιπόν που το Κόμμα αυτό, μέσα σε συνθήκες έντονης κοινωνικής και πολιτικής κρίσης, όχι μόνο δεν καταφέρνει, να αυξήσει την επιρροή της μέσα στο εργατικό κίνημα και ιδιαίτερα στις δυνάμεις που "ανήκουν" στο ΠΑΣΟΚ, αλλά χάνει και αυτή που είχε.

Οι πολιτικοί στρατηγικοί προσανατολισμοί της ηγεσίας του ΚΚΕ, παρά τις ελάχιστες λεκτικές διαφοροποιήσεις που έχουν

δεχτεί, παραμένουν σταθερά ίδιες μέσα στις δεκαετίες. Αντλώντας τις αφετηρίες τους από εκείνη την 6η Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής, το 1936, -στην οποία η τότε ηγεσία του ΚΚΕ, μέσα σε μια νύχτα διέγραψε και τυπικά από το πρόγραμμα του κόμματος κάθε αναφορά στον μπολσεβίκικο σοσιαλιστικό προσανατολισμό, δένοντάς το οριστικά στο αντιδραστικό άρμα του σταλινισμού (βλέπε και το βιβλίο του Π. Πουλιόπουλου "Σοσιαλιστική ή Δημοκρατική Επανάσταση στην Ελλάδα;"- επιμένουν να κινούνται πάνω σε δύο βασικούς άξονες:

1. Τον εθνικορεφορμιστικό προγραμματικό προσανατολισμό σύμφωνα με τον οποίο οι στόχοι του κόμματος είναι να "καθοδηγήσει" την εργατική τάξη και τους άλλους εργαζόμενους προς την κατεύθυνση όχι της ανατροπής αλλά του "εκδημοκρατισμού" του ελληνικού καπιταλισμού.

Αντιμετωπίζοντας τον ελληνικό καπιταλισμό ξεκομμένο από το οργανικό του διεθνές περιβάλλον, θεωρούν ότι τα βασικά του προβλήματα είναι η καθυστέρηση και η μη ολοκλήρωση της "δημοκρατικοποίησής" του εξαιτίας της δράσης των ξένων μονοπωλίων και του ιμπεριαλισμού. Και καταλήγουν στο ανιστόρητο συμπέρασμα ότι στόχος τους είναι η πάλη ενάντια στα μονοπώλια για την ανάπτυξη του "εθνικού" καπιταλισμού και τον "εκδημοκρατισμό" του, ώστε να "δημιουργηθούν" οι συνθήκες για το επόμενο στάδιο, την πάλη για το πέρασμα στον σοσιαλισμό

2. Στον προγραμματικό αυτόν εθνικορεφορμιστικό προσανατολισμό ανταποκρίνεται και ο πολιτικός του προσανατολισμός. Σταθερά, όλες οι ηγεσίες του ΚΚΕ, από την δεκαετία του '30 και μετά, αναζητούν ανάμεσα στις πολιτικές δυνάμεις της ελληνικής αστικής τάξης του "δημοκρατικούς" συμμάχους που θα "ολοκληρώσουν" την "εθνική ανάπτυξη" και τον "εκδημοκρατισμό" του ελληνικού καπιταλισμού. Και παρ' όλο που με την πολιτική αυτή του "Λαϊκού Μετώπου", με βάση την οποία καθυποτάσσουν τις δυνάμεις του εργατικού κινήματος στους στόχους και τις επιδιώξεις της "εθνικής" δημοκρατικής" αστικής τάξης, έχουν οδηγήσει την ελληνική εργατική τάξη σε αμέτρητες και ολέθριες καταστροφές, αυτοί επιμένουν κάνοντας πως δεν "καταλαβαίνουν" τίποτα.

Στην ουσία, οι πολιτικές θέσεις και οι στρατηγικοί προσανατολισμοί του ΚΚΕ, αποτελούν την έκφραση των συμφερόντων μικροαστικών και μεσοαστικών στρωμάτων κάτω από εργατικούς τίτλους. Αποτελούν την προγραμματική βάση όχι για την συσπείρωση των μικροαστικών στρωμάτων γύρω από την εργατική τάξη και το σοσιαλιστικό της πρόγραμμα, όπως επιβάλλει η αντικειμενική πραγματικότητα, αλλά για το αντίθετο, για την υποταγή της εργατικής τάξης στους ουτοπικούς και οπισθοδρομικούς μικροαστικούς προσανατολισμούς του "εθνικού" "δημοκρατικού" καπιταλισμού.

Γι αυτό, και τα πολιτικά οράματα της ηγεσίας αυτής αρχίζουν και τελειώνουν στην λατρεία της αστικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και οι πολιτικές επιδιώξεις της εξαντλούνται στην με κάθε θυσία αύξηση της κοινοβουλευτικής της δύναμης. Στην υπηρεσία αυτής της κοινοβουλευτικής λατρείας εντάσσεται και η δραστηριότητά της μέσα στο εργατικό κίνημα. Η συνδικαλιστική δραστηριότητα των δυνάμεών της συγκεντρώνεται όχι στην ανάπτυξη και δραστηριοποίηση της εργατικής τάξης αλλά στον έλεγχο της "σφραγίδας" των συνδικαλιστικών οργάνων και στην υποταγή της δράσης του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος στους κοινοβουλευτικούς στόχους της.

Με την δράση της αυτή, συναγωνίζεται σκληρά την αντίστοι-

χη δραστηριότητα ελέγχου του συνδικαλιστικού κινήματος της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην ουσιαστική απογύμνωση των συνδικαλιστικών συλλόγων και σωματείων από την ενεργή συμμετοχή και παρουσία των εργατών στη λειτουργία τους.

Κάθε προσπάθεια πολιτικής και συνδικαλιστικής ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος στην χώρα μας περνάει μέσα από την ανυποχώρητη πάλη της μαρξιστικής πρωτοπορίας ενάντια σε αυτές τις διαλυτικές ρεφορμιστικές οπισθοδρομικές πολιτικές και γραφειοκρατικές μεθόδους της ηγεσίας του ΚΚΕ. Κάθε προσπάθεια διαμόρφωσης μιας ανεξάρτητης ταξικής εργατικής επαναστατικής πολιτικής είναι αδιάσπαστα συνυφασμένη με την καταπολέμηση των ρεφορμιστικών επιδράσεων και της διαλυτικής σύγχυσης που σπέρνει η ηγεσία με τον κομμουνιστικό ψευδότιτλο.

Οι υπόλοιπες παραφυάδες του σταλινισμού, (ΣΥΝ, ΑΚΟΑ κλπ) παρά τις σημαντικές διαφοροποιήσεις της πολιτικής τους από αυτήν της ηγεσίας του ΚΚΕ, ακολουθούν την γενική της κατεύθυνση. Οι στρατηγικοί τους προσανατολισμοί καθορίζονται από τις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές του "εθνικοδημοκρατικού" καπιταλισμού με μεγαλύτερη ή μικρότερη έμφαση στην συμβιβαστική τους δράση.

3. "Επαναστατική αριστερά" χωρίς επαναστατική πολιτική

Στον αντίποδα της καθεστωτικής ρεφορμιστικής αριστεράς βρίσκεται ο αποκαλούμενος χώρος της "επαναστατικής αριστεράς". Ένας χώρος, με πανσπερμία ιδεών και νοστροπιών και με έντονη αντι ρεφορμιστική διάθεση, χαρακτηρίζεται από την έντονη ανομοιομορφία του και τους διαφορετικούς προσανατολισμούς του. Ενώ οι ιδεολογικές αναφορές της συντριπτικής πλειοψηφίας των ομάδων και των συσπειρώσεων του χώρου αυτού γίνονται στο όνομα του μαρξισμού - λενινισμού, είναι πολύ δύσκολο να εντοπίσεις στις περισσότερες από αυτές μια αληθινή σχέση μεταξύ των ιδεολογικών αναφορών που επικαλούνται και της πολιτικής τους συμπεριφοράς. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, παρά το ότι η λέξη "επαναστατικός" είναι υπεράφθονη στην ρητορεία τους και τα συνθήματά τους, οι πολιτικές τους προτάσεις στην καλύτερη των περιπτώσεων είναι λίγο πιο "αριστερότερα" διαφοροποιημένες από αυτές των κομμάτων της καθεστωτικής ρεφορμιστικής αριστεράς και σε μερικές περιπτώσεις τις ξεπερνούν σε "προσαρμοστικότητα".

Στην πλειοψηφία του, αυτός ο χώρος της "επαναστατικής αριστεράς" δεν μπόρεσε ποτέ να ξεπεράσει τα όρια της διαμαρτυρίας απέναντι στην συμβιβαστική πολιτική των ρεφορμιστικών ηγεσιών των μεγάλων κομμάτων της καθεστωτικής αριστεράς, που στις περισσότερες των περιπτώσεων αποτελεί και την γενεσιουργό αιτία τους. Το έντονο αντικαπιταλιστικό μένος τους, ποτέ δεν κατάφερε να μετουσιωθεί σε μια πραγματικά αντικαπιταλιστική πολιτική που θα μπορούσε να αποτελέσει ρεύμα του μαζικού εργατικού κινήματος. Δεν είναι καθόλου εύκολο, μάλιστα, από τον χώρο αυτό της "επαναστατικής αριστεράς" να βρεις ομάδες ή συσπειρώσεις που συστηματικά και συντονισμένα να προσπαθούν να συνδεθούν με το μαζικό εργατικό κίνημα. Αν δεν διακηρύσσουν ότι αυτές αποτε-

λούν το "μοναδικό" και "ορθό" "επαναστατικό κόμμα" στο οποίο θα πάει να ενταχθεί το προλεταριάτο, αναλώνονται στη δημιουργία "επιτροπών" που αναλαμβάνουν να αντικαταστήσουν το μαζικό αγώνα του προλεταριάτου, που κατά την εκτίμησή τους "αργεί" ή "δεν μπορεί να καταλάβει" αυτά που αυτοί κατάλαβαν και "ψηφίζει τους ρεφορμιστές". Δεν είναι καθόλου τυχαίο λοιπόν που ο χώρος αυτός, παρά της "επαναστατικές" του διακηρύξεις και διαθέσεις δεν κατάφερε ποτέ να αποτελέσει την εναλλακτική ηγετική λύση απέναντι στο ρεφορμισμό, έστω και για ένα μικρό κομμάτι της εργατικής τάξης της χώρας.

Μέσα σε αυτό το χώρο κινούνται και οι λιγοστές δυνάμεις που επικαλούνται τον επαναστατικό μαρξισμό της 4ης Διεθνούς. Δυστυχώς όμως, στην μεγάλη τους πλειοψηφία και αυτές δεν ξεφεύγουν από τα παραπάνω χαρακτηριστικά που περιγράψαμε. Παρά τον καλύτερο και σαφέστερο ιδεολογικό τους εξοπλισμό, ποτέ δεν κατάφεραν να τον μετουσιώσουν σε επαναστατική πολιτική, να κινηθούν στη λογική του Μεταβατικού Προγράμματος της 4ης Διεθνούς, να συσπειρώσουν γύρω τους τα καλύτερα αγωνιστικά στοιχεία τουλάχιστον της "επαναστατικής αριστεράς", να συγκροτήσουν μια αληθινή επαναστατική μπολσεβίκικη οργάνωση και να δέσουν τις επαναστατικές ιδέες του μαρξισμού και του μεταβατικού προγράμματος με τα πιο προχωρημένα τμήματα του προλεταριάτου.

Στην πραγματικότητα, στην συντριπτική τους πλειοψηφία, οι 4διεθνιστικές οργανώσεις στην Ελλάδα -και όχι μόνο βέβαια- έχουν εγκαταλείψει εντελώς το καθήκον για την οικοδόμηση ανεξάρτητης προλεταριακής μπολσεβίκικης οργάνωσης που να δρα και να αναπτύσσεται μέσα στο εργατικό κίνημα και πολύ περισσότερο δεν παλεύουν για την αναγέννηση της 4ης Διεθνούς σαν πραγματικό κόμμα του παγκόσμιου προλεταριάτου..

Στις περισσότερες των περιπτώσεων, τα ενδιαφέροντά τους αναλώνονται στην αναζήτηση "επιτροπών δράσης" που στην ουσία όταν δεν προσανατολίζονται στην διαμόρφωση "πολιτικών εναλλακτικών λύσεων" κοινοβουλευτικού χαρακτήρα, φιλοδοξούν να υποκαθιστούν την μαζική δράση του εργατικού κινήματος, επικεντρωμένες σε επιμέρους "εκλεκτικά" ζητήματα.

Το αποτέλεσμα είναι γνωστό. Στο όνομα της "μαζικότητας" και της "συνεργασίας" "με άλλες δυνάμεις" εγκαταλείπεται ουσιαστικά η πάλη προώθησης του μεταβατικού προγράμματος μέσα στο εργατικό κίνημα, εξαφανίζεται κάθε προσπάθεια για Ενιαίο Ταξικό Μέτωπο, στερώντας τελικά από τις τεταρτοδιεθνιστικές δυνάμεις του επαναστατικού μαρξισμού κάθε δυνατότητα ανεξάρτητης δράσης με βάση τις επαναστατικές ιδέες που στα λόγια αντιπροσωπεύουν.

4. Πολιτική δράση με βάση το Ενιαίο Εργατικό Ταξικό Μέτωπο

Είναι πέρα από κάθε αμφιβολία ότι η σημερινή πολυδιασπασμένη εικόνα που παρουσιάζει το εργατικό κίνημα, μαζί με τις συνδικαλιστικές και πολιτικές οργανώσεις του, απαιτούν σαν πρώτο σημείο κάθε επαναστατικής δράσης την πάλη για την ενότητα αυτών των δυνάμεων για την υπεράσπιση και διεύρυνση των κατακτήσεών του.

Κάθε οργάνωση που θέλει να έχει σχέση με τον επαναστατικό μαρξισμό και το εργατικό κίνημα, πρέπει να αναπτύξει μια συστηματική και επίμονη δράση και προπαγάνδα ώστε να σύρει και να συντονίσει την δραστηριότητα και των άλλων πολιτικών ομάδων που αναφέρονται στο εργατικό κίνημα προς την κοινή επιδίωξη ανάπτυξης του Ενιαίου Εργατικού Ταξικού Μετώπου ενάντια στην καπιταλιστική και κυβερνητική επίθεση.

Χωρίς να υποσείλει στο παραμικρό την πολεμική για τις ρεφορμιστικές επιδράσεις και τις συνέπειές τους ή για την κυβερνητική πολιτική και τις καταστροφές που προκαλεί στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, στις κατακτήσεις του και σ' ολόκληρη την κοινωνική ζωή, μια επαναστατική οργάνωση πρέπει, με την πολιτική του Ενιαίου Εργατικού Μετώπου να προωθεί την ταξική κοινή εργατική δράση για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων προβλημάτων επιβίωσης, για την υπεράσπιση των απειλούμενων κατακτήσεων και για διεκδικήσεις βελτίωσης της ζωής, και ταυτόχρονα να προβάλλει την αναγκαιότητα μιας επαναστατικής εργατικής πολιτικής αντιμετώπισης των συνεπειών της κρίσης, βασισμένης στη λογική του Μεταβατικού Προγράμματος..

Παλεύοντας μέσα στους χώρους του εργατικού κινήματος για την οικοδόμηση ενός ΕΝΙΑΙΟΥ ΤΑΞΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΠΑΛΗΣ για την κοινή αντιμετώπιση των μεγάλων εργατικών προβλημάτων (ανεργία, μισθοί και βιοτικό επίπεδο, μετανάστες, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα κλπ) και δημιουργώντας στους χώρους δουλειάς και τις εργατικές συνοικίες κοινές επιτροπές ενός τέτοιου ΜΕΤΩΠΟΥ όλων των εργατών, κάθε πολιτικής απόχρωσης, αναπτύσσεται η αποτελεσματική άμυνα του εργατικού κινήματος απέναντι στην καπιταλιστική (κυβερνητική και εργοδοτική) επίθεση, διαμορφώνονται νέοι όροι για την ανάπτυξη της αντεργατικής διεκδικητικής αντεπίθεσης και το σημαντικότερο, υποσκάπτεται ριζικά η ρεφορμιστική επίδραση πάνω στις εργατικές μάζες και την πρωτοπορία τους, όχι μόνο της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ αλλά και όλων των άλλων πολιτικών σχηματισμών του ρεφορμισμού.

5. Τα βασικά καθήκοντα των τεταρτοδιεθνιστών επαναστατών μαρξιστών

Απ' όλη την ανάλυση που προηγήθηκε πιστεύουμε ότι διαμορφώνονται καθαρά και τα άμεσα και αναγκαία καθήκοντα στα οποία υποχρεώνονται να ανταποκριθούν οι λιγοστές δυνάμεις των επαναστατών μαρξιστών.

Πρώτον να παλέψουν συστηματικά και επίμονα για την αντιμετώπιση της πολυδιάσπασης του εργατικού κινήματος με την έμπρακτη προώθηση στους εργάτες του Ενιαίου Εργατικού Ταξικού Μετώπου ενάντια στην καπιταλιστική και κυβερνητική αντεργατική επίθεση, για την απόσπαση του συνδικαλιστικού κινήματος από τον έλεγχο της κυβέρνησης και του κράτους, για την προώθηση της εργατικής δημοκρατίας στις λειτουργίες όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, για την διαμόρφωση ενός προγράμματος συνδικαλιστικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών διεκδικήσεων του εργατικού κινήματος, που θα απαντάει και στο κύριο θέμα των κυβερνητικών λύσεων που διεκδικεί. Για τον σκοπό αυτό να καλέσουν σε κοινή δράση με βάση το παραπάνω πλαίσιο και κάθε άλλη οργάνωση ή αγωνιστή του εργατικού και σοσιαλιστικού κινήματος.

Δεύτερον να εργαστούν συστηματικά και συλλογικά για την επεξεργασία και ανάπτυξη ενός Μεταβατικού Προγράμματος που να

συνδέει τις καθημερινές διεκδικήσεις του εργατικού κινήματος με το ιστορικό καθήκον ανατροπής της καπιταλιστικής εξουσίας και της σοσιαλιστικής ανοικοδόμησης. Να επεξεργαστούν θέσεις και αναλύσεις που να αναλύουν την πραγματικότητα, να πολεμούν την αποχαύνωση που καλλιεργεί ο ρεφορμισμός στην εργατική τάξη και να προωθούν τις επαναστατικές ιδέες και λύσεις του μαρξισμού.

Τρίτον, όσοι καταλαβαίνουν την αναγκαιότητα της οικοδόμησης της επαναστατικής ηγεσίας του προλεταριάτου, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, να παλέψουν από κοινού, συγκροτημένοι σε μια ενιαία επαναστατική οργάνωση, δομημένη με βάση της αρχές του μπολσεβίκου δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, ώστε να συμβάλλουν αποτελεσματικά και αποφασιστικά προς την κατεύθυνση αυτή.

Ε. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Παρουσιάζοντας το κείμενο αυτό σαν μια γενική προσέγγιση και ανάλυση της αντικειμενικής κατάστασης, έχουμε επίγνωση των αδυναμιών και των ελλείψεων που έχει. Πιστεύοντας ότι οι προτάσεις που κάνουμε ανταποκρίνονται στις ανάγκες του εργατικού κινήματος, το

βάζουμε στην κριτική της συζήτησης ελπίζοντας ότι θα αποτελέσει την αφετηρία μιας ειλικρινούς και διερευνητικής συζήτησης, που χωρίς να σεβαστεί κανένα "αλάθητο" ή "θέσφατο", θα μπορέσει να φωτίσει να εμπεδώσει και να προσανατολίσει την δράση μας για την προώθηση των ιδεών του επαναστατικού μαρξισμού μέσα στο εργατικό κίνημα. Από την μεριά μας θα προσπαθήσουμε να το εμπλουτίσουμε και να το εξειδικεύσουμε με άλλα κείμενα, προσπαθώντας να συμβάλουμε στην καλύτερη κατανόηση και στην διαμόρφωση μιας κοινής στάσης και πολιτικής στα προβλήματα του εργατικού κινήματος. Μέρος αυτού του κειμένου και υλοποίηση της πολιτικής που προτείνει, μπορούν να θεωρηθούν και το κείμενο "Η 4η Διεθνής και το Εργατικό Κίνημα" και οι προκηρύξεις για την "Ενιαία Κοινωνική Ασφάλιση", το "Ενιαίο Εργατικό Μέτωπο Πάλης" και "Να οργανώσουμε το διάλογο με τους εργαζόμενους για το πρόγραμμα της εργατικής αντεπίθεσης", όπως επίσης και η πρόταση προς την "Ελληνική Επιτροπή για την Διεθνή Διαδήλωση στη Γένοβα"

Ιούνης 2001

Κίνηση "Εργατικής Δημοκρατίας"

Κακοποίηση των ιδεών του Π. Πουλιόπουλου

του Σταθάτου Χάρη

Ανάμεσα στα σπουδαία έργα επαναστατικής μαρξιστικής σκέψης του Π. Πουλιόπουλου, υπάρχει και ένα τετράδιο με 24 χειρόγραφες σελίδες, με τίτλο "Συνοπτικές θέσεις για την Πολιτική Οικονομία", που κατά πάσα πιθανότητα γράφτηκαν στην περίοδο της εξορίας του στην Ακροναυπλία (1938-14942) και περιέχουν σημειώσεις που προορίζονταν, μάλλον, για την συνοπτική παρουσίαση των θέσεων του Κεφαλαίου του Κ. Μαρξ. Το τετράδιο αυτό, που διασώθηκε, μαζί με τα άλλα **"Τετράδια της Ακροναυπλίας"**, από τον **Χρήστο Αναστασιάδη**, παρέμεινε άγνωστο έως τις πρώτες και λίγες δημοσιεύσεις του, που έγιναν τις τελευταίες δεκαετίες.

Μια απ' αυτές είναι και αυτή που έγινε από τις εκδόσεις "Βιβλιοθήκη Ελλήνων Ριζοσπαστών και Σοσιαλιστών - Κούριερ Εκδοτική", το 2004, και συνοδεύεται από την εισαγωγή που έγραψε ο Π. Πουλιόπουλος για το βιβλίο του Ν. Μπουχάριν "Θεωρία του ιστορικού Υλισμού" που μετέφρασε ο ίδιος και κυκλοφόρησε στην Ελλάδα το 1927.

Στην έκδοση αυτή των 78 σελίδων, που έχει σαν τίτλο **"Παντελής Πουλιόπουλος: Συνοπτικές Θέσεις για την Πολιτική οικονομία και Πρόλογος στο βιβλίο του Ν. Μπουχάριν ΙΘεωρία του ιστορικού Υλισμού"**, τα 2 κείμενα του Π. Πουλιόπουλου, που καταλαμβάνουν τις τελευταίες 38 σελίδες, συνοδεύονται με προλόγους και "Παρατηρήσεις" 40 σελίδων του "επιμελητή" Κατσορίδα Δημήτρη και του Αναστασιάδη Τάσου.

Στο σημείωμα αυτό εμείς θέλουμε να στρέψουμε την προσοχή μας κυρίως σ' αυτά τα "συνοδευτικά" κείμενα που υποτίθεται ότι ανέλαβαν να παρουσιάσουν και να διαφωτίσουν με τις "παρατηρήσεις" τους το αναγνωστικό κοινό για τα κείμενα του Π. Πουλιόπουλου και συγκεκριμένα για τις "Συνοπτικές Θέσεις για την Πολιτική Οικονομία" που, παρ' ότι είναι μόνο σημειώσεις, είναι τόσο καθαρά διατυπωμένες, που δεν επιδέχονται παρερμηνείες ή άλλες "ερμηνείες".

Με τα κείμενά τους αυτά, οι αυτόκλητοι "ερμηνευτές" επιδόθηκαν σε μια ξέφρενη προσπάθεια εξόφθαλμης παρερμηνείας, εξωφρενικής διαστρέβλωσης και απίστευτης συσκοτίσης των σημειώσεων του Π. Πουλιόπουλου, που όταν πια φτάνεις να διαβάσεις τις σελίδες του κειμένου του Π. Πουλιόπουλου είναι δύσκολο να πιστέψεις ότι το έχουν διαβάσει καν.

Κόβοντας και ράβοντας τις φράσεις του Πουλιόπουλου όπως αυτοί θέλουν, καταλήγουν σε συμπεράσματα και διατυπώνουν κατηγορίες σε βάρος του, που συσκοτίζουν και διαστρεβλώνουν εντελώς τον πραγματικό Πουλιόπουλο και τις επαναστατικές μαρξιστικές θέσεις που πάντα υποστήριζε. Τον ταυτίζουν με τις απόψεις του Κάουτσκι, φέρνοντάς τον σε αντίθεση με την θέση του Λένιν για τον ιμπεριαλισμό, τον παρουσιάζουν ως αφελή που έβλεπε δήθεν τον ιμπεριαλισμό μόνο ως "στρατιωτική επιθετικότητα" ή μόνο ως "ένταση του ανταγωνισμού για την κατάκτηση των αποικιών και των μισοαποικιών" αγνοώντας δήθεν την οικονομική του βάση, χαρακτηρίζουν την σταθερή πάλη του για την κατάκτηση της εξουσίας από την εργατική τάξη και την σοσιαλιστική επανάσταση ως "υπερβολική έμφαση στη συγκεκριμένη φάση του ιμπεριαλισμού",

και μια σειρά ακόμα παραδοξολογίες που ως μοναδικό στόχο φαίνεται να έχουν την επαναστατική μνήμη του Π. Πουλιόπουλου και την συσκοτίση των πραγματικών επαναστατικών του μαρξιστικών αντιλήψεων.

Έτσι εξηγείται και το γεγονός ότι οι συγκεκριμένοι κύριοι διάλεξαν να κάνουν "κριτικές παρατηρήσεις" για τον Πουλιόπουλο πετσοκόβοντας αυτές τις συνοπτικές σημειώσεις του, αγνοώντας επιδεικτικά τα άλλα έργα του όπου έχει δώσει σαφείς και αναλυτικές και πλήρεις εξηγήσεις για τα συγκεκριμένα θέματα.

Βέβαια, ο καθένας έχει δικαίωμα να κάνει κριτική και να εκφράσει τις διαφωνίες του με τον Πουλιόπουλο ή και με ολόκληρο τον μαρξισμό. Όταν αυτό όμως γίνεται όχι με την καθαρή διατύπωση των διαφωνιών και των επιχειρημάτων αλλά με διαστρέβλωση και πετσόκομμα των πραγματικών απόψεων του "αντιπάλου", τότε αυτό όχι μόνο δεν έχει καμιά σχέση με οποιαδήποτε "κριτική" και "συζήτηση" αλλά αποτελεί απάτη και πολιτική θρασυδειλία.

Ας μιλήσουμε όμως συγκεκριμένα.

Με μοναδικό "επιχείρημα" την διαστρέβλωση

Στη σελίδα 35 της συγκεκριμένης έκδοσης και στο κείμενο "Ιμπεριαλισμός και θεωρία "υποκατανάλωσης" Κριτικές παρατηρήσεις με αφορμή το κείμενο του Π. Πουλιόπουλου" ο συγγραφέας του Κατσορίδα Δ. λέει: **"Όσον αφορά τη διατύπωση του Πουλιόπουλου για τον ιμπεριαλισμό (Θέση 9 και 10 στο κεφάλαιο VIII) θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι ο ιμπεριαλισμός δεν είναι μόνο " η ένταση του ανταγωνισμού για την κατάκτηση των αποικιών και των μισοαποικιών..." και το "...μίσρασμα του κόσμου..." και " ...όλων των εδαφών ανάμεσα στις ισχυρότερες καπιταλιστικές χώρες" ."** (υπογράμμιση ΧΣ). Και αφού διάλεξε και απομόνωσε τις φράσεις που ήθελε στοιχειοθετεί την κατηγορία: **"...αν σήμερα μείνουμε μόνο σ' αυτό το χαρακτηριστικό, κάτι το οποίο υποστήριζε και ο Κάουτσκι, θα αγνοήσουμε τη βασική θέση του Λένιν ότι ο ιμπεριαλισμός είναι η πάλη για την ηγεμονία της αγοράς μεταξύ των αναπτυσσόμενων καπιταλιστικά κρατών..."**(σελ.36). Και αφού πονηρά ταύτισε τον Πουλιόπουλο με τον Κάουτσκι και τον έφερε σε αντίθεση με τον Λένιν, συνεχίζει ακάθεκτος: **"Επιπρόσθετα, μια βασική πηγή σύγχυσης είναι ότι ο ιμπεριαλισμός ταυτίζεται, συνήθως, με τη στρατιωτική του επιθετικότητα, κάτι με το οποίο φαίνεται να συμφωνεί εν μέρει και ο Πουλιόπουλος (βλ. θέση 9 και 11 του VIII κεφαλαίου)"** (υπογράμμιση ΧΣ). Και βαθυστόχαστα αποφαινεται: **"Χωρίς να αρνούμαστε αυτή την άποψη, εντούτοις θα πρέπει να επισημάνουμε ότι επειδή ο ιμπεριαλισμός είναι καπιταλισμός που εξελίσσεται θα πρέπει πρωτίστως να μελετάται η οικονομική βάση αυτού του φαινομένου"** (Υπογραμμίσεις ΧΣ).

Να λοιπόν που εντοπίζει ο "επιμελητής" Κατσορίδα Δ. την αιτία των "ελλείψεων" του Π. Πουλιόπουλου. Δεν "μελετά" την "οι-

κονομική βάση" του ιμπεριαλισμού. Αλλά το ίδιο το κείμενο του Π. Πουλιόπουλου, το οποίο υποτίθεται ότι ανέλαβε να "επιμεληθεί" ο κ. Κατσορίδας, και ιδιαίτερα το κεφάλαιο VIII, με τίτλο **"Η ακμή και η χρεοκοπία του καπιταλισμού"** (το οποίο επικαλείται συνεχώς ο ΚΔ), και τα 13 σημεία του, (σελίδα 65-67), δεν είναι παρά η συνοπτική παράθεση των μαρξιστικών θέσεων για την εξελικτική πορεία της οικονομικής βάσης του ιμπεριαλισμού.

Στο 10 σημείο μάλιστα, λέει ο Π. Πουλιόπουλος: **"Το στάδιο εκείνο στην εξέλιξη του καπιταλισμού, όπου συγχωνεύτηκε η κυριαρχία του μονοπωλίου μαζί με το χρηματιστικό κεφάλαιο, η εξαγωγή κεφαλαίου απόκτησε εξαιρετική σπουδαιότητα, άρχισε το μοίρασμα του κόσμου από διεθνή τραστ και τελείωσε το μοίρασμα όλων των εδαφών ανάμεσα στις ισχυρότερες καπιταλιστικές χώρες - ονομάζεται στάδιο του ιμπεριαλισμού."**

Δεν είμαστε σε θέση να ξέρουμε την δυνατότητα κατανόησης τέτοιων θεμάτων από τον κ. Κατσορίδα, παρ' ότι στο κείμενό του εμφανίζεται με στόμφο ως ειδήμων. Ο τρόπος, πάντως, που χειρίζεται και διατυπώνει τις "παρατηρήσεις" του για τον ιμπεριαλισμό και οι πολλές αντιφατικές παραδοξολογίες που αποτυπώνει σε αυτές δείχνει να μην καταλαβαίνει γρι από το θέμα και να μην έχει κατανοήσει στο ελάχιστο την μαρξιστική αντίληψη.

Όμως, η ευανάγνωστη και καθαρή διατύπωση αυτού του σημείου, θάπρεπε να ήταν από μόνη της αρκετή, πιστεύουμε, για να αποτρέψει τους εντελώς ανυπόστατους ισχυρισμούς του. Η συνοπτική αυτή παρουσίαση του σταδίου του ιμπεριαλισμού, από τον Π. Πουλιόπουλο, που βασίζεται στην κατανόηση της εξέλιξης του καπιταλισμού και της οικονομικής του βάσης είναι πλήρως εναρμονισμένη με την ανάλυση και θέση του Λένιν και δεν έχει απολύτως καμιά σχέση με αυτή του Κάουτσκι.

Να τι λέει ο Λένιν: **"Ο ιμπεριαλισμός είναι ο καπιταλισμός στο στάδιο εκείνο της ανάπτυξής του, στο οποίο έχει διαμορφωθεί η κυριαρχία των μονοπωλίων και του χρηματιστικού κεφαλαίου, έχει αποκτήσει εξαιρετική σημασία η εξαγωγή κεφαλαίου, έχει αρχίσει το μοίρασμα του κόσμου από τα διεθνή τραστ και έχει τελειώσει το μοίρασμα όλων των εδαφών της γης από τις μεγαλύτερες καπιταλιστικές χώρες"** ("Ο Ιμπεριαλισμός" σελ. 110, δόσεις Θεμέλιο).

Συγκρίνετε τα δύο αποσπάσματα και ψάξτε να βρείτε τη διαφορά που ανακάλυψε ο κ. "επιμελητής".

Αλλά, αν για τον κ. Κατσορίδα ήταν δύσκολο να κατανοήσει την συνοπτική διατύπωση του Π. Πουλιόπουλου, ας κατέφευγε στις άλλες πιο εκτεταμένες αναλύσεις του Πουλιόπουλου, και ιδιαίτερα στο βιβλίο του "Δημοκρατική ή Σοσιαλιστική Επανάσταση στην Ελλάδα;" όπου με διεξοδικό τρόπο σε 11 σελίδες (90-100) αναλύει και παρουσιάζει τις απόψεις του για τον ιμπεριαλισμό και τους πολέμους του, και σε άλλες τόσες σελίδες (80-89) εφαρμόζει την μαρξιστική λενινιστική αντίληψη για την ανάλυση του ελληνικού καπιταλισμού.

Μα το πρόβλημα του κ. Κατσορίδα δεν είναι η κατανόηση ή η αμέλεια. Την σκόπιμη επιλεκτική και διαστρεβλωτική απόσπαση φράσεων που κάνει στο συνοπτικό κείμενο του Πουλιόπουλου και την διαστρεβλωτική απόκρυψη του συνόλου των θέσεών του για τον ιμπεριαλισμό, τα χρησιμοποιεί για να κατασκευάσει τους ανυπόστατους ισχυρισμούς του, με σκοπό την υπονόμηση της ανάλυσης και των θέσεων του Π. Πουλιόπουλου, και κυρίως της βασικής επαναστατικής

στρατηγικής πολιτικής της σοσιαλιστικής επανάστασης που σταθερά αυτός υπεράσπιζε, ενάντια στους προδοτικούς αστικοδημοκρατικούς προσανατολισμούς του σταλινισμού.

Είναι ο ιμπεριαλισμός παραμονή της σοσιαλιστικής επανάστασης;

Να τι ακριβώς θέλει να πολεμήσει ο κ. Κατσορίδας: **"Κατά συνέπεια και ο Πουλιόπουλος, δίνοντας υπερβολική έμφαση στη συγκεκριμένη φάση του ιμπεριαλισμού εκείνης της εποχής που χαρακτηρίζονταν από την κυριαρχία του χρηματιστικού κεφαλαίου και την αποικιοκρατία, πίστευε ότι " ... την παγκόσμια πολεμική κρίση τη διαδέχεται ο αποφασιστικός αγώνας της εργατικής τάξης για την κατάκτηση της οικονομικής εξουσίας (σοσιαλιστική επανάσταση)" - κεφάλαιο VIII.11)"**

Την μαρξιστική θέση δηλαδή που πηγάζει από την επιστημονική ανάλυση της ιμπεριαλιστικής πραγματικότητας ότι **"ο ιμπεριαλισμός είναι η παραμονή της σοσιαλιστικής επανάστασης"** και με βάση την οποία **αναπτύχθηκε η νικηφόρα επαναστατική μπολσεβίκικη πολιτική της Οκτωβριανής επανάστασης, οικοδομήθηκε η 3η Κομμουνιστική Διεθνής και οι ιστορικές αποφάσεις των 4 πρώτων Συνεδρίων της, σχηματίστηκε η Αριστερή Αντιπολίτευση ενάντια στις δημοκρατίστικες προδοσίες του σταλινισμού σε βάρος του παγκόσμιου εργατικού κινήματος και που ιδρύθηκε η 4η Διεθνής και το μεταβατικό της πρόγραμμα.** Είναι η θέση ακριβώς που διαχωρίζει τον επαναστατικό μαρξισμό από την σοσιαλδημοκρατία με την "διαχειριστική" πολιτική της και από τον σταλινισμό με την "θεωρία των σταδίων".

Είναι η ίδια θέση που αναφύεται από τις αναλύσεις του Μαρξ και του Ένγκελς για την ανάπτυξη των μονοπωλίων σε βάρος του ελεύθερου ανταγωνισμού και διατυπώθηκε, από τις αρχές του 20 αιώνα, με ξεχωριστή σαφήνεια, στην θεωρία της Διαρκούς επανάστασης του Λ. Τρότσκι σύμφωνα με την οποία **στην ιμπεριαλιστική εποχή ακόμα και σε καθυστερημένες καπιταλιστικές χώρες που έχουν άλυτα αστικά δημοκρατικά ζητήματα μόνο η κατάληψη της εξουσίας από το προλεταριάτο και η σοσιαλιστική διοργάνωση της κοινωνίας και της οικονομίας μπορεί να τα λύσει και να δώσει πραγματικό διέξοδο.**

Αυτό λοιπόν που ο κ. Κατσορίδας θεωρεί πρόσκαιρο και "υπερβολική έμφαση" μιας "συγκεκριμένης φάσης" αποτελεί την πεμπτούσια της επαναστατικής σοσιαλιστικής πολιτικής που επεξεργάστηκε ο μαρξισμός για την εποχή του ιμπεριαλισμού. Γι' αυτό και συνειδητά δεν περιορίζει τις κατηγορίες του μόνο στον Π. Πουλιόπουλο, αλλά τις επεκτείνει σε όλους τους μαρξιστές και κυρίως τους μπολσεβίκους "της εποχής εκείνης".

Σύμφωνα με τα μπερδεμένα μισόλογά του, η επαναστατική μαρξιστική πολιτική για την κατάληψη της εξουσίας από την εργατική τάξη και την σοσιαλιστική επανάσταση ανταποκρίνεται μόνο σε **"μια συγκεκριμένη φάση του ιμπεριαλισμού εκείνης της εποχής"** και δεν έχει γενική ισχύ για την ιμπεριαλιστική εποχή. Διαφωνεί με την ανάλυση του Λένιν ότι ο ιμπεριαλισμός είναι το ανώτατο στάδιο του καπιταλισμού και θεωρεί ότι δεν είναι παρά μια "φάση" του **"καπιταλισμού που εξελίσσεται"**. Δεν καταλαβαίνει καθόλου την μαρξιστική αντίληψη του Λένιν για την ιστορική θέση του καπιτα-

λιστικού ιμπεριαλισμού, που δεν είναι απλά μια φάση ή μια πολιτική του καπιταλισμού αλλά γεννήθηκε από τον καπιταλισμό και αποτελεί πέρασμα από το καπιταλιστικό σ' ένα υψηλότερο κοινωνικοοικονομικό καθεστώς που η ουσία του είναι ένας παρασιτικός και σαπισμένος καπιταλισμός.

Και ενώ θα περίμενε κανείς έστω και κάποιο επιχείρημα που θα στήριζε τους ισχυρισμούς του, ώστε να έχει κάποια σοβαρότητα η συζήτηση, αυτός καταφεύγει σε φαιδρά λογοπαίγνια. Παρακάμπτει εντελώς τα στοιχεία και τις αποδείξεις της ανάλυσης του Λένιν και ισχυρίζεται στα σοβαρά ότι **"η διατύπωση περί "ανωτάτου σταδίου του καπιταλισμού" είναι μάλλον μεταφραστικό λάθος διότι το κείμενο του Λένιν στη ρώσικη έκδοση, του 1917, είχε τον τίτλο "Ο ιμπεριαλισμός, νεότερος σταθμός του καπιταλισμού"**" (σελ 37). Και αυτό το "λάθος" έκανε τους Μπολσεβίκους και τους άλλους μαρξιστές εκείνης της εποχής να δίνουν **"υπερβολική έμφαση στη σημασία της τότε συγκεκριμένης φάσης του ιμπεριαλισμού και έτειναν να αποκλείσουν κάθε άλλη πιθανή φάση στην εξέλιξη του καπιταλισμού"**(σελ. 38) Και ικανοποιημένος με τα ευρήματά του καταλήγει βαθυστόχαστα: **"Κατά συνέπεια, η εμμονή στην άποψη ότι ο ιμπεριαλισμός είναι το τελευταίο στάδιο του καπιταλισμού υποδηλώνει μια τελεολογική αντίληψη των πραγμάτων που, κατά την γνώμη μου, είναι ασύμβατη με τη μαρξιστική θεωρία"** (σελ. 89).

Φαίνεται ότι όχι μόνο οι μη ρώσοι επαναστάτες μαρξιστές αλλά και οι ίδιοι οι ρώσοι μπολσεβίκοι διάβασαν την ανάλυση του Λένιν από την ίδια μετάφραση - λάθος και ευτυχώς που, 86 χρόνια μετά, το ανακάλυψε ο κ. Κατσορίδας και μας έσωσε από μια τέτοια πλάνη.

Τόσοι και τόσοι μαρξιστές, η 3η Διεθνής η Αριστερή Αντιπολίτευση η 4η Διεθνής, εκατομμύρια προλετάριοι αγωνιστές που πάλεψαν και θυσιάστηκαν για την κατάκτηση της εξουσίας από την εργατική τάξη, το έκαναν από ένα "μεταφραστικό λάθος"! Και οι αμέτρητες σελίδες αναλύσεων με ατράνταχτα επιχειρήματα που έχουν γραφτεί από τους μεγάλους επαναστάτες μαρξιστές σε όλο τον κόσμο για αποδείξουν και να επιβεβαιώσουν μέσα από την ζωντανή πραγματικότητα την μαρξιστική λενινική ανάλυση για τον χαρακτήρα του ιμπεριαλισμού (ανάμεσά τους και τα έργα του Π. Πουλιόπουλου), όλα αυτά είναι σαν να μην γράφτηκαν για τον κ. Κατσορίδα. Αλλά και το ότι τα γεγονότα που μεσολάβησαν από το 1917 επιβεβαιώνουν στο ακέραιο τα συμπεράσματα και τους προσδιορισμούς της ανάλυσης του Λένιν αφήνει ασυγκίνητο τον κ. Κατσορίδα.

Βέβαια, το ίδιο το βιβλίο του Λένιν είναι κυριολεκτικά καταπέλτης για τις "αντιλήψεις" αυτού του κυρίου. Και αποδεικνύει ότι ο προσδιορισμός του ιμπεριαλισμού ως ανώτατο στάδιο του καπιταλισμού δεν είναι απλά μια διατύπωση ή μια λέξη που να επιδέχεται "μεταφραστικό λάθος", αλλά βασίζεται σε επιστημονική ανάλυση της πραγματικότητας που αποδεικνύουν και δικαιώνουν αυτόν τον προσδιορισμό και της επαναστατικής πολιτικής που απορρέει απ' αυτόν. Αυτό το ξέρει πολύ καλά, απ' ότι φαίνεται, ο κ. Κατσορίδας. Διαβάζοντας το βιβλίο του Λένιν (πιστεύουμε να το διάβασε), θα βρήκε, μαζί με πολλά άλλα, και το παρακάτω απόσπασμα που αναφέρεται στις παρόμοιες με του κ. Κατσορίδα απόψεις του Κάουτσκι: **"...Ο Κάουτσκι φέρνει στον Κούνοφ την αντίρρηση: όχι, ο ιμπεριαλισμός δεν είναι ο σύγχρονος**

καπιταλισμός, μα μονάχα μια από τις μορφές της πολιτικής του σύγχρονου καπιταλισμού, κι εμείς μπορούμε και πρέπει να παλεύουμε εναντίον αυτής της πολιτικής, να παλεύουμε εναντίον του ιμπεριαλισμού, εναντίον των προσαρτήσεων κτλ.

Η αντίρρηση φαίνεται απόλυτα εύλογη, στην πράξη όμως ισοδυναμεί με το πιο εκλεπτυσμένο, με το πιο συγκαλυμμένο (και γι' αυτό πιο επικίνδυνο) κήρυγμα συμφιλίωσης με τον ιμπεριαλισμό, γιατί η "πάλη" κατά της πολιτικής των τραστών και των τραπεζών, καταλήγει στον αστικό ρεφορμισμό και πασιφισμό, σε ευσεβείς και αθώους πόθους..."(*"Ο Ιμπεριαλισμός..."* σελ. 114, εκδόσεις Θεμέλιο).

Γι' αυτό, ο κ. ΚΔ, μετά τους μπολσεβίκους και τους άλλους μαρξιστές της εποχής εκείνης που τους έβαλε να μην καταλαβαίνουν τον Λένιν, περιέλαβε και τον ίδιο τον Λένιν και το βιβλίο του για τον ιμπεριαλισμό, υποβαθμίζοντάς το επειδή είναι μια "εκλαϊκευτική μελέτη" και βάζοντάς τον να "έχει επίγνωση του γεγονότος ότι έγραφε για μια συγκεκριμένη φάση του καπιταλισμού", αντίθετα βέβαια απ' όσα υποστηρίζει και γράφει ο ίδιος ο Λένιν. Όχι που θα του γλίτωνε και ο Λένιν!!

Σίγουρα ο κύριος αυτός δεν σέβεται καθόλου τους αναγνώστες του. Αλλά πόσο πρέπει να υποτιμά το σύνολο της ανθρωπίνης σκέψης, και ιδιαίτερα τους μαρξιστές, αφού πιστεύει ότι διαμορφώνουν και καθορίζουν τις θέσεις και την στάση τους απέναντι στη ζωή από μια και μόνη διατύπωση, από την "μετάφραση" μιας λέξης!!! Σε ποια πολιτική σχολή αλήθεια πρέπει να έχει φοιτήσει για να μπορεί να υποστηρίζει και να γράφει τέτοιες μπουρδες; Και να σκεφτεί κανείς ότι υπάρχουν ομάδες και περιοδικά που του δίνουν βήμα για να προβάλλει αυτές τις ασυναρτησίες του.

Ο εξωφρενικός και υβριστικός ισχυρισμός του ότι οι επαναστάτες μαρξιστές καθορίζουν τους προγραμματικούς και πολιτικούς τους στόχους από κάποιες διατυπώσεις ή "μεταφράσεις" λέξεων, το μόνο που αποκαλύπτει είναι τον φορμαλιστικό και αντιδιαλεκτικό τρόπο που σκέφτεται και λειτουργεί ο ίδιος. Τις αβασάνιστες κατηγορίες του ο κ. Κατσορίδας τις στρέψει στους κύκλους του.

Ο επαναστατικός μαρξισμός, θανάσιμος αντίπαλος κάθε φορμαλιστικού τρόπου σκέψης, με εργαλείο την κορυφαία κατάκτηση της ανθρωπίνης σκέψης, τον διαλεκτικό υλισμό, έχει αποδείξει έμπρακτα, σε όλη την πορεία της ανάπτυξής του, ότι κάθε ανάλυσή του, κάθε συμπέρασμά του και κάθε προσδιορισμός της δράσης του βασίζεται ή πρέπει να βασίζεται στην αυστηρή ανάλυση της συγκεκριμένης οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας, στην εκτίμηση και αξιοποίηση των αρνητικών και θετικών εμπειριών του παρελθόντος και στην σκιαγράφηση της μελλοντικής πορείας των εξελίξεων με βάση τις υπαρκτές γνώσεις του παρόντος και του παρελθόντος.

Με αυτό τον τρόπο οι επαναστάτες μαρξιστές μπορούν να ερμηνεύουν τα γεγονότα, να καθορίζουν την επέμβαση των δυνάμεών τους και να ελέγχουν τις προβλέψεις τους. Γι' αυτό και οι εξελίξεις της πραγματικότητας των δύο τελευταίων

αιώνων επιβεβαιώνουν τους γενικούς προσανατολισμούς των προβλέψεων του επαναστατικού μαρξισμού και σημαδεύτηκαν από την επέμβασή του.

Σε περιόδους οικονομικής ανάκαμψης αναστέλλεται η πάλη για τον σοσιαλισμό;

Βρήθεια στις παράδοξες προσεγγίσεις του κ. Κατσορίδα έτρεξε να προσφέρει ο Αναστασιάδης Τάσος, (στέλεχος της σημερινής ΟΚΔΕ), ο δεύτερος που ανέλαβε να "ερμηνεύσει" και να "παρατηρήσει" τον Π. Πουλιόπουλο στη έκδοση που αναφέραμε.

Από τις διάφορες παρατηρήσεις που κάνει για τις "Συνοπτικές Θέσεις για την Πολιτική Οικονομία" του Π. Πουλιόπουλου, οι περισσότερες άτοπες που δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές θέσεις του Πουλιόπουλου ή και που μαρτυράνε λειψή κατανόηση του Τ.Α. (π.χ. αυτή για "βάρος της εγγείου προσόδου" από την οποία βγάζει παράξενα και ακατανόητα συμπεράσματα), θα μείνουμε στην τελευταία παρατήρησή του όπου και αυτός αμφισβητεί την ορθότητα της θέσης του Π. Πουλιόπουλου και του Λένιν ότι ο ιμπεριαλισμός είναι η παραμονή της σοσιαλιστικής επανάστασης.

Λέει στην σελ 30: "**Προφανώς, η αντίφαση, έτσι εκτυλιγμένη, δεν δικαιώνει ακόμα μια καταστροφική ή και πεσιμιστική ανάγνωση του καπιταλισμού. Ωστόσο, όπως διατυπώνεται στο κεφάλαιο VIII (1 Ακμή και χρεοκοπία του καπιταλισμού), τα όρια του καπιταλισμού ή το τελευταίο του στάδιο, ο ιμπεριαλισμός (Λένιν) δένονται στενά με το υφεσιακό κύμα της εποχής (πριν τον πόλεμο). Προφανώς ο Πουλιόπουλος δεν αναφέρεται σε μια περιοδολόγηση 1 μακρού κύματος! η υπόθεση αυτή άλλωστε, του Τρότσκι, στη βάση ή σε αντίθεση με τον Κοντράτιεφ, ήταν απλώς μια υπόθεση ενώ οι αναλύσεις π.χ. του Μαντέλ δεν μπορούσαν ακόμα να υπάρχουν. Η μεταπολεμική πραγματική ανάπτυξη του καπιταλισμού για ένα τέταρτο του αιώνα προϋπέθεσε μια σειρά πραγμάτων (όχι μόνο οικονομικών) που κανείς δεν μπορούσε (ή δεν είχε λόγο) να τα προεξοφλήσει. Ωστόσο τώρα, που επίσης γερά βρισκόμαστε σε ένα άλλο μακρύ (και μακρόσυρτο!) υφεσιακό κύμα, η ανάγκη "σοσιαλιστικής επανάστασης" και "οργανωμένης κομμουνιστικής οικονομίας" (βλ. κεφάλαια VIII.11 & VIII.12) αναδύεται ακόμα πιο έντονη και πιεστική -έστω και πιο περίπλοκα, αφού δεν είναι "νομοτελειακή" η ικανοποίηση της ανάγκης! Μόνο η "ωρίμανση των προϋποθέσεων" της (VIII.11) είναι..."**

Παρά την μπερδεμένη διατύπωση των παραπάνω, αυτό που καταλαβαίνουμε ότι θέλει να πει ο συγγραφέας τους είναι ότι ο Πουλιόπουλος "δένει στενά τα όρια του καπιταλισμού ή το τελευταίο του στάδιο, τον ιμπεριαλισμό, με το υφεσιακό κύμα της εποχής" και κατά συνέπεια, πάλι σύμφωνα με το Τ.Α., η "ανάγκη σοσιαλιστικής επανάστασης και οργανωμένης κομμουνιστικής οικονομίας" καθορίζεται από το αν έχουμε ύφεση ή ανάκαμψη της καπιταλιστικής οικονομίας, αφήνοντας σαφέστατα να εννοηθεί ότι σε περιόδους ανάκαμψης δεν μπορούμε να παλεύουμε για σοσιαλιστική αλλαγή!!

Όμως μια τέτοια οικονομίστικη και ρεφορμιστική επιλεκτική α-

ντίληψη είναι εντελώς ξένη για το Π. Πουλιόπουλο και για ολόκληρο τον επαναστατικό μαρξισμό.

Στο κεφάλαιο VIII, ο Πουλιόπουλος στα όρια που του επέτρεπαν οι συνοπτικές σημειώσεις, ανέπτυξε τα διάφορα σημεία της μαρξιστικής αντίληψης στην βάση μιας σταθερής παραμέτρου που χρησιμοποιεί ο μαρξισμός. **Της σχέσης που υπάρχει μεταξύ της ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων και των παραγωγικών σχέσεων.** Αυτό είναι το βασικό κριτήριο προσδιορισμού της ωριμότητας ή όχι των αντικειμενικών προϋποθέσεων για την σοσιαλιστική επανάσταση και την οργανωμένη κομμουνιστική κοινωνία. Και με βάση αυτό, και ανεξάρτητα από τον οικονομικό κύκλο των κρίσεων αναλύει την ελληνική και διεθνή οικονομία, στο βιβλίο του "**Δημοκρατική ή Σοσιαλιστική Επανάσταση στην Ελλάδα;**"

Σύμφωνα με την επιστημονική και μεγαλειώδη διατύπωση του Κ. Μαρξ: "**Όταν φτάσει σ' ένα ορισμένο βαθμό η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων της κοινωνίας, αυτές οι δυνάμεις, έρχονται σε αντίθεση με τις παραγωγικές σχέσεις που υπάρχουν, ή για να χρησιμοποιήσουμε τη νομική γλώσσα, με τις σχέσεις ιδιοκτησίας, που μέσα σ' αυτές, είχαν, ως τα τότε κινηθεί. Αυτές οι σχέσεις από μορφές ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων γίνονται τώρα φραγμοί τους. τότε αρχίζει μια εποχή κοινωνικής επανάστασης"** (Πρόλογος του Κ. Μαρξ στο έργο "Κριτική της Πολιτικής Οικονομίας" σελ 7, εκδόσεις Οικονομικής και Φιλοσοφικής Βιβλιοθήκης).

Με βάση αυτό το κριτήριο ο Ένγκελς, έγραφε στο "ΑντιΝτύρινγκ": "**..Οι καινούριες παραγωγικές δυνάμεις έχουν πια ξεπεράσει τα όρια του καπιταλιστικού τρόπου εκμετάλλευσής τους. και αυτή η σύγκρουση, ανάμεσα στις παραγωγικές δυνάμεις και στις παραγωγικές σχέσεις, δεν είναι μια σύγκρουση που γεννήθηκε στα κεφάλια των ανθρώπων, όπως π.χ. η σύγκρουση ανάμεσα στο προπατορικό αμάρτημα και στη θεία δικαιοσύνη, αλλά βρίσκεται μέσα στα γεγονότα, υπάρχει αντικειμενικά, έξω από μας και ανεξάρτητα από τη θέλησή μας, ανεξάρτητα ακόμα και από την θέληση εκείνων των ανθρώπων που την προκάλεσαν.**

"**Ο σύγχρονος, λοιπόν, σοσιαλισμός, δεν είναι τίποτε άλλο, παρά η αντανάκλαση αυτής της σύγκρουσης των γεγονότων της πραγματικότητας μέσα στη σκέψη μας, και η ιδεατή αυτή αντανάκλαση συντελείται πρώτα - πρώτα στα κεφάλια της τάξης που υποφέρει άμεσα, της εργατικής τάξης δηλαδή..."** ("Αντιτύρινγκ", σελ 395-396, εκδόσεις Αναγνωστίδης)

Την θέση αυτή για την ανάγκη της σοσιαλιστικής επανάστασης ο Ένγκελς την υποστηρίζει ανεξάρτητα από τον δεκαετή κύκλο των οικονομικών κρίσεων του καπιταλισμού και παρά την μεγάλη σημασία που έχουν για τον σαφέστερο προσδιορισμό των επιδράσεων που έχουν αυτές πάνω στο πολιτικό εποικοδόμημα ή για τον ακριβέστερο σχεδιασμό της εργατικής πολιτικής δράσης. Οι κρίσεις "**οδηγούν την αντίφαση ανάμεσα στον κοινωνικό χαρακτήρα της παραγωγής και στην καπιταλιστική ιδιοποίησή της στα όρια της έκρηξης..., οδηγούν σε τεράστια συγκέντρωση κεφαλαίων..., ξεσκεπάζουν την ανικανότητα της αστικής τάξης να συνεχίσει τη διεύθυνση των σύγχρονων παραγωγικών δυνάμεων"** (στο ίδιο σελ 409 & 413). Δεν καθορίζουν ή απενεργοποιούν, όμως, την ανάγκη της σοσιαλιστικής αλλαγής. Αυτή ο Ένγκελς την συνδέει με την εμφάνιση και την ανάπτυξη των τρασ, και σκιαγραφώντας το περίγραμμα του μονοπωλιακού καπιταλισμού, δηλαδή του ιμπεριαλισμού, που έρχονταν, λέει:

"Όπου κυριαρχούν τα τρασά, ο ελεύθερος συναγωνισμός παραχωρεί τη θέση του στα μονοπώλια και έτσι η χωρίς κανένα σχέδιο παραγωγή της καπιταλιστικής κοινωνίας κάνει την πρώτη υποχώρηση μπρος στη σχεδιοποιημένη παραγωγή που είναι το χαρακτηριστικό γνώρισμα της σοσιαλιστικής κοινωνίας, που άλλωστε ζυγώνει" (στο ίδιο σελ. 411)

Στην ίδια γραμμή ο Λένιν προσδιορίζει ότι "ο ιμπεριαλισμός είναι το μονοπωλιακό στάδιο του καπιταλισμού..., τα διακριτικά γνωρίσματα του ιμπεριαλισμού μας αναγκάζουν να τον χαρακτηρίσουμε σαν παρασιτικό καπιταλισμό ή καπιταλισμό που σαπίζει... Θα ήταν λάθος να νομίζει κανείς ότι αυτή η τάση προς το σάπισμα αποκλείει τη γρήγορη ανάπτυξη του καπιταλισμού. Όχι, διάφοροι κλάδοι της βιομηχανίας, διάφορα στρώματα της αστικής τάξης, διάφορες χώρες εκδηλώνουν στην εποχή του ιμπεριαλισμού με μεγαλύτερη ή μικρότερη δύναμη τότε τη μία και τότε την άλλη από αυτές τις τάξεις. Σαν σύνολο ο καπιταλισμός αναπτύσσεται ασύγκριτα πιο γρήγορα, αυτή όμως η ανάπτυξη όχι μόνο γίνεται πιο ανισόμετρα, αλλά η ανισομετρία εκδηλώνεται επίσης ειδικά στο σάπισμα των χωρών που είναι πιο ισχυρές σε κεφάλαια (Αγγλία)" ("Ο ιμπεριαλισμός" σελ 154) Ενώ από τον πρόλογο ακόμα του βιβλίου τονίζει "ο ιμπεριαλισμός είναι η παραμονή της σοσιαλιστικής επανάστασης" (σελ 8, στο ίδιο)

Και ο Τρότσκι, διατυπώνοντας το Μεταβατικό Πρόγραμμα της 4ης Διεθνούς, από τις πρώτες παραγράφους διατυπώνει: "Οι οικονομικές προϋποθέσεις για την προλεταριακή επανάσταση έχουν γενικά φτάσει το ανώτερο σημείο της ωριμότητας που μπορεί να πραγματοποιηθεί κάτω από τον καπιταλισμό. οι παραγωγικές δυνάμεις της ανθρωπότητας έχουν αποτελεσματωθεί. Ήδη, καινούριες εφευρέσεις και τελειοποιήσεις αδυνατούν να υψώσουν το επίπεδο του υλικού πλούτου. Οι συγκυριακές κρίσεις, μέσα στις συνθήκες της κοινωνικής κρίσεις όλου του καπιταλιστικού συστήματος επιβαρύνουν με ολοένα μεγαλύτερες στερήσεις και βάσανα τις μάζες... Κάθε κουβέντα σχετικά με το ότι οι ιστορικές συνθήκες δεν "ωριμάσανε" ακόμα για το σοσιαλισμό είναι αποτέλεσμα άγνοιας ή συνειδητής απάτης. Οι αντικειμενικές προϋποθέσεις για την προλεταριακή επανάσταση δεν έχουν μόνο "ωριμάσει" αλλά έχουν αρχίσει ως ένα βαθμό να σαπίζουν. Χωρίς σοσιαλιστική επανάσταση στην προσεχή ιστορική περίοδο, μια καταστροφή απειλεί όλο τον ανθρώπινο πολιτισμό. Το παν εξαρτάται από το προλεταριάτο δηλαδή από την επαναστατική του πρωτοπορία. Η ιστορική κρίση της ανθρωπότητας έχει αναχθεί σε κρίση της επαναστατικής ηγεσίας." ("Το Μεταβατικό Πρόγραμμα" σελ 1 & 2, εκδόσεις Εργατική Πάλη).

Η αναφορά που γίνεται από τον Τάσο Αναστασιάδη στον Τρότσκι και τον Κοντράτιεφ για το "μακρύ κύμα" είναι τελείως άστοχη. Η αναζήτηση του Τρότσκι με την εξέταση των βραχυχρόνιων αλλά και των μακροχρόνιων οικονομικών κύκλων δεν γίνεται για να επιβεβαιώσει ή να ανατρέψει τον παρασιτισμό του καπιταλισμού και την αναγκαιότητα της σοσιαλιστικής αλλαγής. Οι θέσεις του Μεταβατικού προγράμματος το κάνουν απόλυτα σαφές αυτό.

Γράφοντας για την προσπάθεια του καθηγητή Κοντράτιεφ να αποτυπώσει έναν μακροχρόνιο οικονομικό κύκλο με βάση και σε αναλογία με τους περιοδικούς δεκαετείς οικονομικούς κύκλους των κρίσεων, κάνει καθαρό ότι αυτό χρειάζεται να γίνεται για να μπορέσουμε να αποτυπώσουμε τις επιδράσεις των οικονομικών εξελίξεων πάνω στα πολιτικά γεγονότα, εναρμονιζόμενος με την θέση του Ένγκελς για την εξέταση και γνώση της "ίδιες της βάσης των υπό εξέταση γεγονότων". "Οι διακυμάνσεις της οι-

κονομικής συγκυρίας, έγραφε στο σχετικό κείμενο, (μπουμ, ύφεση, κρίση) είναι ήδη το σήμα πολιτικών ωθήσεων που οδηγούν στη δημιουργία αλλαγών, άλλοτε ποιοτικών, άλλοτε ποσοτικών, καθώς και σε νέους σχηματισμούς στον πολιτικό χώρο... Αυτό από μόνο του αρκεί για να γίνει κατανοητό το πόσο σημαντικό και γόνιμο είναι να παρακολουθήσει κανείς βήμα προς βήμα την ιστορία των πολιτικών κομμάτων, των κρατικών θεσμών κλπ σε σχέση με τους κύκλους της οικονομικής ανάπτυξης" ("Η καμπύλη της καπιταλιστικής ανάπτυξης" Λ. Τρότσκι, 1923) Γι' αυτό άλλωστε και το δικό του σχηματικό γράφημα που παρουσίασε στο ίδιο άρθρο επιχειρούσε ενδεικτικά να συνδυάσει την μακρόχρονη οικονομική εξέλιξη με τα μεγάλα πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα, θέλοντας μόνο να δείξει την κατεύθυνση που θα έπρεπε να πάρουν οι σχετικές μελέτες και έρευνες, σε αντίθεση με "λαθμενή γενίκευση μιας τυπικής αναλογίας" που επιχειρήσε ο καθηγητής Κοντράτιεφ.

Θέλοντας μάλιστα να αποτρέψει φαινόμενα σαν αυτά του Τάσου Αναστασιάδη, που εξαρτά την πάλη για την σοσιαλιστική αλλαγή από το "υφεσιακό" ή μη "κύμα" προειδοποιούσε: "Με την μέθοδο αυτήν, (την εξέταση δηλαδή των οικονομικών κύκλων και τον συσχετισμό τους με τα πολιτικά γεγονότα Χ.Σ.), δεν είναι προφανώς δύσκολο να πείσει κανείς στον πιο χυδαίο σχηματισμό και, κυρίως, να αγνοήσει τη σκληρή εσώτερη εξάρτηση και τη σύζευξη ιδεολογικών φαινομένων - για να ξεχάσει το γεγονός ότι η οικονομία είναι αποφασιστική μόνο σε τελευταία ανάλυση. Δεν λείπουν τα γελοιογραφικά πορίσματα από τη μαρξιστική μέθοδο!" (Στο ίδιο)

Δύο χρόνια νωρίτερα, (1921), στο κείμενο "Για την μακροχρόνια δυναμική της καπιταλιστικής οικονομίας", έγραφε: "Το γεγονός ότι μετά τον πόλεμο ο καπιταλισμός εξακολουθεί να διακυμαίνεται κυκλικά σημαίνει απλώς ότι ακόμα δεν έχει πεθάνει, ότι δεν είναι πτώμα αυτό που έχουμε μπροστά μας. Και όσο δεν θα έχει ανατραπεί από την προλεταριακή επανάσταση, ο καπιταλισμός δεν θα σταματήσει να γνωρίζει κύκλους, ανοδικούς και καθοδικούς: οι κρίσεις και οι ανθίσεις τον χαρακτηρίσαν ήδη από την γέννησή του και θα τον συνοδεύσουν ως το θάνατό του." Διαφορετική διατύπωση, δηλαδή της ίδιας θέσης του Μεταβατικού Προγράμματος του 1938.

Οι ισχυρισμοί και οι θέσεις του Τάσου Αναστασιάδη δεν έχουν καμιά μαρξιστική βάση. Τα δε "υφεσιακά κύματα" του, ευθυγραμμίζονται με τις απροσδιόριστες φάσεις του ιμπεριαλισμού που λαθροχειρώντας επικαλείται ο Δ. Κατσορίδας (για να αρνηθεί την θέση ότι ο ιμπεριαλισμός είναι η παραμονή της σοσιαλιστικής επανάστασης). Και οι δυο μαζί με κάλπικο και δειλό τρόπο, κατακρεουργώντας τα κείμενα του Π. Πουλιόπουλου, συκοφαντώντας την επαναστατική μνήμη του και διαστρεβλώνοντας τις καθάριες επαναστατικές μαρξιστικές θέσεις του, επιχειρούν να συσκοτίσουν την επαναστατική μαρξιστική πολιτική στρατηγική της σοσιαλιστικής επανάστασης.

Το κείμενο ετούτο, βέβαια, δεν είναι παρά λίγες πρώτες επισήμανσεις πάνω στα σοβαρά ζητήματα που τίγονται και ανοίγονται από τους συγγραφείς των προλόγων της έκδοσης αυτής. Και απαιτείται πιστεύουμε να δοθεί στους αντιμαρξιστικούς ισχυρισμούς τους, μια πιο εκτεταμένη και αναλυτική απάντηση που στο άμεσο μέλλον θα δώσουμε.

Σεπτέμβρης 2005

Σταθάτος Χάρης